

En jämförelse mellan Finansinspektionens redovisningsregler och internationella regler i IAS 39 och IFRS 4

2004-11-25

Bilaga 2 till Förslagpromemoria 1
Remiss september 2004
Från Redovisningsenheten

Innehåll

SAMMANFATTNING	1
1 GRUNDLÄGGANDE BEGREPP OCH DEFINITIONER	1
1.1 Grundläggande begrepp	1
1.2 Definitioner	12
1.3 Egetkapitalinstrument	18
1.4 Derivat	22
2 UPP- OCH BORTBOKNING AV TILLGÅNGAR OCH SKULDER	33
2.1 Allmänt	33
2.2 Risker och belöningar respektive kontroll	35
2.3 Bortbokning av finansiell skuld	45
3 VÄRDERINGSREGLER	46
3.1 Värderingskategorier	46
3.2 Värdering	56
3.3 Nedskrivning och kreditförluster	68
3.4 Säkringsredovisning	77
4 IFRS 4	93
4.1 Grundläggande begrepp och definitioner	93
4.2 Värderingsregler	97

Sammanfattning

Detta dokument innehåller en jämförelse mellan, å ena sidan, Finansinspektionens redovisningsföreskrifter för institut respektive försäkringsföretag samt, å andra sidan, internationella redovisningsregler om finansiella instrument och försäkringskontrakt i IAS 39, vissa delar av IAS 32, och IFRS 4. Jämförelsen avser frågor om klassificering och värdering av finansiella instrument respektive försäkringskontrakt.

I jämförelsen beaktas under rubriken ÅRKL/ÅRFL även den nya lagstiftningen om finansiella instrument för institut som får tillämpas redan från och med den 1 januari 2004. Vidare beaktas på samma sätt den motsvarande lagstiftning om finansiella instrument och försäkringskontrakt som föreslagits inför för försäkringsföretag i Proposition 2004/05:24, Internationell redovisning i svenska företag. I kommentardelen behandlas i första hand frågor med koppling till en tillämpning inom ramen för lag enligt IAS-anpassade årsredovisningsföreskrifter och vissa identifierade skillnader mellan nya och gamla IAS.

Jämförelsen avser ett komplicerat område med överlappande regleringar och ett flertal särregler om värderingen särskilt för försäkringsföretag i lag. Bedömningarna och slutsaserna kan därför komma att justeras i det framtida arbetet.

1 Grundläggande begrepp och definitioner

1.1 Grundläggande begrepp

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, ¹ 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
Tillämpningsområde	Finansiella instrument med vissa undantag (p 1).	Finansiella instrument m.m.	2002:22 Finansiella instrument m.m. Utrycklig definition av finansiella instrument saknas. Begreppet finansiella instrument omfattar rättigheter och förpliktelser avsedda för handel på värdepappersmarknaden (jfr 1 kap. 1 § lagen [1991:980] om handel med finansiella instrument) samt partsspecifika avtal som t.ex. swappar. Allmänt råd under 13 § i bilaga 1.	Finansiella instrument m.m. Utrycklig definition av finansiella instrument saknas.	Tillämpningsområdet överensstämmer väsentligen med gamla IAS 39. Vissa ändringar har gjorts, bl a för: a) garantier och lånelöften (p. 2), b) hänvisning till IFRS 4 för försäkringskontrakt (p 2). c) Finansiella instrument med ” <i>discretionary participation feature</i> ” är undantagna (ändringar gjorda till följd av IFRS 4). Dock krav på att separera vissa inbäddade derivat (p. 9 jfr med p. 8 och p. 35.b i IFRS 4). d) Leasing p. 2.b.ii e) IFRS 2 aktierelaterade betalningar ny p. 2.j i IAS 39. f) IFRS 3 samgåenden ändringar i p. 2. g) Distinktionen mellan finansiell risk och försäkringsrisk påverkar definitionen av finansiellt instrument och definitionen av	Det är inte helt rättvisande att jämföra tillämpningsområdet mellan 4 kap. 14 a och 14 b §§ med IAS 39. Bestämmelserna i årsredovisningslagen avser värderingen och omfattar både sådant som omfattas av IAS 39 men inte får värderas till verkligt värde (t.ex. på grund av bristande tillförlitlighet) och sådant som inte regleras i IAS 39.

¹ Eftersom institut med stöd av övergångsregler till FFFS 2003:11 tillämpar FFFS 2002:22 under innevarande räkenskapsår beaktas även dessa föreskrifter.

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, ¹ 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
					derivatinstrument	
Skuld eller eget kapital?		Vissa poster, som är skulder enligt IAS 39, ska redovisas som eget kapital, t.ex. preferensaktiekapital, förlagsinsatser, garantifond, grundfond, och garantikapital. I regel torde medlemsinsatser i ekonomiska föreningar och medlemsbanker vara att betrakta som skuld enligt IAS. Se dock utkast till tolkning från IFRIC, D8.	FFFS 2003:11 Finansiellt instrument ska redovisas som eget kapitalinstrument när det följer av lag eller annan författning, även om instrumentet har annan ekonomisk innebörd.		IAS 39 kräver att poster som legalt är eget kapital, t.ex. preferensaktiekapital, hos innehavaren klassificeras som t ex "lån och fordran".	Särreglerna om egetkapitalinstrument i 2003:11 avviker från nya IAS 39. Ett sådant undantag för egetkapitalinstrument som utvidgas till försäkringsföretag träffar även garantikapital (som utgör eget kapital enligt 5 kap. 4§ ÅRFL). Det kan på sikt övervägas i vad mån det endast är utgivaren ² som såsom skuld inte får klassificera vad som legalt är eget kapital, eller om detta även gäller innehavaren. Klassificeringen hos innehavaren kan påverka andra regler, t.ex. skuld-täckning.
Särregler för koncernredovisningen	Saknas	Gemensamma värderingsprinciper för års- och koncernredovisning om det inte	I koncernredovisningen gäller bestämmelser om inbäddade derivat i	Saknas	Saknas	Särregeln i FFFS bör utgå vid en full anpassning till IAS.

² Finansinspektionens motivpromemoria till FFFS 2003:11 (FI Dnr 03-6436-200) s. 38: Instrument som reglerar vad som associationsrättsligt ska klassificeras som aktiekapital eller liknande eget kapital bör inte hos *utgivaren* klassificeras enligt den ekonomiska innebörden som en skuld. (*Kursivering här*).

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, ¹ 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
		finns särskilda skäl (7 kap. 12 § ÅRL). ³	försäkringsavtal endast sådana avtal som avses i 2 kap. 10 § FFFS 2002:21.			Skер redovisning enligt IAS 39 i koncernredovisningen av intresse- eller samriskföretag görs detta även i moderbolagets årsredovisning. (IAS 27.39). ⁴ Normalt sett innebär IAS 39 värdering till verkligt värde även för dessa slag av innehav. Därvid uppkommer en motsättning till svenska redovisningslagstiftningen (jfr 4 kap. 14 b § 3 ÅRL). I allmänhet är emellertid i koncernredovisningen intresseföretag redovisade enligt kapitalandelsmetoden och eventuella samriskföretag enligt samma metod eller är proportionellt konsoliderade. I så fall skall dessa innehav enligt IAS 27 redovisas till anskaffningsvärde eller enligt IAS 39 i moderns

³ I Proposition 2004/05:24 Internationell redovisning i svenska företag föreslås bestämmelsen även gälla för IAS-företag.

⁴ BC 30 till IAS 27: "For investments in subsidiaries that are not consolidated in accordance with paragraph 16 of IAS 27 (i.e. because control is temporary), paragraph 30 of the previous version of IAS 27 permitted the same alternatives as were permitted in paragraph 29 of the previous version of IAS 27 for those that were consolidated— cost, the equity method, or as available-for-sale financial assets in accordance with IAS 39. The Board considered whether to eliminate one or more of these choices and decided that these subsidiaries *should be accounted for consistently in both the consolidated and separate financial statements.*" (Kursivering här.)

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22,¹ 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
						”separata finansiella redovisning”, vilket under här diskuterade förutsättningar torde vara moderns årsredovisning.
Krav på värdering till verkligt värde - med undantag	<p>Regel tekniskt innebär IAS 39 att finansiella tillgångar värderas till verkligt värde med undantag för tillgångsklassen Lån och fordringar som härrör från företag och inte innehas för handelsändamål, tillgångsklassen Innehav som hålls till förfall och som ej är derivat samt instrument utan tillförlitligt verkligt värde (para 69).</p>	<p>I 4 kap. 14 a § ÅRL finns en option, som i 4 kap. 2 § 4 p ÅRKL och 4 kap. 2 § 11 p ÅRFL görs till ett krav, att värdera finansiella instrument till verkligt värde, om de inte är undantagna enligt 4 kap. 14 a § ÅRL.</p> <p>I 4 kap. 14 b § ÅRL föreskrivs vissa undantag från rätten att värdera till verkligt värde (se vidare nedan).</p> <p>Bl.a. dotterföretag, intresseföretag och samriskföretag får inte värderas till verkligt värde.</p> <p>ÅRFL kräver värde-</p>	FFFS 2003:11	<p>Är i detta avseende och i fråga om kategorierna nedan generellt anpassad till tidigare regler i ÅRFL om värdering av Placeringsstillgångar (C) till anskaffningsvärde eller verkligt värde som tillåtet alternativ samt obligatorisk värdering av Placeringsstillgångar (D) till verkligt värde.</p> <p>Dotterföretag, samriskföretag och intresseföretag får inte värderas till verkligt värde.</p>	I sak oförändrat. Standarden uttrycker nu den tolkning som gjordes i IGC 70-1, nämligen att undantag för värdering till verkligt värde p.g.a. bristande tillförlitlighet kan bara göras för eget kapitalinstrument utgivna av onoterade bolag och derivat avseende sådana instrument och som skall avvecklas med leverans.	I sak kan FFFS väsentligen anpassas till nya IAS 39.

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22,¹ 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
		ring till verkligt värde för placeringstillgångar för vilka försäkrings-tagarna bär placerings-risken.				
Hålls till förfall	Finansiella instru-ment som hänförts till kategorin "hålls till förfall" värderas till upplupet anskaff-ningsvärde. Brister det i avsikt eller förmåga att behålla instrumentet till för-fall skall istället värdering till verkligt värde ske.	1. Finansiella instru-ment som <i>hålls till förfall</i> och som inte utgör derivat är undan-tagna från en värdering till verkligt värde.	Överensstämmer med äldre IAS 39.		Finansiella instrument som hänförts till kategorin "hålls till förfall" får inte värderas till verkligt värde. Brister det i avsikt eller förmåga skall värde-ring till verkligt värde ske. Det är helt frivilligt att klassifi-cera en tillgång som <i>Hålls till förfall</i> . Tekniskt finns det inget förbud mot att omklassificera tillgångar från denna klass till Tillgängliga för försäljning och börja värdera till verkligt värde. Pga. reglerna om "tainting" är det dock inte särskilt attraktivt att göra det. (Dvs krav på om-klassificering av samtliga in-strument (IAS 39. 52) och två år innan kategorin kan användas igen (IAS 39. 9).)	I ÅRL saknas i och för sig kravet på "avsikt" och "förmåga" att hålla till för-fall. Lagen kan dock inte anses förhindra kom-pletterande förutsättningar för klassificeringen. IASB:s förslag att inskrän-ka fair value option tar särskilt sikte på lån och fordringar.
Lån och fordringar	Kategorin låne-fordringar och andra	2. lånefordringar och andra fordringar som	Finansinspektionen har tidigare bedömt		Huruvida en fordran "härör" från företaget eller, inte saknar	FFFS anpassas till att för-värvade lån kan ingå. De

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22,¹ 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
	fordringar som <i>här-rör</i> från företaget är obligatorisk, om inte tillgången anskaffats för handel. Saknar betydelse huruvida tillgången handlas på en <i>aktiv marknad</i> .	<i>här-rör</i> från företaget och som <i>inte</i> innehas för handelsändamål	att kreditinstituts låneportföljer inte får värderas till verkligt värde.		betydelse enligt nya IAS39, dvs lånen kan vara förvärvade. En fordran får dock inte handlas på en <i>aktiv marknad</i> (p. 9 och BC27). I nya IAS 39 är kategorin lån och fordringar frivillig. Det är tillåtet att använda "fair value option" ⁵ eller kategorin "tillgångar tillgängliga för försäljning" (AG.26). ⁶ IASB:s förslag att inskränka fair value option tar särskilt sikte på lån och fordringar.	avgörande frågorna är om "verkligt värde optionen" och om optionen att klassificera som "tillgångar som kan säljas" (som också kan ses som en ny "option") ryms inom nya EG-direktiven och årsredovisningslagarna. Att inom det tillåtna/obligatoriska området för 4 kap. ÅRL, ÅRKL eller ÅRFL använda klassificeringarna enligt nya IAS 39 kan knappast strida mot EG-direktiv eller lag. Placeringsstillgångar för vilka försäkringstagarna bär placeringrisken, enligt ÅRFL, måste alltid värderas till verkligt värde. Se nedan.

⁵ IASB har nyligen föreslagit i en ED att fair value option inte skall gälla "lån och fordring" med mindre än att vissa särskild förutsättningar är uppfyllda.

⁶ Med hänsyn till att ÅRL inte ställer krav på "avsikt och förmåga" beträffande kategorin "hålls till förfall" behöver det inte vara oförenligt med ÅRL om "köpta" lånestockar värderas till upplupet anskaffningsvärde, utan att omfattas av reglerna om "tainting". Svårare är då att komma ifrån att beviljade lån "här-rör" från företaget. Sådan lån kan emellertid anses innehas för handelsändamål, ett begrepp som inte definieras i ÅRL. Även om detta accepteras så återstår att kategorin "innehas för försäljning" är stängd. Av ÅRL framgår att värdeförändringarna löpande måste redovisas i resultatet för poster som innehas för handelsändamål.

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22,¹ 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar			
						<p>I allmänna råd under 4 kap. FFFS 2002:22 och FFFS 2003:11 anges följande: En lånefordran är en finansiell tillgång som uppstår när en långivare överlämnar kontanter eller andra tillgångar till en låntagare som är skyldig att återbetala dessa, antingen på en angiven dag, på angivna dagar eller vid anfordran. En lånefordran löper vanligtvis med ränta. Lånefordringar omfattar exempelvis:</p> <p>a) konsumentkrediter, konsumenters checkkrediter och kreditkortslån, b) privata bostadslån med pantsäkerhet, c) lån som inte är personkrediter, t.ex. pantlån i kommersiella fastigheter, projektfinansiering och krediter till företag, finansinstitutioner, stater och offentliga organ, d) fordringar enligt finansiella leasingavtal, samt e) andra finansieringsformer som i sak innebär utlåning, t.ex. repotransaktioner.</p>			Termen "lånefordran" enligt äldre FFFS bör inte sammanblandas med kategorin "lån och fordringar" enligt IAS 39. Beroende på de närmare omständigheterna kan en lånefordran komma att hänföras till vilken som helst av de fyra värderingskategorierna i IAS 39. Det kan anmärkas att "lånefordringar" avsedda för handel redan idag kan ingå i handelsportföljen.
Dotterföretag, intresseföretag eller samriskföretag	Innehav av aktier och andelar i sådana dotterföretag och intresseföretag som inte skall konsolideras i koncernredovisningen värderas initialt till anskaffningsvärde och	3. andelar i dotterföretag, ⁷ intresseföretag eller samriskföretag, ⁸ Värdering till verkligt värde är möjligt inom ramen för försäkringsredovisningsdirektivet. Regeringen anser inte	Ej tillåtet.	Placerings-tillgångar för vilka livförsäkringstagaren själv bär placeringsrisken måste värderas till verkligt värde.	Dotterbolag får som regel inte värderas till verkligt värde. ¹⁰ Intresse- och samriskföretag i begränsad utsträckning till verkligt värde (p. 1 IAS 28 och p.1 IAS 31). ¹¹	I FFFS kan vid behov erinras om att för placeringstillgångar för vilka livförsäkrings-tagaren själv bär placeringsrisken kan värdering till verkligt värde komma att krävas i en vidare omfattning än vad som nödvändigtvis följer av IAS 39.			

⁷ I Prop. 2004/05:24 föreslås att: Möjligheten att redovisa andelar i dotterföretag enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen tas bort."

⁸ I Prop. 2004/05:24 föreslås att: "Noterade företag samt andra koncernföretag som omfattas av en koncernredovisning, upprättad enligt de IAS/IFRS som kommissionen har antagit för tillämpning i EU, skall kunna redovisa intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden även i årsredovisningen." Om det föreligger särskilda skäl får även andra finansiella företag, efter ansökan till Finansinspektionen, tillämpa bestämmelserna om redovisning av intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden.

och immateriella tillgångar till verkligt värde. Samma gäller ifråga om biologiska tillgångar, förvaltningsfastigheter och andra materiella tillgångar som fr.o.m. 1 jan 2006 får värderas till verkligt värde.

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22,¹ 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
	därefter till verkligt värde. Undantag kan bli aktuellt om verkliga värdet inte är tillförlitligt.	att denna möjlighet bör utnyttjas. ⁹ ÅRFL: Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagaren själv bär placeringsrisken måste värderas till verkligt värde.				Vidare kan det, i linje med intentionen i Prop. 2004/05:24, vid behov anges att det är lämpligt att värderingen utförs enligt samma principer som eljest gäller enligt godkända IAS/IFRS.
Eget eget-kapital-instrument		Undantagen från värdering till verkligt värde är: 4. egetkapital-instrument som företaget själv har gett ut,			Motsvarande äldre IAS 39. Eventuellt en viss förskjutning på grund av en något förändrad definition av eget egetkapitalinstrument. ¹²	Eftersom lagen inte innehåller någon legaldefinition av finansiella instrument bör förskjutningen kunna beaktas i lagtillämpningen.
Avtal om villkorad ersättning i samband med företagsförvärv	Sådana avtal undantas från IAS 39 (se punkterna 65 till 76 i IAS 22 (omarbetad 1998), Företagsför-	Undantagen från värdering till verkligt värde är: 5. avtal om villkorad ersättning i samband	Saknas. FFFS 2003:11 motsvarar äldre IAS 39.	Saknas.	För avtal om villkorad ersättning i samband med förvärv och samgåenden görs undantag för <i>förvärvaren</i> p. 2.f.	I IFRS 3 p. 49 finns ytterligare bestämmelser.

⁹ Prop. 2004/05:24 konstateras på s. 114 att försäkringsredovisningsdirektivet tillåter att tillgångar i form av aktier eller andelar i koncern- och intresseföretag värderas till verkligt värde (se artikel 46). Vidare konstateras att Sverige undantagit aktier och andelar i koncern- och intresseföretag från värdering till verkligt värde mot bakgrund av att det i många fall kan vara svårt att fastställa ett mellan olika företag jämförbart relevant verkligt värde för dessa tillgångar (se prop. 1995/96:10 del 4 s. 69). För *koncernredovisningen* uttalas att det, liksom tidigare, bör gälla att intresseföretag skall redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Noterade företag m.fl. föreslås vidare kunna redovisa intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden även i årsredovisningen. I fråga om *placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren själv bär placeringsrisken* saknar försäkringsredovisningsdirektivet alternativa värderingar. Dessa måste värderas till verkligt värde och skall då lämpligen värderas enligt de nya bestämmelserna som baseras på IAS 39 (se artikel 46a.2 i försäkringsredovisningsdirektivet i lydelse enligt artikel 4.5 moderniseringsdirektivet).

¹⁰ Om avsikt vid anskaffningstidpunkten så hanteras korta innehav som skall avyttras inom 12 månader enligt IFRS 5. Beträffade borttagandet "severe long-term restrictions" se BC15 till IAS 27.

Tillämpning av IAS 39 i vissa fall när en investering upphör att vara dotterföretag (p. 31 och 32 i IAS 27). Dotterföretag i separata finansiella rapporter (p. 37 i IAS 27).

¹¹ IAS-utredningen menar att EG-rätten hindrar att årsredovisningslagarna på denna punkt anpassas till då tillämpliga IAS (SOU 2003:71 325 f. och 348 f.).

¹² Exempelvis är derivat på derivat med utgivarens egetkapitalinstrument som underliggande inte egetkapitalinstrument. Detta torde uteslutas av skrivningen: "Härvid anses avtal om framtida mottagande eller leverans av företagens egna egetkapitalinstrument inte vara egna egetkapitalinstrument." (Jfr BC 5 till nya IAS 32.)

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22,¹ 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
	värv och samgåenden).	med förvärv och samgåenden,				
Skulder	Endast skulder i en handelsportfölj eller som utgör derivat, får värderas till verkligt värde.	Undantagen från värdering till verkligt värde är: 6. skulder, med undantag för skulder som ingår som en del i en handelsportfölj eller som utgör derivat, samt	Samma som gamla IAS 39.	Saknas	Samma. Dessutom får fair value optionen tillämpas på skulder.	Skulder som hänförs till handelsportföljen eller som är derivat får/ska värderas till verkligt värde enligt 4 kap. 14 a § ÅRL och anknutna bestämmelser i ÅRKL resp. ÅRFL.
Allmänt accepterade undantag och väderderivat	Undantag (p. 1. g). Undantag för avtal som kräver en betalning på grundval av klimat, geologiska eller andra fysiska variabler (1 h). Sådana avtal används ofta som "försäkring" (p. 2.).	7. andra finansiella instrument, som är av sådan särskild karaktär att de enligt vad som är allmänt accepterat bör redovisas på annat sätt. Ett exempel är väderderivat. ¹³	FFFS 2003:11 motsvarar äldre IAS 39.	Saknas.	Väderderivat är finansiella instrument, om de inte uppfyller definitionen av försäkringskontrakt (BC55 och BC60 till IFRS 4).	En anpassning kan ske till nya IAS 39. Justeringen ryms inom lag. Det får numera anses allmänt accepterat att göra undantag för väderderivat som är försäkringskontrakt.
Lånelöften	Ej särreglerat: Lånelöften dock ett derivatinstrument (IGC 30-1). Förmodligen behövde i allmänhet inte sådana åtaganden omedelbart		2002:22 Lånelöften som innebär ett oåterkalleliga åtaganden torde redovisas som derivat eller inom linjen. 2003:11: Samma som	2003:13 Lånelöften som innebär ett oåterkalleliga åtagande torde redovisas som derivat eller inom linjen.	Lånelöften a) Lånelöften som inte kan regleras netto lyder under IAS 37. Emellertid: b) Om lånen från sådana lånelöften tidigare sålts så redovisas detta slag av låne-	Nya IAS 39 innebär en betydligt mer detaljerad reglering av lånelöften, som inte kan anses oförenlig med lag. <i>Lånelöften</i> vid företags-

¹³ Prop. 2002/03:121 s. 73.

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22,¹ 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
	tas upp i balansräkningen på grund av undantaget för avistakontrakt som genomförs på normala marknads-villkor (s.k. "regular way contract).		22:an om ej behandling som derivat i BR enligt bilaga 5. I bilaga 5 undantas avistakontrakt som genomförs på normala marknads-villkor.		<p>löften enligt IAS 39.</p> <p>c) Ett utfärdat löfte om lån under marknadsränta tas inledningsvis upp till sitt verkliga värde och därefter till det högre av i) vad som gäller enligt IAS 37 och ii) inledningsvis bokfört värde justeras för ev periodisering enligt IAS 18.</p> <p>d) Alla lånelöften kan inkluderas i IAS 39 genom användande av verkliga värde optionen.</p> <p>e) Alla lånelöften lyder under bortbokningsreglerna i IAS 39.</p>	kombinationer (p. 49 och BC 116 till IFRS 3).
Finansiella garantier	a) Från standarden undantas finansiella garantiavtal, inkl. rembursar, som ger betalningar i det fall låntagaren inte kan betala vid förfall. Hänvisning till IAS 37 beträffande redovisning och värdering	Kan vara finansiellt instrument eller ansvarsförbindelser enligt ÅRKL. Kan vara ansvarsförbindelser, kredit- eller borgensförsäkring enligt ÅRFL. När moderniseringsdirektivet genomförts är även finan-	2002:22: 3 kap. 1 § ÅRL om beaktande av ansvarsförbindelser och 31 § bilaga 1 om vad som är ansvarsförbindelser 2003:11: a) Samma som 22-an samt gamla IAS 39	2003:13 Direkt reglering saknas.	Följdändringarna till IFRS 4 innebär att för garantens redovisning tillämpas a) IAS 39 om garantin inte är ett försäkringskontrakt enligt IFRS 4 (utan i stället ett derivat). b) IAS 39 om garantin är ett försäkringskontrakt och anknyter till överföring av en finansiell tillgång eller skuld som	IASB har remitterat ett förslag. "EXPOSURE DRAFT OF PROPOSED Amendments to IAS 39 Financial Instruments: Recognition and Measurement and IFRS 4 Insurance Contracts. Financial Guarantee Contracts and Credit Insurance. Comments to be

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22,¹ 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
	<p>av garantier och liknande instrument.</p> <p>b) Gamla IAS 39 tillämpas dock på</p> <ul style="list-style-type: none"> - finansiella garantiavtal där avtalsvillkoren föreskriver betalningar vid förändringar i en viss ränta, pris, kreditvärdighet, valutakurs, pris- eller ränteindex eller annan variabel ("underliggande" variabel). - på finansiella garantier som uppkommit eller kvarstår som följd av villkoren för borttagande ur redovisningen (t.ex. i samband med värdepapperiseringar (även p. 56). 	<p>siellt instrument möjligt även enligt ÅRFL, när garantin anses vara ett derivatinstrument.</p> <p>För finansiella garantier som är försäkringsavtal enligt FRL skall det även enligt ÅRFL göras en FTA.</p>	<p>(se bilaga 5)</p> <p>b) För konsortielån, klagörs att mellanskillnaden mellan egen andel och garanti för högre belopp ska redovisas som en ansvarsförbindelse (under poster inom linjen, post 3.b). Detta gäller dock inte om garantin utgör ett åtagande som ska redovisas i balansräkningen.</p>		<p>omfattas av IAS 39.</p> <p>c) Enligt IFRS 4 om garantin är försäkringskontrakt enligt IFRS 4 och inte anknyter till en överföring av en finansiell tillgång eller skuld. Sådana garantier ska därmed redovisas på samma sätt som tidigare med utrymme att förbättra företagets redovisningsprinciper jämte krav på test av om gjorda avsättningar är tillräckliga (s.k. liability adequacy test).¹⁴</p> <p>För mottagna garantier som är försäkringskontrakt enligt IFRS 4 skall företaget utveckla en egen redovisningsstandard med ledning av normhierarkin i 10–12 i IAS 8 (BC73c IFRS 4). Detta gäller dock inte om den mottagna garantin räknas som återförsäkring. För återförsäkring tillämpas IFRS 4.¹⁵</p>	<p>received by 8 October 2004.”</p> <p>FFFS 2003:13: Det kan erinras om att företaget först skall ta ställning till om vad som är en kredit- eller borgensförsäkring enligt FRL är ett försäkringskontrakt enligt IFRS 4 eller ett derivatinstrument enligt IAS 39.</p> <p>FFFS 2003:11: Det kan erinras om att företaget först skall ta ställning till om en bankgaranti är ett finansiellt instrument enligt IAS 39 eller ett försäkringskontrakt enligt IFR 4.</p> <p>Det finns garantier som inte omfattas av IAS 39 eller IFRS 4 och som redovisas enligt IAS 37 och IAS 18. Om det i FFFS hänvisas</p>

¹⁴ IASB har förutskickat att garantier som är försäkringskontrakt enligt IFRS 4 skall värderas på samma sätt som lånelöften enligt IAS 39 (dvs. till det högsta beloppet av en värdering enligt IAS 37 och det ursprungliga beloppet periodiserat enligt IAS 18). Denna ändring hinner sannolikt inte antas av kommissionen före 1 jan 2005.

¹⁵ Jfr IGC 1.20 till IFRS 4. Försäkringskomponenten i en katastrofobligation kan vara antingen ett direktförsäkringskontrakt eller ett återförsäkringskontrakt (vilket främst har betydelse för utgivaren av obligationen).

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, ¹ 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
						<p>direkt till IAS 39 och IFRS 4 kan det därför bli problematiskt om det hänvisas till RR 11 (i stället för IAS 18) och RR 16 (i stället för IAS 37). P. 1.c i RR 16 undantar nämligen avsättning etc, som uppstår i försäkringsföretag genom försäkringsavtal.</p> <p>För avtal som är försäkringskontrakt enligt IFRS 4 är utgångspunkten att samma redovisningsprinciper som tidigare tillämpas. Huruvida utjämningsavsättning bör redovisas som skuld kan regleras i FFFS (Prop. 2004/05:24 s. 121.) För garantier som är försäkringskontrakt uppkommer frågan om de innehåller inbäddade derivat. Är garantin ett derivat redovisas den enligt IAS 39.</p>

1.2 Definitioner

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
Finansiellt instrument	Ett <i>finansiellt instrument</i> är varje form av avtal som ger upphov till både en finansiell tillgång i ett företag och en finansiell skuld eller ett egetkapitalinstrument i ett annat företag.	Termen finansiellt <i>instrument</i> används utan definition i ÅRKL och från 1 januari 2005 i ÅRFL. Av förarbetena framgår att vägledning kan hämtas från RR och IASB (prop. 2002/03:121).			Finansiellt <i>instrument</i> definieras i p. 8 i IAS 39 genom hänvisning till IAS 32.	Definitionen av <i>finansiellt instrument</i> är i huvudsak sett densamma i äldre IAS 32. Den förändring som skett är en konsekvens av att begreppen finansiell tillgång, finansiell skuld och egetkapitalinstrument har preciserats. Eftersom lagen inte innehåller någon legaldefinition av finansiella instrument kan förskjutningen som en utgångspunkt beaktas inom ramen för lag.
Avtal för icke-finansiell egendom	Standarden skall tillämpas på avtal rörande <i>rå- och stapelvaror</i> , där endera parten har rätt att reglera åtagandet med kontanter eller annat finansiellt instrument. Detta gäller dock inte avtal som a) vid avtalets ingång och fortsättningsvis avser att täcka	14 c § Vid tillämpningen av 14 a och 14 b §§ skall avtal som avser rå- och stapelvaror och ger endera parten rätt att reglera avtalet med kontanter eller med något annat finansiellt instrument anses som derivatinstrument.	FFFS 2002:22 Saknas. FFFS 2003:11 Samma som i gamla IAS 39.	FFFS 2003:11 Saknas.	Standarden gäller även avtal att köpa eller sälja en <i>icke-finansiell egendom</i> som kan regleras netto i kontanter eller i finansiella instrument. Detta gäller dock inte om avtalet ingick och	IGC 14.2 till äldre IAS 39 har ersatts av p. 6 i nya IAS 39.

	Gamla IAS 39	ÄRL, ÄRKL samt ÄRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
	<p>företagets behov av rå- och stapelvaror för försäljning eller eget bruk och</p> <p>b) där detta syfte framgick när avtalet ingicks samt</p> <p>c) förväntas bli reglerat genom leverans av varor. Om ett företag, efter att det ingått ett avtal, regelmässigt ingår avtal med omvända villkor som praktiskt resulterar i en nettoreglering ingås avtalen inte för att uppfylla företagets förväntade försäljning eller köp eller krav på användning (p 7).</p>	<p>Detta gäller dock inte om avtalet</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ingicks för att täcka företagets förväntade behov av inköp, försäljning eller egen förbrukning av rå- och stapelvaror, 2. även efter avtalets ingående har tillgodosett detta behov, 3. utformades för detta ändamål när det ingicks, och 4. förväntas regleras genom leverans av varan. 			<p>löpande innehas i syfte att motta eller leverera den icke finansiella egendomen i enlighet med företagets förväntade inköp, försäljnings eller användning. En reglering netto i kontanter kan ske på olika sätt såsom att</p> <ul style="list-style-type: none"> - att avtalet kan regleras kontant enligt avtalsvillkoren, eller - företaget regelmässigt har reglerat liknande avtal netto kontant eller i andra finansiella instrument, - företaget regelmässigt mottagit leverans av det underliggande och kort därefter sålt det i syfte att realisera kortsiktiga prisfluktuationer eller handelsmarginaler, eller - avtal där den icke-finansiella posten enkelt kan omvandlas till kontanter. 	

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
					<p>I p. 6 andra stycket anges att sådana avtal som avses i andra och tredje strecksatsen inte ingåtts i syfte att motta eller leverera för eget bruk. Andra avtal utvärderas individuellt.</p> <p>I p. 7 anges att en utfärdad option som kan regleras nettofaller inom standarden. (p. 5-7 och AG 10).</p>	
Finansiell tillgång	<p>En <i>finansiell tillgång</i> i IAS 32/39 är varje tillgång i form av</p> <p>a) likvida medel,</p> <p>b) avtalsenlig rätt att erhålla kontanter eller annan finansiell tillgång från ett annat företag,</p> <p>c) avtalsenlig rätt att byta ett finansiellt instrument med annat företag enligt villkor som kan komma att visa sig vara förmånliga eller</p> <p>d) egetkapital-instrument emitterat av annat företag</p>	Termen <i>finansiell tillgång</i> förekommer inte i ÅRKL eller ÅRFL.			<p>Finansiell <i>tillgång</i> definieras i p. 8 nya IAS 39 genom hänvisning till IAS 32. En tillägg till bestämmelsen i äldre IAS 32 har gjorts.</p> <p>I begreppet <i>finansiell tillgång</i> inräknas ett avtal som kommer eller kan regleras i det utgivande företagets egna egetkapital-instrument och som:</p> <p>a) är ett icke-derivat som förpliktigar eller kan förpliktiga företa-</p>	Definition av <i>finansiell tillgång</i> är inte lika entydig i äldre IAS 32. Oklarhet har rätt om behandlingen av sådana avtal som kan regleras på alternativa sätt (antingen kontant eller genom överlämnande-/mottagande av egna egetkapital-instrument).

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
					get att erhålla ett variabelt antal av före-taget utgivna egetkapitalinstrument, eller b) är ett derivat som kan eller kommer att regleras på annat sätt än genom utbyte av ett bestämt kontantbelopp eller andra finansiella tillgångar mot ett bestämt antal av företaget utgivna egetkapitalinstrument. Härvid anses avtal om framtida mottagande eller leverans av företagets egna egetkapitalinstrument inte vara egna egetkapitalinstrument.	
Finansiell skuld	En <i>finansiell skuld</i> är varje skuld som innebär en avtalsenlig skyldighet a) att erlægga kontanter eller annan finansiell tillgång till ett annat företag eller b) att byta ett finansiellt instrument med annat företag under villkor som kan komma att visa sig vara oförmån-	Vad som avses med skuld är inte definierat i lagtexten.	FFFS 2003:11 överensstämmer med äldre IAS 39	Saknas.	<i>Finansiell skuld</i> definieras i p. 11. En tillägg till bestämmelsen i äldre IAS 39 har gjorts. I begreppet <i>finansiell skuld</i> inräknas ett avtal som kommer eller kan regleras i det utgivande företaget egna egetkapitalinstrument	En avgörande skillnaden mellan en finansiell skuld och ett egetkapitalinstrument är existensen av en <i>kontraktuell skyldighet</i> att betala kontanter eller utbyta finansiella instrument

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
	liga.				och som: a) är ett icke-derivat som förpliktigar eller kan förpliktiga företaget att leverera ett obestämt antal av företaget utgivna egetkapitalinstrument, eller b) är ett derivat som kan eller kommer att regleras på annat sätt än genom utbyte av ett bestämt kontantbelopp eller andra finansiella tillgångar mot ett bestämt antal av företaget utgivna egetkapitalinstrument. Härvid anses avtal om framtida mottagande eller leverans av företagens egna egetkapitalinstrument inte vara egna egetkapitalinstrument.	under potentiellt ogynnsamma villkor (IAS 32.17). Motsvarande klassificering som skuld av vissa åtaganden att leverera egetkapitalinstrument tillämpas inte för aktierelaterade ersättningar. (BC62 61-68 och BC106-118 till IFRS 2, särskilt BC110.)
”Tillgång” med negativt värde	Redovisning av skuld för ”tillgång” vars verkliga värde är negativt (p72).		Jfr FFS 2003:11 allmänna råd under 13 § i bilaga 1 samt 18 § samma bilaga.	Jfr FFS 2003:13 allmänna råd under 13 § i bilaga 3 samt 51 § samma bilaga.	En post som tidigare var en tillgång redovisas som skuld om den får ett negativt verkliga	En redovisning av negativa värden enligt nuvarande IAS 39 torde vara

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
			Det anges inte uttryckligen att ett derivat som går från ett positivt värde till ett negativt värde övergår från att vara en tillgång till att vara en skuld	Det anges inte uttryckligen att ett derivat som går från ett positivt värde till ett negativt värde övergår från att vara en tillgång till att vara en skuld.	värde (AG.66).	självklar enligt dagens regler. FFFS tar enbart sikte på derivat. Det torde dock endast vara sådana instrument som kan "byta tecken".

1.3 Egetkapitalinstrument

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
Egetkapitalinstrument IAS 32/39	P.11 anger att ett egetkapitalinstrument är varje form av avtal som styrker en residual rätt i företagets tillgångar efter avdrag för alla skulder. IGC 11.1. Standarden hänvisar i p. 8 till IAS 32 (rev. 1998).	Vad som avses med egetkapitalinstrument är inte definierat. Dock inkluderas preferensaktiekapital i aktiebolag, insatskapital och förlagsinsats i ekonomisk förening och grundfond och garantifond i sparbank. Garantikapital redovisas som eget kapital (5 kap. 4 § ÅRFL). Sådant kapital är dock enligt sin ekonomiska innebörd en efterställd fordran som inte åter-	FFFS 2002:22: Saknas väsentligen. FFFS 2003:11 överensstämmer med äldre IAS 39. Finansiellt instrument ska redovisas som egetkapitalinstrument när det följer av lag eller annan författning, även om instrumentet har annan ekonomisk innebörd.	Saknas.	Hänvisning i p. 8 till IAS 32. Definitionen av egetkapitalinstrument har inte ändrats i sig. Det är fortfarande en "residual" rätt. Kategorin som sådan bestäms också som en "residual" så till vida att den påverkas av definitionen av finansiell tillgång resp. finansiell skuld. Preciseringarna i IAS 32 har därför medfört viss ändring av definitionen av egetkapitalinstrument.	Definition av <i>egetkapitalinstrument</i> är inte lika entydig i äldre IAS 32. Det finns även några skillnader som kan uppfattas som subtila. En sådan skillnad är att bestämmelsen i SIC 5 p. 6 saknar motsvarighet i nya IAS 32. Det står nu klart att ett avtal som kan resultera i en skyldighet att överlämna eller motta kontanter inte är ett <i>egetkapitalinstrument</i> (oavsett om denna möjlighet är avlägsen eller närliggande). I nya IAS 32 saknas därför

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
		betalas förrän bolagets övriga skulder har blivit fullt betalda eller erforderliga medel avsatts till detta (14 kap. 22 FRL).				motsvarighet till bestämmelsen i SIC 5 p. 6. I nya IAS 32 finns uttryckliga bestämmelser för redovisning av kontrakt som skall regleras med företagets egna aktier.
Avtal som innebär att egna egetkapitalinstrument används som vederlag	Ett företag kan ha en avtalsenlig förpliktelse som det kan regleras antingen genom att <i>betala</i> med finansiella tillgångar eller med <i>egna aktier</i> . Om storleken på emissionen för att reglera skulden är beroende av det verkliga värdet på värdepapperen, det vill säga om värdet på aktierna alltid motsvarar storleken på skulden, är inte innehavaren exponerad för risken att värdet på aktierna kan sjunka. En sådan förpliktelse skall av företaget redovisas som en finansiell	Saknas.	I allmänna råd under 2 kap. i FFFS 2003:11 görs undantag från bilaga 4 punkterna 18-22. Det görs dock inte något formellt undantag beträffande p. 11 i äldre IAS 39 eller p. 5 i äldre IAS 32. FFFS 2002:22 reglerar inte denna företeelse.	FFFS 2003:13 reglerar inte denna företeelse.	<i>Egetkapitalinstrument</i> IAS 32 p. 16. Utgivaren av ett instrument skall redovisa ett instrument som ett egetkapitalinstrument om, och endast om instrumentet inte innebär ett avtalsenligt åtagande att a) överlämna kontanter eller annan finansiell tillgång till ett annat företag <i>eller</i> b) byta finansiella tillgångar eller finansiella skulder med ett annat företag på potentiellt oförmånliga villkor. För instrument som ska eller får regleras i det utgivande företagets egna egetkapital-instrument krävs dessutom att instrumentet <i>antingen</i> i) är ett icke-derivat- som inte medför en avtalsenlig skyldighet för utgivaren att överlämna ett variabelt antal av dess	Nuvarande genomförande av äldre IAS 39 innebär att skuldföring skall göras av avtal som innebär att egna aktier används som vederlag. Detta kan gälla även framledes genom hänvisningar till nya IAS.

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
	skuld (IAS 39 p. 11 och IAS 32 p. 8.).				egna egetkapitalinstrument eller ii) är ett derivat som ska eller får regleras endast genom att utgivaren byter ett bestämt belopp i kontanter eller annan finansiell tillgång mot ett bestämt antal av dess egna egetkapitalinstrument. Härvid anses avtal om framtida mottagande eller leverans av företagets egna egetkapitalinstrument inte vara egna egetkapitalinstrument. (IAS 32.11)	
Förvärv och avyttring av eget egetkapitalinstrument	SIC 16 Share Capital – Reacquired Own Equity Instruments (Treasury Shares) P. 4 I SIC 16 . Vid förvärv av <i> eget egetkapitalinstrument </i> skall eget kapital minskas med utgiften för förvärvet. Vid överlåtelse av <i> eget egetkapitalinstrument </i> skall eget kapital ökas med inkomsten för överlåtelsen.	Samma. Terminer och optioner med egen aktie eller annat eget egetkapitalinstrument som underliggande regleras inte direkt. Inte heller transaktioner i egna teckningsoptioner och konvertibler. (Se <i> URA 24¹⁶ </i>).	Jfr även 18 § andra stycket i bilaga 1 till FFFS 2002:22 : ”Sådana derivatinstrument som är relaterade till institutets egna aktier samt negativa Positioner i institutets egna aktier redovisas enligt 4 kap. 11 § i dessa föreskrifter och inte över fritt eget kapital enligt 5 kap. 1 § ÅRKL (jfr 5	29 § i Bilaga 3 till FFFS 2003:13 . Livförsäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst skall redovisa utgifter och inkomster för egna aktier mot konsolideringsfonden under bundet eget kapital.	Transaktioner i egna egetkapitalinstrument har getts en detaljerad reglering i IAS 32 .	Nya IAS 39 innebär inte någon väsentlig förändring på denna punkt. I ny FFFS för försäkringsföretag kan alltjämt erinras om särregler enligt lag för redovisningen av egna aktier mot konsolideringsfond.

¹⁶ URA = Uttalande från Redovisningsrådets Akutgrupp.

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
			kap. 14 § andra stycket ÅRL.)” Nämnda stycke har tagits bort från paragrafen i FFFS 2003:11 som ett led i anpassningen till gamla IAS 39 (bilaga 5).			
Derivat relaterade till eget eget-kapital-instrument		Saknas.	P. 13 i bilaga 1 till FFFS 2002:22 derivat relaterade till egen aktie behandlas som andra derivatinstrument. FFFS 2003:11 motsvarar äldre IAS 32.	FFF 2003:13 saknar regler om derivatinstrument relaterade till egen aktie.	Derivat relaterade till egna aktie kan klassificeras som finansiell skuld, derivat eller egetkapitalinstrument. Försåvitt gäller derivatavtal som kan eller ska regleras med emittentens egna aktier är det avgörande för klassificeringen om regleringen ska ske genom växling av ett bestämt belopp av kontanter eller annan finansiell tillgång mot ett bestämt antal egna aktier (IAS	Illustrative Examples till nya IAS 32 redogör detaljerat för hur derivat med egen aktie som underliggande bör redovisas. ¹⁷ . Inga särregler för handel i egna aktier som är relaterad till aktierelaterade ersättningar (BC 73, BC330-BC333 till IFRS 2). ¹⁸ Jfr URA 41.

¹⁷ På s. 31 i prop. 1999/2000:38 Vissa skattefrågor med anledning av att aktiebolag skall kunna förvärva egna aktier, m.m. anförs följande ”Frågan om aktiebolagens rätt att handla egna aktier genom derivatinstrument har inte närmare behandlats i Aktiebolagskommitténs delbetänkande Aktiebolagets kapital. Huruvida de civilrättsliga reglerna om återköp medger att bolagen förvärvar respektive överlåter egna aktier genom derivatinstrument är inte helt klarlagt. Trots den osäkerhet som föreligger i denna fråga anser regeringen att det finns behov av särskilda skatteregler för de fall då förvärv och överlåtelser av egna aktier sker med utnyttjande av optioner, terminer eller liknande instrument. Den skattemässiga behandlingen av handel med egna aktier genom derivatinstrument bör inte skilja sig från den skattemässiga behandlingen vid handel direkt med egna aktier. Det innebär att bolaget inte bör beskattas för den premie som bolaget erhåller för en option som bolaget har utfärdat med den egna aktien som underliggande tillgång. På motsvarande sätt bör bolaget inte heller ha rätt att dra av den premie som betalats vid ett förvärv av en option. Slutligen bör varken reavinster eller reaförluster på grund av options- eller terminsaffärer med den egna aktien som underliggande tillgång vara skattepliktiga respektive ge rätt till avdrag.”

¹⁸ I det remitterade utkastet till IFRS 2 uttalades i BC309 och BC310: ”At present, SIC-16 does not apply to the acquisition, sale or issue of treasury shares in connection with employee share plans, because IAS 19 (revised 2000) Employee Benefits does not deal with the recognition and measurement of equity compensation benefits. Therefore, the scope exclusion in SIC-16 should be removed once an accounting standard

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
					32.11 och 16). Ett återköp av egen aktie på termin medför att nuvärdet av den avtalade köpeskillingen skall omklassificeras från eget kapital och tas upp som skuld, om terminen skall regleras brutto. Utfärdar företaget en säljoption avseende egen aktie är nuvärdet av det framtida <i>lösenpriset</i> som skall tas upp som skuld, om avtalet skall regleras brutto. Mottagen premie förs mot eget kapital.	
Avtal som hindrar borttagande från balansräkningen	Redovisning som derivatinstrument tillämpas inte för sådan återköpsrätt som avses i p. 36.	Saknas.	FFFS 2003:11 samma som i äldre IAS 39.	Saknas.	Garantier som hindrar borttagande från balansräkningen (p. AG47). Exempelvis redovisas inte separat som derivat köpoption som har behållits vid överlåtelse av en finansiell tillgång som inte får tas bort från balansräkningen (AG49).	Årsredovisningslagarna påbjuder formellt sett värdering till verkligt värde av derivat.

1.4 Derivat

on share-based payment comes into effect. However, it is likely that, by the time the IFRS on share-based payment comes into effect, SIC -16 will have been withdrawn and its requirements incorporated into IAS 32, as proposed in the Exposure Draft published in June 2002. Hence, the Board concluded that the requirements in the relevant paragraphs of IAS 32 regarding treasury shares should also be applied to treasury shares purchased, sold, issued or cancelled in connection with employee share plans or other share-based payment arrangements."

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, ¹⁹ 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
Derivat Definition	Ett <i>derivat</i> är ett finansiellt instrument a) vars värde ändras som följd av ändringar i en angiven ränta, priset på ett <i>värdepapper</i> , ett råvarupris, en valutakurs, ett pris- eller ränteindex, en kreditvärdighet eller ett kreditindex eller <i>liknande variabel</i> (som ibland kallas "underliggande" variabel),	Samma som i gamla IAS 39 framkommer delvis indirekt genom förarbeten	2002:22 Definition saknas. Exempel i 4 kap. 11 § "t.ex. terminer, optioner och swappar". Derivat med eget egetkapitalinstrument definieras ej men regleras i 13 § i bilaga 1. FFFS 2003:11 motsvarar gamla IAS 39	2003:11 . Allmänt råd under 4 kap. 5 §.	Ett <i>derivat</i> är ett finansiellt instrument a) vars värde ändras som följd av ändringar i en angiven ränta, priset på <i>ett finansiellt instrument</i> , ett råvarupris, en valutakurs, ett pris- eller ränteindex, en kreditvärdighet eller ett kreditindex <i>eller en annan variabel, för en icke-finansiell variabel dock under förutsättning att variabel inte är specifik för avtalsparterna</i> ²⁰ (som ibland kallas "underliggande" variabel),	Eftersom lagen inte innehåller någon legaldefinition av derivatinstrument bör förskjutningen i princip kunna beaktas inom ramen för lag.
Derivat Definition/forts.	b) som vid avtalets ingående kräver ingen eller <i>liten</i> nettoinvestering jämfört med andra typer av kontrakt som påverkas på ett liknande sätt av förändrade marknadsförhållanden, samt				b) som vid avtalets ingående kräver ingen nettoinvestering eller en nettoinvestering som är <i>mindre</i> än vad som krävs för andra typer av kontrakt som påverkas på ett liknande sätt av förändrade marknadsförhållanden,	
Derivat	c) som regleras vid				c) samt som regleras vid en	Ingen ändring beträffande

¹⁹ Eftersom institut med stöd av övergångsregler till FFFS 2003:11 tillämpar FFFS 2002:22 under innevarande räkenskapsår beaktas även dessa föreskrifter.

²⁰ Exempel på icke-finansiella variabler som inte partsspecifika är jordbävningsindex eller index över dagstemperatur. Exempel på partsspecifika icke-finansiella variabler är ett avtal om att inträffandet eller inträffandet av en brand som förstör en byggnad tillhörande för en avtalspart.

	Gamla IAS 39	ÄRL, ÄRKL samt ÄRFL	FFFS 2002:22,¹⁹ 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
Definition/forts.	en framtida tidpunkt.				framtida tidpunkt.	kravet på framtida reglering.
Definition av inbäddat derivat	Def. p. 22. Ibland kan ett derivat vara en del av ett sammansatt finansiellt instrument som omfattar både ett derivat och ett värdekontrakt, vilket innebär att vissa av det sammansatta instrumentets kassaflöden varierar på ett sätt som liknar kassaflödena för fristående derivat. Dessa derivat kallas ibland " <i>inbäddade derivat</i> ".	Saknar explicit reglering.	FFFS 2002:22 Finns delvis regler. FFFS 2003:11 Motsvarar äldre IAS 39.		Ingen förändring av definitionen.	Lagen reglerar inte närmare vad som är "ett" instrument.
Ej krav på separat presentation	Saknas. Framgick av IGC 23.1 till äldre IAS 39.	Saknas.	FFFS 2003:11 motsvarar äldre IAS 39. Reglering saknas eftersom IGC inte är en del av standarden. Av bilaga 1 framgår att derivat får redovisas i annan post än Övriga tillgångar	2 kap. 8 § FFFS 2003:13 . Skuldinstrument vars huvudsakliga kostnad till sin form inte är ränterelaterad skall i balansräkningen redo-	I p. 11 anges uttryckligen att standarden inte reglerar huruvida ett inbäddat derivat bör redovisas separat i balansräkningen.	FFFS 2003:11 är redan förenlig med nya IAS 39. FFFS 2003:13 kan anpassas med hänsyn till att derivat inte behöver redovisas i separata poster.

	Gamla IAS 39	ÄRL, ÄRKL samt ÄRFL	FFFS 2002:22,¹⁹ 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
			resp. Övriga skulder 2 kap. kap. 12 § FFFS 2002:22 mot- svarar 2 kap. 8 § FFFS 2003:13.	visas uppdelade på skuldinstru- ment och derivat. Derivat ska redo- visas i särskilda poster		
Klargörande beträffande fristående de- rivat	Ingen uttrycklig före- skrift om att derivat som har fogats till värdkontraktet och som kan överlåtas separat inte är ett inbäddat derivat. Detta framgår dock av IGC 23.6 och IGC 23.7 till äldre IAS 39.		Saknas (eftersom IGC inte är en del av standarden).		I p. 10 har det uttryckligen före- skrivits att ett derivat som har fogats till värdkontraktet inte är ett inbäddat derivat, om det kan överlåtas separat eller har en annan motpart. Är instrumentet separerbart är det alltså fråga om ett fristående derivat.	Lagen reglerar inte närmare vad som är "ett" fristående derivat.
Exempel på "nära relate- rat" inbäddat derivat	Inbäddade derivat som är nära relaterade till värd- instrumentet behöver inte separeras för värdering. Exempel på när inbäddade derivatets eko- nomiska egenskaper och risker inte är nära förknippade med				Exemplen återfinns i AG30. och AG33. En viktig skillnad är valutaderivat i AG.33.d.iii. ²¹	

²¹ Bestämmelserna om vilka inbäddade derivat som anses "nära relaterade" har ändrats till följd av IFRS 4. IAS 39.AG30.g och AG33 har fått nya lydelse genom punkten C8 i appendix C till IFRS 4.

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22,¹⁹ 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
	värskontraktet (p. 24) Exempel på när derivatet är nära relaterat (p. 25)					
Valutaklausuler som inte anges i någon av parternas funktionella valuta	Saknas bestämmelser om "vanlig valuta" för den ekonomiska miljön.				Ett inbäddat valutaderivat, i ett försäkringskontrakt eller annat värskontrakt som inte är ett finansiellt instrument, anses inte som nära relaterat när det inte finns någon hävstångseffekt, det saknas optionselement och avtalet föreskriver betalning i någon av följande tre valutor: i) den valuta som är endera avtalspartens funktionella valuta, ii) den valuta som varan ifråga handlas i över hela världen, eller iii) en valuta som vanligen används i den ekonomiska miljön som transaktionen genomförs i.	Det nya undantaget för "en valuta som vanligen används i den ekonomiska miljön som transaktionen genomförs i" innebär att fler derivat än tidigare kommer att anses nära relaterade.
Derivat inbäddade i försäkringskontrakt (och i finansiella instrument med "discretionary participation features")	Uttryckligt krav på att separera derivat inbäddade i försäkringskontrakt (p. 1 d och IGC 1.3 a och b).		FFFS 2003:11 Överensstämmer med äldre IAS 39. FFFS 2003:13 I koncernredovisningen gäller bestämmelser om inbäddade derivat i försäkringsavtal dock		Innehåller bestämmelser om derivat som är inbäddade i försäkringskontrakt. Två nya bestämmelser som genom bilaga till IFRS 4 tagits in i IAS 39 i p. AG33 punkterna g och h är viktiga.	När FFFS kompletteras med hänvisningar till IFRS 4 bör särregeln enligt FFFS 2003:11 inte finnas kvar. IFRS 4 p. 7 undantar inbäddade derivat som är försäkringskontrakt. IFRS 4 p. 8 och 9 undantar vissa räntederivat i försäk-

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, ¹⁹ 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
			endast sådana avtal som avses i 2 kap. 10 §			ringskontrakt och i finansiella instrument med "discretionary participation features". Jfr IFRS 4 p. 34.d och 35.b
Derivat som har unit-link egenskaper	Saknas.	Saknas i princip. 4 kap. 9 § ÅRFL i äldre lydelse hänvisar emellertid bl.a. till 7 kap. 1 § första stycket 6 FRL som bl.a. behandlar fondförsäkring. Enligt nya 4 kap. 9 § föreslås dock ingen hänvisning till 7 kap. 1 och 2 §§ FRL utan en allmän bestämmelse om värdering av FT.	Saknas. FFFS 2003:13 motsvarar äldre IAS 39 som inte har något undantag motsvarande det som finns i nya IAS 39.	Saknas särregler om derivat. 4 kap. 21 § FFFS 2003:11 FTA för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk skall värderas till verkligt värde <i>till den del</i> som villkoren är kopplade till finansiella tillgångar och skulder.	1) Derivat som har unit-link egenskaper är nära relaterade till värdekontrakt som är <i>försäkringskontrakt</i> eller finansiellt instrument, om betalningarna som är kopplade till unit-link andelarna värderas till aktuella andelsvärden som avspeglar det verkliga värdet på fondtillgångarna. Med unit-link egenskaper avses avtalsvillkor som föreskriver att betalning skall ske med ett belopp motsvarande andelar i en intern eller extern investeringsfond.	Föreskriften i 4 kap. 21 § FFFS 2003:13 är förenlig med IAS/IFRS. Inom ramen för IAS/IFRS är det emellertid tillåtet att separera derivatet och värdekontrakt. Värdekontrakten kan vara "fondandelen" och ett försäkringsavtal. Därutöver kan det finnas en tillgång motsvarande utgiften för att säkerställa rätten att tillhandahålla investeringstjänster (P. 14.iii i bilaga till IAS 18).
Derivat i försäkringskontrakt som inte kan separeras och därför inte får separeras (eftersom det är "nära relaterat")	Saknar bestämmelser för "ömsesidigt beroende" derivat. När ett derivat inte kan separeras värderas hela instrumentet till verkligt värde				2) Ej separering om det inbäddade derivatet och försäkringskontraktet är så ömsesidigt beroende att ett företag inte kan värdera det inbäddade derivatet separat (dvs. utan att ta hänsyn till värdekontraktet). <i>Observera</i> att ovanstående innebär att p. 12 (obligatorisk värdering till verkligt värde av	

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, ¹⁹ 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
					hela det sammansatta instrumentet) inte aktualiseras.	
Undantag från kravet att separerar vissa räntederivat inbäddade i försäkringskontrakt	Saknas.	Inget undantag men en föreskrift om att vissa rättigheter skall beaktas. 4 kap. 9 § ÅRFL hänvisar bl.a. till 7 kap. 2 § FRL andra stycket där det föreskrivs att: "I avsättningen skall det tillägg inräknas som behövs för att täcka alla förluster på grund av att försäkringarna upphör i förtid."	Allmänt råd under 7 kap. 1 § FFFS 2003:11 gör beträffande instituts koncernredovisning undantag för samtliga derivat inbäddade i försäkringsavtal som ingåtts av dotterföretag, samriskföretag eller samriskföretag, dock ej undantag för sådana försäkringsavtal som avses i 2 kap. 10 §.	Saknas.	IFRS 4 p. 8 föreskriver undantag för försäkringsgivare beträffande försäkringstagarens optionsrätt att återköpa försäkringen till ett bestämt belopp eller ett bestämt belopp justerat med en ränta.	Om IFRS 4 ska tillämpas kan särregeln i 7 kap. 1 § FFFS utgå. Undantaget för inbäddade derivat i försäkringskontrakt gäller även derivat inbäddade i finansiella instrument som har "discretionary participation features", IFRS 4 p. 9 . För sådana finansiella instrument gäller dock att de får värderas till lägst det belopp som erhålls om IAS 39 tillämpas på det garanterade elementet, IFRS 4 p. 35.b .
Inbäddade derivat respektive sammansatta instrument som inte kan värderas tillförlitligt	Behandling av derivat som skall men inte kan värderas <i>separat</i> (p 26). Obligatorisk värdering till verkligt värde för hela instrument (dvs. både det inbäddade derivatet och värdkontraktet). "Cost" endast aktuellt för derivat relaterade till	Årsredovisningslagarna föreskriver att värderingsreglerna för anläggningstillgångar respektive omsättningstillgångar skall tillämpas om ett tillförlitligt verkligt värde inte kan erhållas. Enligt redovisningslagarna är vissa finansiella instrument undantagna			Inbäddade derivat som inte tillförlitligt kan värderas separat genom att verkligt värde för derivatet fastställs (direkt metod) värderas till verkligt värde för hela det sammansatta instrumentet minus verkligt värde för värdkontraktet (indirekt metod). Detta framgår av p. 13 i nya IAS 39. I övrigt gäller samma regler som tidigare (p. 12 i nya IAS 39 motsvarar p. 26 i	Det kan formellt sett ifrågasättas om äldre IAS 39 p. 26 och nya IAS 39 p. 12 är helt förenliga med lag. Det finns inget stöd i årsredovisningslagarna för att värdera alla instrument till verkligt värde. Bedömningen blir den motsatta om man anser att värderingen enligt nya IAS 39 i själva verket avser derivatet eller

	Gamla IAS 39	ÄRL, ÄRKL samt ÄRFL	FFFS 2002:22,¹⁹ 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
	eget-kapitalinstrument som inte kan värderas tillförlitligt (IGC 70.1 och 70.3). I övrigt saknas undantag.	na från värdering till verkligt värde.			äldre IAS 39).	att värdkontraktet i sig är ett sådant instrument som inte är undantagen från en värdering till verkligt värde. Ovan har konstateras att derivat som inte kan separeras för försäkringskontrakt anses vara "nära relaterade" och därför inte behöver separeras.
Värdering vid separation av inbäddade derivat	I IGC 22-1 föreskrivs att terminer och andra icke optionsliknande instrument som separeras värderas så att de har ett värde om noll första gången de redovisas i balansräkningen. Optionsliknande instrument separeras i enlighet med de avtalsvillkor som gett upphov till instrumentet.	Saknas.	Saknas.	Saknas.	IGC 22-1 till äldre IAS 39 har kodifierats i nya IAS 39 (AG.28).	
Redovisning första gången av värd-instrumentet	Vid tillämpning av IAS 39 kunde vägledning hämtas i IGC 23-3 till äldre IAS 39.	Saknas.	2003:11 Samma som i äldre IAS 39. Reglerna enligt IAS 39 om	2 kap. 8 § FFFS 2003:13 motsvarar 2 kap. 12 § FFFS 2002:22.	I AG28 sista meningen föreskrivs att första gången värdinstrument redovisas i balansräkningen tas det upp till skillnaden	2 kap. 8 § FFFS 2003:13 kan anpassas på samma sätt som 2 kap. 12 § FFFS 2002:22 anpassades.

	Gamla IAS 39	ÄRL, ÄRKL samt ÄRFL	FFFS 2002:22,¹⁹ 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
	Där anges att värdinstrumentet tas upp till verkliga värdet av det sammansatta instrumentet minus det verkliga värdet av det inbäddade derivatet. Detta för att standarden kräver att derivat tas upp till verkligt värde.		inbäddade derivat har tagits i föreskrifterna. Detta genom att att IAS-reglerna införlivas som allmänna råd. Till följd av detta utgick 2 kap. 12 § i FFFS 2002:22. ²² Några särregler har inte ansetts befogade utöver de som föreslagits för vissa försäkringsavtal och egetkapitalinstrument. ²³		mellan det sammansatta instrumentets värde minus värdet av det inbäddade derivatet. Är det inte möjligt att tillförlitligt värdera det inbäddade derivatet direkt tillämpas p. 13. Det anges att derivatet värderas till skillnaden mellan det verkliga värdet för det sammansatta instrumentet och det verkliga värdet för värdinstrumentet.	Det allmänna rådet att derivatinstrumentets anskaffningsvärde beräknas som skillnaden mellan det sammansatta instrumentets anskaffningsvärde och skuldinstrumentets anskaffningsvärde överensstämmer med hjälpregeln i nya IAS 39.12. Huvudregeln föreskriver att derivatet värderas först. Kan det inbäddade derivatet inte separeras skall det sammansatta instrumentet värderas till verkligt värde (Äldre IAS 39 p. 26 och nya IAS 39 p. 12). Lagen reglerar inte närmare vad som är "ett" derivat eller redovisningen första gången av ett finansiellt instrument.
Redovisning	IAS 32.28. Olika	Det saknas särskilda	Sammansatta instru-	Sammansatta	Klassificering regleras i nya IAS	Av nya IAS 32 framgår att

²² 2 kap. 12 § FFFS 2002:22. "Skuldinstrument vars huvudsakliga kostnad till sin form inte är ränterelaterad ska i balansräkningen redovisas uppdelade på skuldinstrument och derivatinstrument. Kostnader för sådana instrument ska i resultaträkningen fördelas mellan ränta och nettoresultat av finansiella transaktioner. Motsvarande uppdelning i balansräkningen och resultaträkningen ska göras för fordringsinstrument vars huvudsakliga intäkt till sin form inte är ränterelaterad. Uppdelning behöver inte göras för instrument som ingår i handelslager och värderas till verkligt värde." I ett allmänt råd till paragrafen (här uteslutet) lämnas ytterligare anvisningar.

²³ Se s. 39 i Finansinspektionens motivpromemoria till FFFS 2003:11 (FI Dnr 03-6436-200).

	Gamla IAS 39	ÄRL, ÄRKL samt ÄRFL	FFFS 2002:22,¹⁹ 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
första gången av värdinstrumentet med eget egetkapital- instrument inbäddat (t.ex. utgiven konvertibel)	metoder är tillämpliga när upplysningar lämnas.	regler för finansiella instrument som innehåller både ett skuldinstrument och ett egetkapitalinstrument (sammansatta instrument).	ment 2 kap. 12 i FFFS 2002:22 . FFFS 2003:11 överensstämmer med äldre IAS 32.	instrument 2 kap. 8 § i FFFS 2003:13 .	32 medan värdering av skuldinstrumentet regleras i IAS 39.43 (BC25 till IAS 32). I IAS 32.31 anges att om det inbäddade derivatet är företagets eget egetkapitalinstrument tas egetkapitalkomponenten alltid upp som skillnaden mellan det sammansatta instrumentets värde och värdet på skuldkomponenten. Detta gäller endast "egna" instrument, inte förvärvade sammansatta instrument utgivna av andra företag.	det är skulden som värderas först. Värdet på egetkapitalinstrumentet är skillnaden mellan vad som mottagits och värdet på den finansiella skulden (p. 28-32 och AG30-35). Förekommer multipla inbäddade derivat där det finns ett ömsesidigt värde mellan egetkapitalinstrumentet och skuldinstrumentet inkluderas värdet som kan hänföras till det ömsesidiga beroendet till skuldkomponenten (IAS 32.BC41).
Flera inbäddade derivat	I IGC 23.8 anges att samtliga inbäddade derivat behandlas som ett enda derivat. Undantag för instrument som har fler än ett inbäddat derivatinstrument och är relaterade till olika risker vilka enkelt kan särskiljas och som är oberoende av varandra. Under	Saknas.	Saknas.	Saknas.	I AG29 föreskrivs att samtliga inbäddade derivat behandlas som ett enda derivat. Undantag från huvudregel görs för inbäddade derivat som utgör företagets eget kapital enligt IAS 32. Vidare görs som förut undantag för instrument som har fler än ett inbäddat derivat och är relaterade till olika risker vilka enkelt kan särskiljas och som är oberoende av varandra. Under dessa förutsättningar separeras flera	Nya IAS 39 kodifierar IGC 23.8 till äldre IAS 39, men innebär ingen väsentlig ändring i sak. Lagen reglerar inte närmare vad som ska redovisas som "ett" derivat.

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22,¹⁹ 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
	dessas förutsättningar separeras flera inbäddade derivat.				inbäddade derivat.	

2 Upp- och bortbokning av tillgångar och skulder

2.1 Allmänt

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
När redovisning skall ske	<p>a) När en tillgång eller skuld ska redovisas i BR (p.27)</p> <p>b) konsekvensen för derivat (p 28, jfr p. 38 och bl.a. IGC 38.2).</p> <p>c) exempel på tillämpningen (p. 29)</p>	Saknas	<p>2002:22 I sak samma regler följer av 2 kap. 1-3 §§.</p> <p>2003:11 Samma som gamla IAS 39</p>	<p>2003:13 I sak samma regler följer av 2 kap. 1-3 §§.</p>	<p>a) När en tillgång eller skuld ska redovisas i BR (p.14)</p> <p>b) konsekvensen för derivat (AG34). Utryckligt undantag för derivat som hindrar borttagande från balansräkningen av en "såld" finansiell tillgång.</p> <p>c) Exempel på tillämpningen (AG.35)</p>	
Affärs- eller likviddag för finansiella tillgångar	<p>a) Krav på affärs- eller likviddagsredovisning för avista-transaktioner (p 30).</p> <p>b) "Regular way contract" behandlas som avista trots att det uppfyller definitionen av derivat (p31).</p> <p>c) Affärsdag resp. likviddag (p. 32 och 33).</p> <p>d) Exempel (p. 34)</p>	Saknas	<p>FFFS 2002:22 Kräver affärsdag även för avista.</p> <p>FFFS 2003:11 Samma som gamla IAS 39 men förordar affärsdag.</p>	<p>FFFS 2003:13 2 kap. 1-3 §§. Motsvarar helt 2002:22.</p>	<p>a) Affärsdag och likviddag p. 38 och AG.53.</p> <p>b) Om avtalet kan regleras netto är det inte "regular way contract" AG.54.</p> <p>c) Affärsdag resp. likviddag AG.54 och AG.55.</p> <p>d) Exempel saknas. Flyttat till IGC D.3.1.</p>	FFFS 2003:13 kan justeras så att den överensstämmer med 2003:11.

	Gamla IAS 39	ÄRL, ÄRKL samt ÄRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
Upp- och bortbokning av finansiella skulder med affärs- eller likviddag	Saknas. Framgår av i IGC 27.1.		FFFS 2002:22 samma som FFFS 2003:13. FFFS 2003:11 Saknas (eftersom IGC inte är en del av äldre IAS 39).	FFFS 2003:13. Saknas. Alternativt anses att bestämmelserna om affärs-/likviddag är analogt tillämpliga på derivat med negativa värden.	Saknas. Framgår av IG B.32	FFFS 2003:13 kan justeras så att den överensstämmer med 2003:11. I ett allmänt råd kan vid behov ges anvisningar motsvarande IGC B.32.
Bortbokning från balansräkningen	Förutsättningar för borttagande från balansräkningen beträffande tillgångar (p. 35) och skulder (p. 57). En återköpt egen obligation skall tas bort från balansräkningen även om företaget har för avsikt att "sälja" obligationen (IGC 57-2). Resultatredovisning sker enligt p. 63.	Saknas	FFFS 2002:22 Saknas, om det ej får anses följa av det allmänna rådet under 2 kap. 3 §. FFFS 2003:11 motsvarar äldre IAS 39. I bilaga 1 p. 17 föreskrivs: "Återköpta skuldebrev ska räknas av från utestående skuld."	FFFS 2003:11 allmänna råd under 2 kap. 3§. För options-, termins- eller swapavtal innebär 2 § att verkliga värdet på sådana avtal behandlas enligt gällande värderingsregler i bokslut från och med affärsdagen. Livlån tas upp som tillgång (11 § i bilaga 3).	I ett förtydligande (p. 15) anges att i koncernredovisningen tillämpas först IAS 27 och SIC 12 varefter sedan reglerna i IAS 39 om borttagande från balansräkningen tillämpas för koncernen. AG58 anger att en återköpt obligation skall tas bort från balansräkningen även om företaget återköpt obligationen i dess egenskap av marknadsgarant (market maker).	FFFS 2003:13 kan justeras så att överensstämmelse med FFFS 2003:11 nås. IFRS 4 BC122: Livförsäkringslån (policy loans) har inte ansetts vara en prioriterad fråga. Därför regleras inte huruvida dess bör redovisas netto eller brutto.

2.2 Risker och belöningar respektive kontroll

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11, 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar)
Risker och belöningar respektive kontroll	P. 35 och 37. Oklart hur kriterierna i praktiken skulle tillämpas. Borttagande från balansräkningen sker när företaget förlorar kontrollen över de kontraktuella rättigheter som utgör den finansiella tillgången eller del av tillgången.	Saknas.	FFFS 2002:22 motsvarar FFFS 2003:13. FFFS 2003:11 motsvarar äldre IAS 39 men förordar affärsdagsredovisning. ²⁴ FFFS 2003:13 1-3 §§. Transaktioner på penning- och obligationsmarknaden, aktiemarknaden, råvarumarknaden samt valutamarknaden ska redovisas vid den tidpunkt då de väsentliga riskerna och rättigheterna går över från en part till en annan, dvs. normalt dagen för avtalet (affärsdagsredovisning). Inlåning och utlåning samt s.k. äkta repor omfattas <i>inte</i> av reglerna om affärsdagsredovisning.	Huruvida väsentligen alla risker och belöningar har överfört avgör om borttagande från balansräkningen. Har vare sig överlåtare eller förvärvaren de väsentliga "riskerna och belöningarna" avgörs frågan av i vilken utsträckning förvärvaren har kontroll.	
Risker och belöningar respektive kontroll/forts. (Återköps-transaktioner i FFFS)	P. 35: Ett företag skall ta bort en finansiell tillgång eller en del av en finansiell tillgång <i>endast när företaget förlorar kontrollen</i> över de avtalsenliga rättigheter som utgör den finansiella tillgången (eller en del av en	Saknas.	2 kap. 9 och 10 §§ FFFS 2002:22 2 kap. 5 och 6 §§ FFFS 2003:11 2 kap. 5 och 6 §§ FFFS 2003:13 Med en <i>återköps</i> transaktion avses ett avtal genom vilket parter kommit överens om dels försäljning av tillgångar, som t.ex. växlar, fordringar eller överlåtbara värdepapper, dels ett efterföljande återköp av motsvarande tillgångar till ett bestämt pris. Med överförande part avses den part som	När och i vilken omfattningen en finansiell tillgång får tas bort från balansräkning ges en omfattande reglering. Åtskilliga av bestämmelserna är nya. Det är dock fråga om preciseringar snarare än nyheter i sak. I allt väsentligt införs inte några nya krav i förhållande till äldre IAS 39 (p. BC49).	Den detaljerade regleringen i FFFS är svår att förena med den principbaserade ansatsen i IAS 39. I nya IAS 39.AG51 illustreras tillämpningen av de generella principerna för borttagade från balansräkningen med <i>exempel</i> såsom återköpsavtal och värdepapperslån.

²⁴ Allmänna råd under 2 kap. i FFFS 2003:11 ang. tillämpningen av bilaga 5 : " Alternativet enligt punkt 30 om att redovisa avistaköp eller avistaförsäljningar per likviddagen bör inte tillämpas. Med avistaköp och avistaförsäljning avses för transaktioner på den svenska marknaden avtal med leverans inom; tre bankdagar på penning- och obligationsmarknaden eller aktiemarknaden samt två bankdagar på råvarumarknaden eller valutamarknaden."

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11, 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar)
	finansiell tillgång). Ett företag förlorar sådan kontroll om det realiserar rättigheterna till de fördelar som är angivna i kontraktet, om rättigheterna förfaller eller om företaget avsäger sig dessa rättigheter.		säljer i avistaledet av en återköpstransaktion. Med mottagande part avses den part som köper i avistaledet av en återköps-transaktion. Om den mottagande parten förbinder sig att sälja tillbaka tillgångarna på en dag som har bestämts eller ska bestämmas av den överförande parten, är transaktionen <i>en äkta återköpstransaktion</i> .		
Risker och belöningar respektive kontroll/forts.	P. 38.b: En överlåtare har inte förlorat kontrollen över en överlåten finansiell tillgång och därför tas tillgången inte bort från balansräkningen om <i>exempelvis</i>		Tillgångarna ska i så fall också fortsättningsvis redovisas i den överförande partens balansräkning och den mottagna köpeskillingen redovisas som skuld under Övriga skulder (HH.V). Den mottagande parten tar inte upp tillgångarna i sin balansräkning utan redovisar den erlagda köpeskillingen som en fordran på den överförande parten under Övriga finansiella placeringstillgångar (C.III.7). (Gäller försäkringsföretag. Beträffande kreditinstitut, se allmänna råd under 4 § i bilaga 1 till tillämplig FFFS).	Prövning av borttagande från balansräkningen görs i flera steg. 1) I <i>steg 1</i> (p.16) tas ställning till om bestämmelserna om borttagande skall tillämpas på en andel av en finansiell tillgång (eller andel av en grupp av likartade tillgångar) eller en finansiell tillgång (eller en grupp av likartade tillgångar) i dess helhet. Bedömningen skall göras utifrån en andel om, och endast om,	Reglerna i FFFS om att lämna uppgifter inom linjen beträffande äkta återköps-transaktioner 3 överförda tillgångar under "Panter och därmed jämförliga säkerheter" kan behålla i form av allmänt råd. Detsamma gäller upplysningen om var i balansräkningen redovisning bör ske.
Risker och belöningar respektive kontroll/forts.	överlåtaren har både rätt och är skyldig att återköpa eller lösa in den överlåtna tillgången till villkor som ger motparten		Men om den mottagande parten har rätt, men inte skyldighet, att återlämna tillgångarna till ett i förväg fastställt pris, är transaktionen en försäljning med option att sälja tillbaka tillgångarna (<i>oäkta återköpstransaktion</i>). I så fall ska inte den överförande	a) andelen endast utgörs av specifikt identifierade kassa-flöden av en finansiell tillgång eller grupp av tillgångar, b) andel endast utgörs av helt proportionell andel av kassa-	I nya IAS 39.AG.51.f och g behandlas optionsrätt för överlåtaren att återköpa tillgångarna respektive optionsrätt för förvärvaren att sälja tillbaka tillgången.

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11, 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar)
	<p>vad som motsvarar en långivares avkastning på den erhållna tillgången i utbyte mot den överlåtna tillgången. En avkastning som motsvarar en långivares avkastning skiljer sig inte väsentligt från en avkastning som kan erhållas på ett lån till överlåtare, som är fullständigt säkrad med den överlåtna tillgången.</p>		<p>parten utan den mottagande parten redovisa tillgångarna i sin balansräkning.</p> <p>En <i>oäkta återköpstransaktion</i> ska ändå redovisas som en äkta återköpstransaktion, om det är uppenbart att optionen att återlämna tillgångarna kommer att utnyttjas.</p> <p>Regleringen i FFFS behandlar endast optionsrätt för mottagande part (förvärvaren). Optionsrätt för överförande part (överlåtare) att återköpa tillgången behandlas inte. En sådan optionsrätt kan dock konstitueras en äkta återköpstransaktion, det saknas dock en anvisning om att man skall beakta huruvida option är in-the-money eller out-of-the-money.</p>	<p>flödena från en finansiell tillgång eller grupp av finansiella tillgångar, eller</p> <p>c) andel endast utgörs av en helt proportionell andel av specifikt identifierade kassaflödena från en finansiell tillgång (dvs. punkterna a och b i förening).</p> <p>Är inte någon av dessa förutsättningar uppfyllda skall bestämmelserna om borttagande från balansräkningen tillämpas på tillgången i dess helhet.</p>	<p>Regleringen i FFFS beaktar inte idag möjligheten till <i>partiellt borttagande</i> från balansräkningen, jfr exempelvis med nya IAS 39.AG51.h och i.</p> <p>FFFS saknar anvisningar om betydelsen av optionsrätter är "in-the-money" eller "out-of-the-money". Likaså saknas anvisning om att beakta huruvida tillgången lätt kan införskaffas på marknaden ("readily obtainable in the market"). Kontroll är beroende på praktisk möjlighet att sälja, som i sin tur kan bero på förekomsten av en aktiv marknad (AG42).</p>
Risker och belöningar respektive kontroll/forts	<p>ÅRL, ÅRKL och ÅRFL reglerar inte frågan generellt.</p> <p>Äldre IAS 39 p. 41:</p> <p>En överlåtare har i allmänhet förlorat kontrollen över en överlåten tillgång endast om motparten kan erhålla den överlåtna tillgångens fördelar. Denna förmåga kan påvisas <i>exempelvis</i> om motparten</p> <p>a) fritt kan sälja eller ställa som säkerhet i stort sett hela den överlåtna tillgångens verkliga värde eller</p>			<p>2) <i>I steg 2</i> (p. 17) prövas</p> <p>a) om företagets avtalsenliga rättigheter har förfallit eller</p> <p>b) om företaget överfört sina rättigheter på ett sätt som innebär att tillgången skall tas bort från balansräkningen. En överföring resulterar i borttagande (p. 18) om den innebär <i>antingen</i></p> <p>i) en överföring av den kontraktuella rättigheterna att ta emot</p>	<p>Äldre IAS 39 beaktar vem som kan erhålla de ekonomiska fördelarna vid bedömningen av om kontroll föreligger eller inte. Nya IAS 39 bygger på att det först prövas om företaget har överfört eller har kvar alla "väsentliga risker och belöningar". Om dessa varken har överförts eller behållits</p>

	Gamla IAS 39	ÄRL, ÄRKL samt ÄRFL	FFFS 2002:22, 2003:11, 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar)
	b) är ett SPE ("Special-purpose entity" – företag för särskilt ändamål) vars tillåtna verksamhet är begränsad och där antingen företaget eller de som äger rätt till företagets avkastning har förmåga att erhålla praktiskt taget samtliga bavn den överlåtna tillgångens fördelar. Det kan också gå att påvisa denna förmåga på andra sätt.			kassaflödena från tillgången <i>eller</i> ii) ett bibehållande av rätten att ta emot kassaflödena från tillgången men en kontraktuell förpliktelse att betala till de slutliga mottagarna i ett genomströmningsarrangemang som uppfyller vissa krav.	prövas om företaget alltjämt har kontroll. Har företaget kvar kontrollen skall det fortsätta redovisa tillgången <i>i den utsträckning</i> som företaget har en bestående anknytning till tillgången (continuing involvement).
Risker och belöningar respektive kontroll/forts Genomströmningsarrangemang (Pass-through arrangement)				De krav som ställs på <i>genomströmningsarrangemang</i> (p. 19) är – att företaget inte får vara skyldigt att betala till de slutliga mottagarna annat än i den mån motsvarande belopp har inlutit (med undantag för kortfristiga förskott på marknadsmässiga villkor), – att företaget enligt överlåtelsavtalet är förbjudet att sälja eller pantsätta den ursprungliga finansiella tillgången, annat än som säkerhet för skyldigheten att betala till de slutliga mottagarna och – att företaget är skyldigt att skyndsamt överföra mottagna kontanter inklusive intjänad ränta till de slutliga mottagarna och att medlen under mellantiden inte	Det allmänna rådet under 2 kap. 7 § FFFS 2003:11 om värdepapperisering kan justeras så att det stämmer med nya IAS 39.

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11, 2003:13		IAS 39 (mars 2004)	Kommentar)
					får investeras i annat än kontanter eller sådana andra likvida medel som avses i IAS 7. Har de avtalsenliga rättigheterna förfallit tas den finansiella tillgången bort från balansräkningen. Har de kontraktuella rättigheterna överförts direkt eller indirekt – genom ett genomströmningsarrangemang – återstår steg 3.	
					3. I <i>steg 3</i> (p. 20) prövas om företaget har överfört ”väsentligen alla risker och belöning” ²⁵ som ett ägande av den finansiella tillgången är förenat med. Har en sådan överföring skett tas den finansiella tillgången bort från balansräkningen samtidigt som samtliga vid överföringen skapade eller bibehållna rättigheter och förpliktelser tas upp som tillgång eller skuld. Har en sådan överföring inte skett skall företaget fortsätta att ta upp den finansiella tillgången i balansräkningen. Har företaget vare sig överfört eller	

²⁵ Bedömningen av om ”risker och belöningar” har överförts görs genom att jämföra företagets exponering före och efter överföringen, med avseende på variabiliteten i belopp och tidpunkt för av nettokassaflödena hänförliga till den överförda tillgången (nya IAS 39.21). Företaget har behållit väsentligen alla risker och belöningar knutna till ägandet av tillgången, om företagets exponering för variationer i nuvärdet av framtida nettokassaflöden från den finansiella tillgången inte väsentligt förändras på grund av överföringen. Om företagets exponering för sådana variationer inte är väsentliga relativt den totala variationen i nuvärdet av framtida nettokassaflöden som är förknippade med den finansiella tillgången, har företaget överfört väsentliga alla risker och belöningar som är knutna till ägande av tillgången.

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11, 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar)
				behållit väsentliga alla risker och förmåner skall det göra ytterligare en prövning i steg 4.	
Kontroll	Äldre IAS 39 beaktar vem som kan erhålla de ekonomiska fördelarna vid bedömningen av om kontroll föreligger eller inte (p. 41).			4) I <i>steg 4</i> prövas om företaget har kvar <i>kontrollen</i> (p. 20.c) över den finansiella tillgången. Kontrollen beror på om förvärvaren har praktisk/faktisk (inte rättslig) möjlighet att sälja tillgången (p. 23 och AG43). ²⁶ Om företaget inte har kvar <i>kontrollen</i> skall den finansiella tillgången tas bort från balansräkningen samtidigt som samtliga vid överföringen skapade eller bibehållna rättigheter och förpliktelser tas upp som tillgång eller skuld.	
Fortsatt anknytning (continuing involvment).	I äldre IAS 39 används inte termen "fortsatt anknytning". Bakgrunden finns i Exposure Draft of Revised IAS 39, 2002.			Om företaget har kvar kontrollen skall det fortsätta redovisa tillgången i den utsträckning som företaget har en <i>fortsatt anknytning till tillgången</i> (continuing involvment).	
Värdering vid borttagande av del av tillgång	Fastställande av delarnas relativa värden (p. 47).			Fastställande av delarnas relativa värden (p. 27). Värdering när det finns en bestående anknytning (p.	

²⁶ Företaget har inte kvar kontrollen om förvärvaren har en praktisk möjlighet att sälja tillgången i sin helhet till en utomstående part och ensidigt kan göra detta utan att behöva ställa upp villkor för vidareöverlåtelsen. I alla andra situationer har det överlåtande företaget kvar kontrollen. Frågan om kontroll uppkommer endast när det inte går att avgöra om de väsentliga riskerna har överförts till förvärvaren eller om överlåtaren har kvar dessa.

	Gamla IAS 39	ÄRL, ÄRKL samt ÄRFL	FFFS 2002:22, 2003:11, 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar)
				AG.48.)	
Överlåtelse som inte resulterar i borttagande från balansräkningen	Behandling vid överlåtelse som ej uppfyller krav för borttagande (p 36). Garantier som hindrat borttagande inte derivat p. 36.			Behandling vid överlåtelse som ej uppfyller krav för borttagande (p. 29, 31 och 47.b). Netto-redovisning vid efterföljande värdering ej tillåten (p. 33). Om en avgiven garanti hindrat borttagande av tillgången tas erhållen ersättning upp som skuld (p. AG47).	
Interaktionen mellan reglerna om upp- och bortbokning	Huruvida förvärvaren tar upp en tillgång beaktas vid prövningen om överlåtaren tar bort tillgången (p. 37, jfr IGC 35.4.) Exempel (p 38-42).		Regler som motsvarar IGC 35.4 saknas (eftersom IGS inte är en del av standarden)	Interaktionen p. AG.50. Exempel p. AG51 och AG52.	
Resultatföring vid bortbokning	Resultatföring vid ett bortbokning av en tillgång (p 43), en del av en tillgång (p. 47) och av en skuld (p. 63).			Resultatföring vid ett borttagande av en hel tillgång (p.26), en del av en tillgång (p. 27), vid "continuing involvement" (p. 34) och av en skuld (p. 41).	
Bortbokning samt skapandet av en ny tillgång eller skuld	Borttagande av tillgång från balansräkningen samt skapandet av en ny tillgång eller skuld (p. 51).			Fortsatt redovisning av tillgång p. 30 och samtida redovisning av skuld p. 31. Exempel AG.48. (Om inte någon del av tillgången tas bort tillämpas p. 29 och AG.47).	

	Gamla IAS 39	ÄRL, ÄRKL samt ÄRFL	FFFS 2002:22, 2003:11, 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar)	
Värdepappers-lån och blankning	Regler finns i IGC 18-1 och IGC 18-2.		<p>FFFS 2002:22 reglerar redovisning av värdepapperslån (se FFFS 2003:13). Blankning motsvarar 2 kap. 7 § FFFS 2003:11.</p> <p>FFFS 2003:11 reglerar under vilka poster redovisning skall ske. I övrigt följer regleringen äldre IAS 39.</p> <p>2 kap. 7 §: Vid blankning skall instrumentets verkliga värde skuldföras vid avyttringstidpunkten.</p>	<p>2 kap. 6 § FFFS 2003:13: Utlånade värdepapper redovisas i balansräkningen. Inlånade värdepapper tas inte upp som tillgång. Om det finns anledning att anta att ett utlånat Värdepapper inte kommer att återlämnas, ska posten omklassificeras till fordran och skrivs ned för befarade förluster.</p> <p>Blankning motsvarar 2 kap. 7 § FFFS 2003:11.</p>	<p>En överlåtare som har lånat ut en tillgång tar inte bort den från balansräkningen. Har mottagaren rätt att sälja tillgången eller pantsätta den så klassificerar överlåtaren om den, t.ex. till utlånad tillgång eller återköpsfordran (AG.51).</p> <p>En skuld motsvarande en blankares skyldighet att återlämna värdepapper som denne sålt (men ännu inte äger) skall klassificeras som "innehas för handel" och värderas till verkligt värde (AG15.b).</p>	<p>FFFS 2003:13 kan justeras i enlighet med FFSF 2003:11. Vad 2 kap. 6 § FFFS 2003:11 preciserar synes inte vara oförenlig med nya IAS 39, men innebär en insnävning.</p> <p>2 kap. 6 § FFFS 2003:11 kan upphävas.</p> <p>2 kap. 7 § FFFS 2003:11 kan upphävas. IAS 39 kräver värdering till verkligt värde vid "avyttringstidpunkten" och därefter eftersom skulden "innehas för handel".</p>
Pantförskriften egendom	Kontantsäkerhet som inte behöver hållas avskiljd tas upp som tillgång samtidigt som en skuld till motparten tas upp. På motsvarande sätt tar		2 kap. 1 § FFFS 2003:11 : Tillgångar ska redovisas under respektive rubrik i balansräkningen, även då de pantförskrivits för egna eller tredje mans åtagan-	<p>IGC D.1.1 motsvarar äldre IGC 27-2.</p> <p>FFFS 2 kap. 1 §, och 5-7 §§ är svåra att förena med nedanstående regler i nya IAS 39.37: För <i>annan</i> säkerhet än kontanter finns bestämmelser i p. 37. R-</p>		

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11, 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar)
	<p>den som ställt säkerheten bort kontanterna från balansräkningen samtidigt som en fordran på säkerhetshavaren tas upp som tillgång (IGC 27-2; jfr IGC 18-1).</p>		<p>den eller i övrigt har anvisats som säkerhet hos tredje man. Ett institut får inte i sin balansräkning ta upp tillgångar som institutet tagit emot som pant eller anvisats som säkerhet, om inte tillgångarna utgörs av kontanta medel som deponerats hos institutet. Bestämmelser om redovisning av säkerheter finns i 2 kap, 5-7 §§ FFFS 2003:11: Vid äkta återköps-transaktioner ska den överförande parten ange överförda Tillgångar under "För egna skulder ställda säkerheter" (poster inom linjen, post 1). Vid oäkta återköps-transaktioner ska den överförande parten ange det lösenpris som överenskommit för ett eventuellt återköp under "Åtaganden" (poster inom linjen,</p>	<p>dovisningen beror på om säkerhetshavaren har rätt att sälja eller återpanta säkerheten och huruvida den som har ställt säkerheten inte fullgjort sina åtaganden (has defaulted). Den som har ställt säkerheten och säkerhetshavaren redovisar säkerheten enligt följande:</p> <p>a) om säkerhetshavaren har rätt att, enligt kontrakt eller sedvana, sälja säkerheten, så skall den som ställt säkerheten omklassificera tillgången i sin balansräkning (t.ex. utlånad tillgång, pantförskrivet egetkapital-instrument eller återköpsfordran) separat från andra tillgångar.</p> <p>b) Om säkerhetshavaren säljer säkerheten, så skall denne ta upp ersättningen från försäljningen och en skuld värderad till verkligt värde för sin skyldighet att återlämna säkerheten.</p> <p>c) Om den som ställt säkerheten inte fullgör sina åtaganden enligt avtalet (default) och inte längre</p>	

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11, 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar)
			post 4).	<p>har rätt att lösa säkerheten, skall denne ta bort säkerheten från balansräkningen och säkerhetshavaren ta upp säkerheten i balansräkningen initialt värderad till verkligt värde eller, om säkerhetshavaren redan sålt säkerheten, ta bort skuld, motsvarande skyldigheten att återlämna säkerheten, från balansräkningen.</p> <p>d) Förutom i fall som anges i c) skall den som ställt säkerheten fortsätta redovisa säkerheten som en tillgång och säkerhetshavaren inte redovisa mottagen säkerhet som en tillgång.</p>	

2.3 Bortbokning av finansiell skuld

	Gamla IAS 39	ÅRL/ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
Borttagande av en finansiell skuld	Förutsättningar för borttagandet (p. 57). Närmare förutsättningar för borttagandet (p.58-60).				En skuld skall bokas bort endast när den är "utsläckt", dvs. de kontraktsevenliga skyldigheterna fullgjorts, upphävts eller upphört. (p. 39). Närmare förutsättningar för borttagandet (AG57, AG59 och AG61).	
Byte av skuld-instrument	Utbyte av skuld-instrument med väsentligen olika villkor eller väsentlig ändring av villkor (p 61). När är villkor väsentligen olika och behandling av utgifter och arvoden (p 62). Resultatredovisning. (p 63). När låntagares förpliktelse ersätts av garanti/borgensåtagande (p. 64).				Utbyte av skuldinstrument med väsentligen olika villkor eller väsentlig ändring av villkor (p 40). Utbytet kan avse del av skulden. När är villkor väsentligen olika och behandling av utgifter och arvoden (AG.62). Resultatredovisning (p. 41). När låntagares förpliktelse ersätts av garanti/borgensåtagande (p. AG.63).	
Bortbokning av skuld samt skapandet av en ny tillgång eller skuld	Redovisningen (p. 65)				Saknas uttrycklig reglering men följer av de allmänna reglerna.	

3 Värderingsregler

3.1 Värderingskategorier

	Gamla IAS 39	ÅRL/ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
Värderingskategorier	Definition av <i>fyra</i> kategorier. För tillgångar som innehas för handel krävs värdering till verkligt värde och värdeförändringarna redovisade i resultatet.	Värdering till verkligt värde enligt ÅRL/ÅRKL bygger inte direkt på definierade värderingskategorier. I lagen anges en värdering till verkligt värde som huvudregel, men med undantag för ett antal poster som inte få värderas till verkligt värde. Bland annat följande finansiella instrument får inte värderas till verkligt värde i) finansiella instrument som <i>hålls till förfall</i> och som inte utgör derivat, ii) <i>lånefordringar och andra fordringar som härrör från företaget</i>		FFFS 2003:13 är inte alls anpassade till värderingskategorierna enligt IAS 39	Fortfarande <i>fyra kategorier</i> . Första kategorin har dock fått en ny beteckning och nytt innehåll: "Finansiella tillgångar eller skulder värderade till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen". Kategorin innehåller -innehav för handel - verkligt värde-optionen. Se nedan.	ÅRL hindrar inte att nya IAS 39 tillämpas för investeringar som "hålls till förfall." I ÅRL är fordringar som "härrör" från företaget undantagna från reglerna om värdering till verkligt värde, dock ej om fordran innehas för handelsändamål. Det är tveksamt om "innehas för handelsändamål" medger att verkligt värde optionen i nya IAS 39 tillämpas inom ramen för nya ÅRL på tillgångar som klart ingår i undantagskatalogen.. I ÅRL används termerna "handelsändamål" och "innehas för handel" för att beteckna vad som i äldre och nya IAS 39 avses med "fi-

	Gamla IAS 39	ÅRL/ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
		<i>och som inte innehas för handelsändamål,</i>				nansiell tillgång eller skuld som innehas för handel”. ²⁷
Värderingskategorier/forts.	<p>Skulder som är ”held för trading” värderas till verkligt värde.</p> <p>I p. 18 anges detta inkludera i) derivat-skulder som är säkringar och ii) skyldigheten att återgälda värde-papper som inlånats men sålts (blankning). Standarden kan ha ansetts något oklar beträffande vilka skulder som kan redovisas som innehav för handel.</p>	<p>Skulder får som huvudregel inte värderas till verkligt värde.</p> <p>För skulder som ingår som en del i en <i>handelsportfölj</i> eller som utgör derivat krävs värdering till verkligt värde.</p>	FFFS 2003:11 motsvarar äldre IAS 39.		<p>Skulder får värderas till verkligt värde enligt ”verkligt värde optionen”.</p> <p>Standarden har förtydligats och uppräknings av vad som kan vara skulder i trading har väsentligen utökats. AG15. Vidare hänvisar definitionen i p. 9 av ”held för trading ” i punkten a.i) till ”financial instrument” i stället för ”financial asset.”</p>	IASB har i en ED föreslagit att verkligt värde optionen skall inskränkas bland annat vad avser skulder.
Värderingskategorier/forts.	Om ett tillförlitligt verkligt värde inte kan fastställas gäller särskilda regler subsidiärt (se nedan).	Kan ett verkligt värde inte tillförlitligt fastställas tillämpas ordinarie värderingsregler i ÅRKL som bygger uppdelningen i omsättnings- och anlägg-	Allmänna råd under 4 kap. FFFS 2003:11 : ”Enligt 4 kap. 14 b § andra stycket ÅRL får en värdering av finansiella instrument till verkligt värde inte		Om ett tillförlitligt verkligt värde inte kan fastställas gäller särskilda regler subsidiärt (se nedan).	När ett tillförlitligt verkligt värde saknas tillämpas enligt äldre och nya IAS 39 andra värderingsregler subsidiärt. Det finns alltså inte en egen kategori för sådana instrument. Årsredovisning-

²⁷ Prop. 2002/03 s. 32: ” Vissa finansiella instrument är generellt undantagna från de nya värderingsreglerna. Det gäller samtliga skulder utom sådana som innehas för handelsändamål eller som är derivatinstrument (se artikel 42a.3).

	Gamla IAS 39	ÅRL/ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
		ningstillgångar.	ske om en sådan värdering inte skulle ge ett tillförlitligt värde på det finansiella instrumentet.” ²⁸			lagarna bygger på reglerna för omsättnings- resp. anläggningstillgångar som gäller subsidiärt. När det är en skuld som inte kan värderas till verkligt värde får dessa regler tillämpas analogt.
Finansiella tillgångar eller skulder värderade till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen	Kategorin som sådan saknas direkt men omfattar vad som tidigare klassificerats som innehav för handel. I p. 120 finns dock en viss motsvarighet. Där anges att företag som tillämpat värdering till verkligt värde enligt nationella standarder äger rätt att klassificera innehaven som ”held for trading”. ²⁹	Saknas.	FFFS 2003:11 motsvarar äldre IAS 39. P. 120 torde sakna praktisk betydelse.	Saknas.	Kategorin ”Finansiella tillgångar eller skulder värderade till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen” har två underkategorier. Den <i>första underkategorin</i> är ”finansiell tillgång eller skuld som innehas för handel” och motsvarar i princip den tidigare definitionen. Den <i>andra underkategorin</i> omfattar sådana finansiella tillgångar och skulder som företaget valt att värdera till verkligt värde när posten redovisades första gången i balansräkningen.	Genom den andra underkategorin har verkligt värde optionen tagits in i nya IAS 39. Observera att det i nya IAS 39 kan finansiella <i>tillgångar</i> klassificera som ”tillgångar som kan säljas”. Värdeförändringarna för denna kategori förs direkt mot eget kapital (bl.a. eventuella inbäddade derivat måste dock separeras och redovisas i resultat).
Värde-	Värdeförändringar på	4 kap. 14 d tredje	FFFS 2003:11 mot-	Saknas.	Ingen valfrihet längre. Dessa	Årsredovisnings-

²⁸ Not 13 på s. 35 i Finansinspektionens motivpromemoria till FFFS 2003:11 (FI Dnr 03-6436-200): ”Bestämmelsen om värdering enligt lägsta värdets princip uppställer dock i och för sig inget uttryckligt krav på att nettoförsäljningsvärdet kan beräknas tillförlitligt. I sak torde dock ett sådant krav följa av att tillgångar och skulder ska värderas med rimlig försiktighet (jfr 2 kap. 4 § första stycket 3 ÅRL och 2 kap. 2 § ÅRKL).”

²⁹ P. 120 föreskriver följande ”I vissa länder, vare sig det baseras på nationell lagstiftning eller godkänd branschpraxis, värderar företag i vissa finansiella tjänstbranscher så gott som samtliga finansiella tillgångar till verkligt värde. Exempel på sådana branscher omfattar, i vissa länder, aktiefonder, värdepappersfonder, värdepappersmäklare och-handlare samt försäkringsföretag. Enligt denna standard kommer ett sådant företag att kunna fortsätta att värdera sina finansiella tillgångar till verkligt värde enligt denna standard om de finansiella tillgångarna klassificeras som antingen att de kan säljas eller innehas för handel.”

	Gamla IAS 39	ÅRL/ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
förändringar på ”finansiella tillgångar som kan säljas”	<p><i>tillgångar</i> som kan säljas får redovisas antingen i resultaträkningen eller direkt mot eget kapital. (p. 103). Detta skall i så fall göras för samtliga sådana tillgångar (p. 104).</p> <p>Kategorin - och därmed valmöjligheten - omfattar inte skulder.</p>	<p>stycket § ÅRL: ”En värdeförändring på en finansiell <i>tillgång</i> som inte innehas för handelsändamål och inte heller är ett derivatinstrument får redovisas i fonden för verkligt värde i stället för i resultaträkningen.”</p> <p>Inget lagkrav på att detta skall göras för samtliga sådana tillgångar.</p> <p>Valmöjligheten omfattar inte skulder.</p>	svarar äldre IAS 39.		<p>värdeförändringar skall redovisas direkt mot eget kapital. Företag som önskar redovisning i resultaträkningen kan välja verkligt värdeoptionen (BC77 till IAS 39).</p> <p>Verkligt värdeoptionen får tillämpas på egna skulder (med ett undantag p. 35). Det finns inget krav på att verkligt värde optionen skall tillämpas konsekvent på likartade instrument.</p>	<p>lagstiftningen tillåter att värdeförändringar på finansiella tillgångar som kan säljas redovisade över resultaträkningen. Detta är inte förenligt med nya IAS 39. Alternativet torde dock kunna tas bort inom ramen för god redovisningssed.³⁰ Ett normgivande organ kan i utsluta ett av flera i lagen tillåtna alternativ (SOU 2003:71 s. 141 f). Detta bör särskilt anses gälla för sådana optioner som införts som ett led i anpassningen till IAS, men som senare valts bort av IASB.</p>
Finansiell tillgång eller skuld som innehas för handel	En finansiell tillgång eller skuld <i>som innehas för handel</i> är	Samma som i äldre IAS 39 framkommer delvis indirekt genom förarbeten eller 4 kap. 14 a och b §§ ÅRL.	2003:11 FFFS samma som i äldre IAS 39.		<i>Första underkategorin</i> utgörs av finansiella <i>tillgångar och finansiella skulder som innehas för handel</i> . En tillgång eller skuld anses innehas för handel om den <i>antingen</i>	
	a) en tillgång eller skuld som förvärvats eller uppkommit i				a) förvärvats eller uppkommit i huvudsak i avsikt att säljas eller återköpas i en nära framtid,	

³⁰ SOU 2003:71 s. 137: ” En av den kompletterande normgivningens kanske viktigaste uppgifter är att minska de valmöjligheter som en lagstiftning av ramlagskaraktär ger upphov till.” På s. 140 uttalas ” Det är inte heller givet att företagen skall ha en oivillkorlig rätt att fritt bestämma hur en eventuell IAS-tillämpning skall komma till uttryck i redovisningen bara för att lagen i förstone ger intryck av att så är fallet.”

	Gamla IAS 39	ÅRL/ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
	huvudsak i avsikt att skapa en vinst som en följd av kortfristiga förändringar i priser eller handlares marginal.				(I regel är avsikten att utnyttja kortfristiga förändringar i priser eller handlares marginal, AG14.)	
	b) En finansiell tillgång skall, oavsett i vilket syfte den förvärvades, klassificeras som att den innehas för handel om den ingår i en portfölj med ett nyligen uppvisat mönster av kortfristiga realiseringar av vinst (p. 21).				b) är en del av en portfölj av identifierade finansiella instrument som förvaltas gemensamt och för vilka ett nyligen uppvisat mönster av kortfristiga realiseringar av vinst <i>eller</i>	
	c) Finansiella derivatinstrument anses alltid innehas för handel såvida de inte identifieras som och är effektiva säkringsinstrument. (I p. 18 finns exempel på när en skuld som innehas för handel.)				c) ett derivatinstrument som inte ingår i en effektiv säkringsrelation.	
Verkligt värde	Saknas, om man	ÅRL och ÅRKL	FFFS 2003;11 över-	Saknas.	<i>Andra underkategorin får inne-</i>	Ett synsätt är att innehas för

	Gamla IAS 39	ÅRL/ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
optionen	bortser från möjligheten att redovisa värdeförändringar på tillgångar tillgängliga för försäljning i resultatet. P. 120 kan dock sägas ge uttryck att värdering till verkligt värde skall vara tillåtet för företag som tillämpat det tidigare.	Saknas. Frågan är om det i lagen kan intolkas att företaget frivilligt kan bestämma att ett finansiellt instrument anses innehas för handelsändamål. Nuvarande regler om värdering till verkligt värde av placeringstillgångar inskränks (om verkligt värde optionen inte kan anses rymmas inom EG-direktiv och lag). ³¹ Placeringstillgångar för vilka försäkringstagare bär placeringsrisken måste värderas till verkligt värde. ³²	ensstämmar med äldre IAS 39.		hålla: Finansiella instrument som företaget frivilligt har valt att värdera till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen (verkligt värdeoptionen). Värdering till verkligt värde får dock ej ske av a) onoterade egetkapitalinstrument som inte handlas på en aktiv ³³ marknad för vilka det inte kan fastställas ett tillförlitligt ³⁴ värde. b) vissa slag av finansiella skulder som uppkommer vid överlåtelse av finansiella tillgångar (p.35)	handelsändamål talar för att det skall finnas vissa objektiva omständigheter som talar för att det instrumentet innehas för handel. Mot en sådan bokstavstolkning, och till stöd för att verkligt värde optionen rymms inom ÅRL, kan anföras att IASBs ursprungliga förslag innebar att "held for trading" kunde väljas. (p. 10 Exposure draft of revised IAS 39). Remissynpunkter fick dock IASB att redaktionellt justera förslaget (BC81).
Investeringar	<i>Investeringar som</i>	<i>Finansiella instrument</i>	<i>Investeringar som</i>		<i>Kategorin investeringar som</i>	Genom FFFS 2003:11 har

³¹ Prop. 2004/05:24 s. 114: "En särskild fråga är dock om försäkringsföretagens möjligheter att värdera finansiella instrument till verkligt värde inskränks om 4 kap. 5 § ÅRFL ersätts med en hänvisning till 4 kap. 14 a–d §§ i ÅRL. De senare reglerna gör nämligen undantag för finansiella instrument som hålls till förfall och egna lånefordringar (se 14 b § ÅRL). En sådan inskränkning torde dock enligt vår mening kunna godtas."

³² Prop. 2004/05:24 s. 114: "I fråga om placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren själv bär placeringsrisken saknar försäkringsredovisningsdirektivet alternativa värderingar. Dessa måste värderas till verkligt värde och skall då lämpligen värderas enligt de nya bestämmelserna som baseras på IAS 39 (se artikel 46a.2 i försäkringsredovisningsdirektivet i lydelse enligt artikel 4.5 moderniseringsdirektivet)."

³³ Ett finansiellt instrument anses noterat på en aktiv marknad om noterade priser finns tillgängliga från en börs, mäklare, ombud, branchorganisation eller organ som tillhandahåller prisuppgifter, om priserna härrör från faktiska och regelbundet återkommande transaktioner mellan parter som är oberoende av varandra (IAS 39.AG71).

³⁴ Ett finansiellt instruments verkliga värde kan tillförlitligt beräknas om (a) det inte är en väsentlig spridning inom det intervall med rimliga uppskattningar av verkligt värde för instrumentet i fråga eller (b) om sannolikheterna för de olika uppskattningarna i intervallet rimligen kan bedömas och användas vid uppskattningen av verkligt värde (IAS 39.AG80). Om intervallet med rimliga uppskattningar av verkligt värde är väsentligt och det inte kan göras en rimlig bedömning av sannolikheten för de olika skattningarna så får värdering till verkligt värde inte tillämpas. Värdering till verkligt värde får alltså ske om intervallet med rimliga uppskattningar av verkligt värde är väsentligt, om det går att med rimlig säkerhet går att bedöma sannolikheten för de olika utfallen.

	Gamla IAS 39	ÅRL/ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
som som hålls till förfall	<i>hålles till förfall</i> är finansiella tillgångar med fastställda eller fastställbara betalningar och fastställd löptid, som ett företag både har för avsikt och möjlighet att inneha till dess att de förfaller.	som hålls till förfall. Kraven på avsikt och förmåga att hålla till förfall framgår inte direkt av lagtexten.	<i>hålles</i> till förfall. Överensstämmer med äldre IAS 39.		<i>hålles till förfall</i> har inte ändrats i sak.	terminologin preciserats.
Låne- och kundfordringar (som härrör från företaget)	<i>Lånefordringar och kundfordringar</i> som härrör från företaget är finansiella tillgångar som företaget skapar genom att tillhandahålla pengar, varor eller tjänster direkt till en låntagare, förutom dem som skapas i avsikt att säljas direkt eller på kort sikt och som skall klassificeras som tillgångar som innehas för handel.	Lånefordringar och andra fordringar som härrör från företaget och som inte innehas för handelsändamål.	FFFS 2003:11 överensstämmer med äldre IAS 39.	Saknas.	Kategorin <i>lånefordringar och kundfordringar</i> skiljer sig från sin föregångare genom att kravet på "härrör" har tagits bort och att ett krav tillkommit på att fordran inte får handlas på en "aktiv marknad". "Köpta lånestockar" kan numera hänföras till kategorin lånefordringar och kundfordringar. Liksom tidigare kan omställningsbara fordringsinstrument (obligationer och certifikat) ingå i gruppen lånefordringar (se IGC 10-20 resp AG 26). Nya IAS 39 medger att en lånefordran i stället frivilligt hänförs till kategorin till "finan-	Frågan om "innehas för handelsändamål" är förenlig med "verkligt värde optionen" har tagits upp ovan. <i>Köpta lånestockar</i> kunde inte hänföras till denna kategori enligt äldre IAS 39. En tillämpning av ÅRL i enlighet med nya IAS 39 förutsätter antingen att "härrör" borttolkas eller att fordringarna anses kunna hänföras till kategorin "investeringar som hålles till förfall", dock utan att omfattas reglerna

	Gamla IAS 39	ÅRL/ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
	Lånefordringar och kundfordringar som härrör från företaget inräknas inte i investeringar som hålles till förfall, utan klassificeras separat enligt standarden.				siella tillgångar som kan säljas” eller kategorin ”finansiell tillgång eller skuld som värderas till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen”. Det har införts ett krav på att långivaren skall kunna få tillbaka huvuddelen av sin investering. Kravet är avsett att förhindra att kategorin används för lånefordringar som borde värderas till verkligt värde.	om ”avsikt och förmåga” att hålla till förfall. Det senare betaktelsesättet synes det som ligger närmast till hands. ÅRL uppställer inget krav på vare sig förmåga eller avsikt. Likaså finns det inga regler om ”tainting”.
Finansiella tillgångar som kan säljas	Finansiella <i>tillgångar som kan säljas</i> är de finansiella tillgångar som varken är a) lånefordringar och kundfordringar som härrör från företaget, b) investeringar som hålles till förfall eller c) finansiella tillgångar som innehas för handel.	En värdeförändring på en finansiell tillgång som inte innehas för handelsändamål och inte heller är ett derivatinstrument får redovisas i fonden för verkligt värde i stället för i resultaträkningen. Ej entydigt att samtliga tillgångar tillgänglig för försäljning måste behandlas konsekvent.	FFFS 2003:11 överensstämmer med äldre IAS 39. Konsekvent behandling föreskrivs i p. 104 i bilaga 5 till föreskriften. Övertagen pant som är en finansiell tillgång måste klassificeras som en ”finansiell tillgång som kan säljas” (4 kap. 1 § FFFS 2003:11).	Saknas.	Tillgångar som kan säljas är alltså en ”restkategori” men <i>kan även väljas</i> om en annan kategori inte är obligatorisk Verkligt värde optionen torde kunna tillämpas på en övertagen pant. Klassificering som ”innehas för handel” är eventuellt obligatoriskt, eftersom det inte krävs att det är fråga om att utnyttja kortsiktiga prisfluktuationer. ³⁵ Det är tillräckligt att tillgången ”förvärvats eller uppkommit i huvudsak i avsikt	Om den övertagna egendom är ett derivat eller innehåller ett inbäddat, ej nära relaterat, derivat kräver IAS 39 värdering till verkligt värde. Kan ett inbäddat derivat inte separeras måste hela instrumentet behandlas som ”trading” (Äldre IAS 39.26 och nya IAS 39.12).

³⁵ En sådan avsikt finns dock ”regelmässigt” (se nya IAS 39. AG14).

	Gamla IAS 39	ÅRL/ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
					att säljas eller återköpas i en nära framtid.”	
Klassificering vid redovisning första gången och eventuell omklassificering	En klassificering av en finansiell tillgång som innehas för handel utgår från avsikten med förvärvet. Ett företag får inte omklassificera en finansiella tillgång ut ur handelskategorin så länge den innehas. Ett företag skall omklassificera en finansiell tillgång till handelskategorin endast om det föreligger ett nyligen uppvisat faktiskt mönster med kort-siktig realisering av vinst som rättfärdigar en sådan omklassificering (p. 107).	Saknas.	FFFS 2003:11 överensstämmer med äldre IAS 39.	Saknas.	Kategorin ”finansiella tillgångar eller skulder värderade till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen” måste väljas första gången tillgången eller skulden redovisas i balansräkningen. Därefter får aldrig ³⁶ en omklassificering till eller från kategorin ske i resultaträkningen (p. 50). IFRS 4 medger emellertid ett undantag vid byte av värderingsprincip för försäkringskontrakt. Då får – vissa eller alla - redan innehavda finansiella tillgångar omklassificeras och hänföras till kategorin verkligt värde genom resultaträkningen (p. 45 i IFRS 4).	Äldre IAS 39 påbjöd omklassificering till ”innehas för handelsändamål” i vissa begränsade fall. Det förefaller något oklart om detta också är fallet i nya IAS 39 (jfr. IAS 39.9(a)(iii) och IAS 39.50).
Byte från ”innehas till förfall”	Om företagets avsikt eller förmåga ändras	Saknas.	FFFS 2003:11 överensstämmer med		Om företagets avsikt eller förmåga ändras och det inte längre är	Ingen väsentlig ändring i sak har skett.

³⁶ Det har föreslagits att frivillig värdering av finansiella instrument till verkligt värde skall förutsätta att ett *verifierbart* verkligt värde kan fastställas. Förslaget innebär dock endast att detta krävs vid redovisning första gången i balansräkningen. Omklassificering på grund av att värdet inte längre är verifierbart kommer alltså inte på fråga.

	Gamla IAS 39	ÅRL/ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
	och det inte längre är korrekt att redovisa en investering som hålles till förfall till upplupet anskaffningsvärde skall den värderas om till verkligt värde och skillnaden mellan det redovisade värdet och det verkliga värdet skall redovisas antingen enligt p. 103 i eget kapital eller i resultatet (beroende på vad företaget har valt).		äldre IAS 39.		korrekt att redovisa en investering som hålles till förfall till upplupet anskaffningsvärde skall tillgången omklassificeras till "tillgångar för försäljning" och värdeförändringar redovisas mot eget kapital (p. 51 och 55.b).	

3.2 Värdering

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
Transaktionskostnader: definition	<p>P. 10 IAS 39 Transaktionskostnader uppkommer till följd av och är direkt hänförliga till anskaffningen eller avvecklingen av en tillgång eller skuld.</p> <p>P. 17³⁷ anger att transaktionskostnader omfattar arvoden, avgifter etc.</p> <p>Transaktionskostnader omfattar inte över- eller underkurs på skuldinstrument, finansieringskostnader eller fördelning av interna administrationskostnader eller hanteringskostnader.</p>		FFFS 2003:11 Äldre IAS 39.		IAG.13 i IAS 39 inkluderar exemplifieringen även anställda som uppträder som agenter.	
Anskaffningskostnader	Beaktas vid beräkning av effektivräntan.	<i>Direkta emissionsutgifter</i> (4 kap. 15 § ÅRL, jfr 4 kap. 1) emissionsutgifter för	4 kap. 4 § FFFS 2003:11. Initialredovisning av <i>lånefordran</i> beaktar direkta	FFFS 4 kap. 2 § beaktas vid beräkning av effektivräntan.	Beräkningen av effektivräntan p. 9 i IAS 39 som hänvisar till IAS 18. IAS 18 p. 30. IAS 18 Appendix p 14 a) be-	

³⁷ P. 83 i äldre IAS 32 "Transaktionskostnader omfattar skatter och stämpelavgifter, avgifter och provisioner till mäklare, rådgivare, handlare, myndigheter och börser."

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
		upptagna <i>lån</i> . Får göras genom att de tas upp som tillgång. ³⁸	transaktionskostnader. FFFS 2003:11 motsvarar äldre IAS 32 och IAS 39.		handlar avgifter som ingår i effektivräntan resp. avgifter för instrument som värderas till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade i resultatet.	
Transaktionskostnader vid första och efterföljande redovisning	Vissa förtydliganden (p. 74-76). Exempel på behandling av transaktionskostnader (p 77) för en tillgång som värderas till verkligt värde.	ÅRL reglerar endast hur värderingen till verkligt värde skall ske.	FFFS 2003:11 överensstämmer med äldre IAS 39. I 4 kap. 4 § föreskrivs att för lånefordringar skall <i>direkta transaktionskostnader</i> beaktas.	4 kap. 2 § FFFS 2003:13 4 kap. 2 och 3 §§ periodisering av ränta. Med <i>anskaffningsvärdet</i> för ett instrument menas vederlaget för instrumentet med tillägg av sådana utgifter som kan hänföras direkt till förvärvet. Effektivräntan beaktar ”ytterligare lånekostnader” och beräkningen görs för den ”tidigaste tillåtna inlösen-	P. 43 och 45 samt AG 67, AG6-AG.8. Initialt värderas tillgångar och skulder inklusive transaktionskostnader, för såvitt de inte värderas till verkligt värde genom resultaträkningen (p 43). Exempel på efterföljande behandling av transaktionskostnader för tillgång tillgänglig för försäljning lämnas i AG.67). Då beaktas inte längre transaktionskostnader vid fastställandet av verkligt värde, se vidare IGC E.1.1	FFFS kan justeras så att direkta transaktionskostnader inte beaktas vid den initiala redovisningen när lånefordringar redovisas till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultatet. ”Ytterligare lånekostnader” är vidare än nya IAS 39. IAS. Ugångspunkten i nya IAS 39 är <i>föväntad löptid</i> men i vissa fall kan avtalad löptid användas. Om avgifterna endast avser en del av löptid beaktas detta (AG.6). FFFS 2003:13 bör således inte ange ”tidigaste tillåtna inlösen-

³⁸ Prop. 1995/96:19 del 2 s. 211 (jfr s. 80). I 4 kap. 5 § ÅRKL föreskrivs obligatorisk periodisering av över- och underkurs (ej emissionskostnad). Ändrar prop. 2002/03:121 s. 82.

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
				tidpunkten.”		
Avdrag från verkligt värde (nettoförsäljningsvärde)	IAS 32.83 Det verkliga värdet av en finansiell tillgång eller finansiell skuld fastställs <i>utan avdrag</i> för de transaktionskostnader som krävs <i>för att omsätta</i> eller reglera det finansiella instrumentet.	Förväntade försäljningskostnader dras inte av vid fastställandet av verkligt värde. När lägsta värdets princip tillämpas (t.ex. för att ett tillförlitligt verkligt värde inte kan fastställas) används ett nettoförsäljningsvärde i stället för ett verkligt värde. I 4 kap. 5 § ÅRFL hänvisas till verkligt värde enligt 4 kap. 9 § tredje stycket, vilket egentligen är ett nettoförsäljningsvärde	FFFS 2003:11 äldre IAS 39. FFFS 2002:22 4 kap. 2 §.	FFFS 2003:13 FFFS 2003:13 bygger på att det i 4 kap. 5 § ÅRFL hänvisas till verkligt värde enligt 4 kap. 9 § tredje stycket, vilket egentligen är ett nettoförsäljningsvärde. ³⁹	P. 83 i äldre IAS 32 saknar motsvarighet i nya IAS 32. Fastställande av verkligt värde regleras i IAS 39.	
Initial värdering	Finansiell tillgång/skuld redovisas första gången till <i>anskaffningsvärdet</i> som är det verkliga värdet av mottagen/utgiven ersättningen (transak-	Följer av nya 4 kap. 5 § ÅRKL .	4 kap, 4 § FFFS 2003:11 Initialt redovisas en lånefordran till anskaffningsvärdet. När lånefordran uppstår genom institutets egen utlåning,		Finansiell tillgång/skuld redovisas första gången till verkligt värdet av instrumentet plus transaktionskostnader för tillgångar eller skulder som inte värderas till verkligt värde genom resultaträkningen. (p. 43). Bästa	Nya IAS 39 är inte förenlig med 4 kap. 4 § FFFS 2003:11 . Nya IAS 39 utgår ifrån verkliga värdet på instrumentet medan FFFS , liksom äldre IAS 39, utgår från anskaffningsvärdet.

³⁹ Prop 2004/05:24 s 117: "I sin nuvarande lydelse hänvisar 4 kap. 5 § **ÅRFL** till 4 kap. 9 § **ÅRL** beträffande definitionen av verkligt värde. Begreppet verkligt värde i 4 kap. 9 § tredje stycket **ÅRL** har dock nyligen ersatts med termen nettoförsäljningsvärde, i syfte att undvika en sammanblandning med de nya bestämmelserna om verkligt värde i 4 kap. 14 a § **ÅRL** (se prop. 2002/03:121). Vi föreslår därför att hänvisningen till 4 kap. 9 § **ÅRL** tas bort. Någon närmare definition av verkligt värde i 4 kap. 5 § **ÅRFL** bedöms inte vara nödvändig. Definitionen av verkligt värde avseende placeringstillgångar som inte är finansiella instrument enligt denna paragraf bör i stället, såsom tidigare, fyllas ut genom föreskrifter."

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
	tionspriset). Transaktionskostnader inkluderas. (P 66).		är anskaffningsvärdet det belopp som har lånats ut med tillägg för direkta transaktionskostnader. Om lånefordran har förvärvats från tredje part, är anskaffningsvärdet det verkliga värdet av den erlagda ersättningen för att förvärva lånefordran med tillägg för direkta transaktionskostnader. Efter det att lånefordran redovisats initialt ska den, så länge den inte bedöms vara osäker, löpande värderas till upplupet anskaffningsvärde beräknat efter effektivräntemetoden.		beviset för verkligt värde vid första redovisningen är transaktionspriset men avvikelser är möjliga (AG.76).	FFFS bör justeras för att beakta hur transaktionskostnader beaktas när det gäller innehav för handel.
Bestämning av verkligt värde vid anskaffnings-	Hur det verkliga värdet av mottagen/utgiven ersättningen normalt kan bestäm-	..Saknas.	4 kap. 4 § FFFS 2003:11 och 4 kap. 8 § FFFS 2002:22: a) Initialt redovisas	4 kap. 2 § FFFS 2003:13 innehåller bestämmelser om anskaffning-	Bästa beviset för verkligt värde är transaktionspriset men avvikelser är möjliga (AG.76).	Äldre IAS 39 behandlar frågan om verkligt värde för ”mottagen/utgiven ersättning” medan nya IAS 39

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
tidpunkten	mas p 67. Det verkliga värdet på erlagd eller erhållen ersättning kan normalt fastställas genom hänvisning till transaktionspriset eller andra marknadspriser. Om sådana marknadspriser inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt, uppskattas det verkliga värdet på ersättningen som summan av alla framtida in- eller utbetalningar, diskonterade, om effekten av att göra det skulle vara väsentlig, till rådande marknadsränta för liknande instrument (liknande avser valuta, löptid, typ av ränta och andra faktorer) från en emitent med liknande kredit-värdighet		en lånefordran i balansräkningen till anskaffningsvärdet, b) När lånefordran uppstår genom institutets egen utlåning, är anskaffningsvärdet det belopp som har lånats ut med tillägg för direkta transaktionskostnader. c) Om lånefordran har förvärvats från tredje part, är anskaffningsvärdet det verkliga värdet av den erlagda ersättningen för att förvärva lånefordran med tillägg för direkta transaktionskostnader.	värde. Det saknas dock en egentlig reglering av redovisning första gången.	Vägledning för att värdera det anskaffade instrument lämnas i AG.64 och AG 65.	behandlar frågan om verkligt värde för instrumentet. Ansatsen i nya IAS 39 innebär att det omedelbart kan uppkomma en vinst ("initial gain"). <i>Lånefordringar</i> a) FFFS utgår ifrån att det initialt redovisade värdet är anskaffningsvärdet. En anpassning till nya IAS 39 innebär att FFFS inte bör förhindra att initialt ta upp instrumentet till verkligt värde (med och utan beaktande av transaktionskostnader). b och c) En lånefordran som värderas till verkligt värde såsom innehav för handel eller enligt verkligt värde optionen skall initialt tas upp till verkligt värde utan beaktande av transaktionskostnaderna.
Efterföljande	Grundläggande regel		4 kap. 8 § fjärde		Grundläggande regel (p. 46).	En lånefordran som inte får

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
värdering	(p. 69).		stycket FFFS 2002:22 samt 4 kap. 4 § fjärde stycket FFFS 2003:11 Efter det att lånefordran redovisats initialt ska den, så länge den inte bedöms vara osäker, löpande värderas till upplupet anskaffningsvärde beräknat efter effektivräntemetoden.			klassificeras som "lån och fordringar" kan endast värderas till upplupet anskaffningsvärde om den klassificeras som "investeringar som hålles till förfall." Kravet i FFFS på efterföljande värdering till upplupet anskaffningsvärde med effektivräntemetoden begränsar möjligheten att tillämpa värdering till verkligt värde enligt nya IAS 39. En värdering till verkligt värde är i vissa fall påbjuden när det saknas avsikt eller förmåga att hålla lånefordran till förfall.
Skulder	P. 93 upplupet anskaffningsvärde. Bör läsas som att effektivräntemetoden bör användas (IGC 93.1).		FFFS 2003:11 motsvarar äldre IAS 39.	4 kap. 3 FFFS 2003:13 periodisering med effektivräntemetoden.	P. 47 upplupet anskaffningsvärde med effektivräntemetoden används. Två undantag: - Verkligt värde-optionen - Vissa skulder i samband med överföring av tillgångar	
Tillförlitligt verkligt värde	Utgångspunkten är att det verkliga värdet kan fastställas på ett tillförlitligt sätt för de flesta tillgångar som	Värdering till VV får inte ske, om en sådan värdering <i>inte</i> skulle ge ett tillförlitligt värde på det finansiella			Finansiella instrument kan alltid <i>tillförlitligt</i> värderas till verkligt värde. Enda undantagen är vissa onoterade aktier och derivatinstrument med sådan aktie som	IASB har föreslagit att "fair value option" endast skall få tillämpas när det är möjligt att fastställa ett <i>verifierbart</i> verkligt värde.

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
	klassificeras såsom finansiella tillgångar som kan säljas eller som innehas för handel.	instrumentet (14 a par).			underliggandes (p.46.c).	<i>Tillförlitlighet</i> definieras i Framework p. 31 och 32.
Tillförlitlighet /forts.	Stark presumtion att verkligt värde kan bestämmas tillförlitligt (p. 70). Presumtionen kan emellertid åsidosättas för onoterade egetkapitalinstrument och anknytta derivat (p. 70). Ej undantag för för andra derivat (IGC 70.1). Ex för egetkapitalinstrument finns i p. 71. Se även p. 95-96.	Vad som avses med "tillförlitligt" preciseras inte.	Reglering saknas i FFFS 2002:22 och FFFS 2003:13 . Allmänna råd under 4 kap. FFFS 2003:11 : Enligt 4 kap. 14 b § andra stycket ÅRL får en värdering av finansiella instrument till verkligt värde inte ske om en sådan värdering inte skulle ge ett tillförlitligt värde på det finansiella instrumentet. Eftersom det förutsätter att ett uppskattat marknadsvärde inte kan erhållas kan något försäljningsvärde för instrumentet inte heller erhållas inom ramen för lägsta värdets princip. Instrumentet bör då värderas med utgångspunkt i anskaffningsvärdet med sådana erforderliga värdejusteringar som kan följa av kompletterande regler i bilaga 5 (jfr punkterna 70, 73 och 93).		Verkligt värde kan beräknas tillförlitligt. Undantag i p 46, AG. 80 och AG 81 endast för onoterade egetkapitalinstrument och derivat med sådana instrument som underliggande och som skall avslutas med leverans. Ett egetkapital-instrument kan tillförlitligt beräknas om a) det inte är en väsentlig spridning inom det intervall med rimliga uppskattningar av verkligt värde för instrumentet i fråga eller b) om sannolikheterna för de olika uppskattningarna i intervallet rimligen kan bedömas och användas vid uppskattningen av verkligt värde.	Nya IAS 39 har fått en tydligare utformning: standarden uttrycker nu vad som tidigare var IGCs tolkning. Kan ett tillförlitligt verkligt värde inte fastställas skall ordinarie värderingsregler tillämpas enligt ÅRL.
När verkligt värde inte kan bestämmas tillförlitligt	Värdering av finansiella tillgångar som <i>inte</i> värderas till verkligt värde (p. 73). Alternativet "cost"	När en tillförlitlig värdering inte kan göras ska enligt förarbetena värdet bestämmas enligt sedvanliga			Finansiella tillgångar som <i>inte</i> värderas till verkligt värde p.g.a att detta inte vore tillförlitligt värderas till "cost" (p. 46).	Instrument som har bestämd löptid är inte egetkapitalinstrument och kan således alltid värderas till verkligt värde, enligt nya

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
	gäller om inte bestämd löptid finns. När bestämd löptid finns gället "amortised cost".	regler om värdering av anläggnings- och omsättningstillgångar (prop. 2002/03:121 s. 73). ⁴⁰				IAS 39.
Vinst eller förlust på poster som inte värderas till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultatet	Regler om resultatföringen (p 103 och 108). Upplupen ränta redovisas i resultatet (IGC 103.1)				Regler om resultatföringen (p 55, 56 och 67). För räntebärande tillgångar tillgängliga för försäljning redovisas ränta löpande i resultatet (p. 55.b) liksom vissa valutaeffekter på monetära poster och nedskrivningar (IG E.3.2).	
Redovisning av valutaeffekter och upplupen ränta över resultatet	Samordning med IAS 21 (p. 78 och 94). Ett företag tillämpar IAS 21, Effekterna av ändrade valutakurser, på finansiella tillgångar i utländsk valuta, som utgör monetära poster enligt IAS 21.	4 kap. 13 § ÅRL fordringar och skulder i annan valuta än redovisningsvalutan får omräknas till redovisningsvalutan enligt växelkursen på balansdagen, om detta är förenligt med god redovisningssed och kravet på rättvisande bild (jfr 4 kap. 1 § ÅRFL).	FFFS 2002:22 Redovisning av verkligtvärdevinst direkt mot eget kapital är ej tillåten. FFFS 2003:11 överensstämmer med äldre IAS 39 (se även 4 kap. 9 §).		Samordning med IAS 21 (IAS 39 p. AG.83). IGC E.3.2, IGC 3.3 och IGC E.3.4 ger ytterligare vägledning.	Det synes inte finnas något hinder mot att tillämpa IAS 39 och IAS 21 inom ramen för åredovisningslagarna. Det kan vid behov klargöras att för monetär post som klassificerats "innehas för försäljning" beräknas en effektivränta som intäktförs över resultaträkningen. Vidare kan erinras om att valutakurseffekter löpande intäktförs för monetära

⁴⁰ Se Finansinspektionens motivpromemoria till FFFS 2003:11 (FI Dnr 03-6436-200) s. 14.

⁴¹ Valutaomräkningseffekten redovisas inte i resultatet utan förs mot balanserad vinst eller förlust. För förlagsinsatser som är skulder är detta ett exempel på effekter som inte är förenliga med IAS 39.

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
		Enligt 4 kap. 16 § ÅRL skall ekonomiska föreningar omräkna förlagsinsatser (som är eget kapital enligt ÅRL men skuld enligt IAS 39), jfr 4 kap. 1 ÅRKL . ⁴¹ Värdoförändringar på säkringsinstrument, som t.ex. för valutarisik, får redovisas i fonden för verkligt värde (4 kap. 14 d § ÅRL).				poster som klassificerats som tillgängliga för försäljning, om de inte utgör säkringsinstrument och värdoförändringen förs mot fonden för verkligt värde. Sådana tillämpningsanvisningar kan komplettera bestämmelsen om att belopp i fonden för verkligt värde skall redovisas i resultatet när det finns skäl för det (4 kap. 14 § d fjärde stycket ÅRL). ⁴²
Investeringar till förfall	När en investering inte anses innehas till förfall (p. 79, 83 och 87). Vissa förtydliganden och exempel (p. 80-82, 84-86,88 och 89). Omvärdering vid byte av värderingska-				När en investering inte anses innehas till förfall (p AG16, 9 och AG.23). Vissa förtydliganden och exempel (p AG17-AG19, AG.20-AG.22, AG.24 och AG.25) Omvärdering vid byte av värderingskategori (p. 51, 53 och 54).	

⁴² I Prop. 2004/05:24 s. 152 förelås att fjärde stycket skall ha följande lydelse: " När det inte längre finns skäl att redovisa ett belopp i fonden för verkligt värde, skall fonden justeras." Fonden kan därmed justeras exempelvis genom att ett belopp som har redovisats där i stället förs över till en tillgångs- eller skuldpost. Ändringen torde få störst betydelse vid s.k. basis adjustment.

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
	tegori (p 90-92).					
Deposit floor (när skulder värderas till verkligt värde)	Saknas uttryckliga bestämmelser.	Saknas.			Diskonterat "deposit floor" p. 49. Det verkliga värdet för en finansiell skuld som kan begäras återbetalad av borgenären (t.ex. en bankinsättning) understiger inte beloppet som skall betalas på begäran, diskonterat fr.o.m. den tidpunkt beloppet kan krävas bli återbetalt.	Sådana fondförsäkring som är finansiella instrument enligt IAS 39 omfattas av "deposit floor", om de värderas till verkligt värde.
Efterföljande värdering av finansiella skulder	Värderingsregel (p. 93).				Värderingsregel (p. 47).	
Verkligt-värde-hierarkin Faktorer som skall beaktas vid beräkning av verkligt värde	Ingen strikt hierarki (p.95-102).	4 kap. 14 a § ÅRL: I <i>första hand</i> skall det verkliga värdet bestämmas på grundval av instrumentets marknadsvärde. I <i>andra hand</i> , om något marknadsvärde inte kan bestämmas för ett instrument men däremot för dess beståndsdelar eller för ett likartat instrument, skall det verkliga värdet bestämmas på grundval av beståndsdelarnas eller det likartade instrumentets marknadsvärde. I <i>tredje hand</i> , om inte heller en sådan värdering är möjlig, skall det verkliga värdet bestämmas			Hierarki för att bestämma verkligt värde (BC103). 1. Om instrumentet handlas på en aktiv marknad används en prisnotering. 2. För instrument som inte handlas på en aktiv marknad används en värderingsteknik. Har företaget tillgång till flera aktiva marknader väljs den mest gynnsamma (AG71).	Formellt sett avviker årsredovisningslagarna från nya IAS 39. I praktiken torde dock gränsen mellan alternativen 2 och 3 i ÅRL vara något flytande. En värdering av beståndsdelarna förutsätter någon form av modell. Likaså är det naturligt att i en värderingmodell använda marknadvärden för dess beståndsdelar eller för ett likartat instrument. ⁴³

⁴³ Jfr äldre IAS 39 p. 100: " Modeller som är väl etablerade på de finansiella marknaderna omfattar hänvisning till det aktuella marknadsvärdet på andra instrument som i allt väsentligt liknar berört instrument, nuvärdeberäkningar och optionsvärderingsmodeller."

	Gamla IAS 39	ÄRL, ÄRKL samt ÄRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
		med hjälp av sådana allmänt accepterade värderingsmodeller och värderingsmetoder som ger en rimlig uppskattning av marknadsvärdet.				Således borde det inte finnas något hinder mot att ge hierarkin ställning som allmänt råd.
Omedelbar vinst vid initial redovisning	Kan inte uppkomma eftersom initial redovisning är till "cost".	Saknas regler vid värdering till verkligt värde.	Kan inte uppkomma eftersom initial redovisning är till anskaffningsvärdet.	Kan inte uppkomma eftersom initial redovisning är till anskaffningsvärdet.	Detta kan ge upphov till en <i>omedelbart redovisad vinst</i> . En vinst kan under vissa förutsättningar även redovisas omedelbart för instrument som inte handlas på en aktiv marknad (AG.76).	Omedelbart vinst är inte möjligt att redovisa inom ramen för nuvarande regler.
Köp- resp. Säljkurs	P. 99: Officiella prisnoteringar på en aktiv marknad är normalt det bästa uttrycket för verkligt värde. Det lämpliga marknadspriset är normalt den <i>aktuella köpkursen</i> för en tillgång och för en skuld som innehas av den aktuella teckningskursen eller säljkursen. Saknas kurser kan det <i>senaste transaktionspriset</i> anmvänds. För <i>matchande</i> tillgångs- och skuldpositioner kan ett genomsnitt av		FFFS 2003:11 överensstämmer med äldre IAS 39. 4 kap. 3 och 4 §§ FFFS 2002:22 samt 4 kap. 7 och 8 §§ FFFS 2003:13 : Försäljningsvärdet ska vara den <i>senaste betalkursen</i> på balansdagen för sådana tillgångar och skulder vars värde noteras på en auktoriserad börs, en auktoriserad marknadsplats eller en utländsk reglerad marknadsplats av motsvarande slag. Om balansdagen inte är en börsdag, ska värdet i stället vara den senaste betalkursen på den senaste börsdagen före balansdagen. Saknas noterad betalkurs på den senaste börsdagen används i stället senaste köpkursen resp. senaste säljkursen. Är det lägre eller för en skuld högre än vad som kan påräknas vid en försäljning under normala förhållanden, ska bedömt försäljningsvärdet ligga till grund för det verkliga		AG72: Det lämpliga marknadspriset är normalt den <i>aktuella köpkursen</i> för en tillgång och för en skuld som innehas av den <i>aktuella säljkursen</i> . Saknas <i>aktuella kurser</i> kan det <i>senaste transaktionspriset</i> används. För <i>matchande</i> tillgångs- och skuldpositioner kan ett genomsnitt av köp- och säljkurserna användas. Till den del det finns en "öppen" nettopositionen används köp- eller säljkurs.	4 kap. 7 och 8 §§ FFFS 2003:13 kan justeras så att överensstämmelse med FFFS 2003:11 nås. Reglerna om matchande positioner kommer att ha betydelse för fondförsäkringsföretag. Sådana företag innehar fondandelar som svarar mot åtagandena.

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
	köp- och säljkurserna användas.		värdet. Med särskilda förhållanden menas låg likviditet i marknaden och liknande omständigheter som skulle påverka värdet om en försäljning skulle komma till stånd.			
Aktiv marknad	P. 100. Saknas aktiv marknad kan noteringarna behöva justeras för beräkning av ett tillförlitligt mått på verkligt värde, t.ex. vid icke frekvent handel, ej fullt etablerad marknad eller när de poster som omsätts är små i förhållande till de handelsenheter eller finansiella instrument som skall värderas, utgör inte de noterade kurserna nödvändigtvis mått på instrumentets verkliga värde.	För andra tillgångar och skulder som det finns en aktiv marknad för ska försäljningsvärdet vara det genomsnittliga pris till vilket sådana tillgångar handlades på balansdagen. Om balansdagen inte är handelsdag, ska värdet i stället vara det genomsnittliga priset på den senaste handelsdagen före balansdagen. Om försäljningsvärdet enligt på grund av särskilda förhållanden på marknaden för en tillgång bedöms inte representera ett verkligt värde görs lämplig justering.			AG.71. Ett instrument är noterat på en aktiv marknad om prisnoteringar löpande enkelt är tillgängliga från en börs, fondhandlare, mäklare etc. och dessa noteringar representerar faktiska och återkommande marknadstransaktioner på armlängds avstånd. Syftet är att fastställa vad det pris som en transaktion skulle ske till på balansdagen på den mest fördelaktiga marknaden som företaget har tillgång till. Det verkliga värdet för en portfölj av finansiella instrument erhålls genom att multiplicera antalet instrument med det noterade marknadspriset (AG72).	Aktiv marknad är inte begränsad till auktoriserad börs, en auktoriserad marknadsplats eller en utländsk reglerad marknadsplats av motsvarande slag.
Förtydligande av vad som avses med köp resp. säljkurs	Saknas.	Saknas	Saknas.	Saknas.	Bestämmelse finns i AG.70. ”This Standard uses the terms 'bid price' and 'asking price' (sometimes referred to as 'current offer price') in the context of quoted market prices, and the	

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
					term 'the bid-ask spread' to include only transaction costs. Other adjustments to arrive at fair value (eg for counterparty credit risk) are not included in the term 'bid-ask spread'."	
Resultatredovisning av värdeminskning på tillgångar tillgängliga för försäljning	Resultatredovisning av nedskrivning för förändringar i verkligt värde som redovisats i eget kapital (p. 117 och 118). Reversering (p119).				Resultatredovisning av nedskrivning för förändringar i verkligt värde som redovisats i eget kapital (p. 67 och 68). Reversering (p 69 och 70).	

3.3 Nedskrivning och kreditförluster

	Gamla IAS 30	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
"Nedskrivning" av finansiella tillgångar som inte värderas till upplupet värdet samt reversering	P. 117 tillgångar som redovisas till verkligt värde. P. 115 tillgångar för vilka det inte kan fastställas ett tillförlitligt verkligt värde	Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar förutsätter inte en bestående värdeminskning. Bestämmelser om nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar finns i 4 kap. 5 § andra stycket ÅRL till vilken 4 kap. 1 § ÅRKL resp. ÅRFL hänvisar. Av förstnämnda bestämmelsen framgår att en finansiell anläggningstillgång får skrivas ned till det lägre värde som den har på balansdagen, även om det inte kan antas att värdenedgången är bestående. I förarbetena konstaterades att bestämmelsen var en nymodighet så till vida att den i princip överlämnar till företagen att avgöra om nedskrivning skall ske när en finansiell anläggningstillgång tillfälligt har sjunkit i värde			För tillgångar tillgängliga för försäljning (p. 67) finns förbud mot reversering över resultaträkningen för egetkapitalinstrument (p. 69). Reversering över resultaträkningen skall emellertid göras för fordringsinstrument (p. 70). För egetkapitalinstrument och derivat som inte kan värderas till verkligt värde	Nya IAS 39 förbjuder reversering över resultatet för egetkapitalinstrument. En återföring skall redovisas i resultaträkningen enligt 4 kap. 5 § fjärde stycket ÅRL (vartill 4 kap. 1 § ÅRKL och ÅRFL hänvisar).

	Gamla IAS 30	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFs 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
		<p>(prop. 1995/96:10 del 2 s. 54). I FFFS 2002:22 och 2003:11 finns regler om nedskrivning av lånefordringar. Motsvarande regler saknas i FFFS 2003:13. I 4 kap. 5 § tredje stycket ÅRL föreskrivs att en återföring skall ske om det inte längre finns skäl för nedskrivningen.</p>			<p>gäller p. 66. För sådana instrument är reversering förbjudet. Det alternativ som finns är att värdera till verkligt värde när ett sådant återigen finns att tillgå.</p>	<p>Skäl för återföring av nedskrivning torde förutsätta att det finns ett tillförlitligt verkligt värde att tillgå. Finns ett tillförlitligt värde att tillgå borde det inte längre vara aktuellt att tillämpa 4 kap. 5 § ÅRL. Reversering skulle alltså inte ske med stöd av den bestämmelsen utan genom värdering till verkligt värde (som måste föras direkt mot eget kapital för att vara förenlig med nya IAS 39).</p> <p>Det kan noteras att frågan gäller redovisningen av vissa värdeförändringar vid tillämpning av värdering till verkligt värde. Normalt redovisas alla värdeförändringar vid värdering till verkligt värde i resultaträkningen, varvid frågan om reversering inte uppkommer.</p>

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
<p>Nedskrivning av finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde</p> <p>Inträffad förlust</p>	<p>En finansiell tillgång skrivs ned om dess redovisade värde är högre än dess uppskattade återvinningsvärde (p. 109). Krav på att bedöma om det finns objektiva bevis för att det finns ett nedskrivningsbehov. Om det är sannolikt att samtliga betalningar för en tillgång som redovisas till upplupet anskaffningsvärde inte kan inkasseras föreligger ett nedskrivningsbehov eller en kreditförlust (p. 111).</p>	<p>FFFS 2003:11 Definition av osäker lånefordran (4 kap. 4 a §). Värdering av osäkra fordringar (4 kap. 4 b §). Bokfört värde för lånefordran (4 kap. 4 d §). Reserveringar för osäkra lånefordringar per balansdagen ska göras utifrån händelser och omständigheter som <i>inträffat</i> fram till och med balansdagen. (4 kap. 4 e §). FFFS 2002:22 har motsvarande reglering.</p>	<p>FFFS 2003:13 saknar reglering.</p>		<p>Nedskrivning om det finns objektiva bevis för nedskrivningsbehov (p. 58). Ett sådant behov föreligger om finns objektiva bevis för att en förlust har <i>inträffat</i> efter att tillgången redovisade förts gången i balansräkningen och den händelsen har påverkat förväntade kassaflöden från tillgången på ett sätt som tillförlitligt kan mätas (p. 59).</p>	<p>Kravet på att en förlust har <i>inträffat</i> (incurred) i nya IAS 39 saknas i FFFS 2003:13.. Dock anges <i>sannolik</i> konkurs som exempel på objektiva bevis på impairment enligt IAS39.59.</p>
<p>Indikatorer på nedskrivningsbehov för egetkapitalinstrument</p>	<p>Allmänna regler gäller. Specifika indikatorer saknas.</p>	<p>Saknas.</p>	<p>FFFS 2003:11 överensstämmer med äldre IAS 39.</p>	<p>Saknas.</p>	<p>P. 61 och BC105. Information om väsentliga förändringar i teknisk, ekonomisk eller legal miljö kan vara händelser som har en negativ effekt vilken motiverar en nedskrivning. En väsentlig eller utdragen nedgång i det verkliga värdet av en investering</p>	

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
					i ett egetkapital-instrument under anskaffningskostnaden är ett objektivet bevis för att det finns ett nedskrivningsbehov.	
Kriterier för reversering/återföring av nedskrivning	Reversering skall ske och redovisas i resultatet (p. 114), om det minskade nedskrivningsbehovet objektivet kan relateras till en händelse efter nedskrivningen.	4 kap. 5 § ÅRL vartill det hänvisas i 4 kap. 1 ÅRKL och ÅRFL.	4 kap. 8 g § FFFS 2002:22 och 4 kap. 4 g § FFFS 2003:11 : En osäker lånefordran ska få tillbaka sin status som normal fordran när kreditinstitutet bedömer att de kontraktensliga beloppen för amorteringar och räntor kommer att betalas i sin helhet. FFFS 2003:13 Reglerar inte detta.		P. 65 Reversering skall ske och redovisas i resultatet, om det minskade nedskrivningsbehovet objektivet kan relateras till en händelse efter att nedskrivningen gjordes. Om fordran klassificerats som "finansiella tillgång som kan säljas" tillämpas p. 70.	Nya IAS 39 reglerar reversering i p. 65, inte när ett lån inte längre skall anses osäkert. Om kontraktensliga beloppen för amorteringar och räntor kommer att betalas i sin helhet (och i tid) föreligger det dock ingen "impairment" längre. I sak torde det därför inte föreligga någon skillnad mellan FFFS och IAS 39 på denna punkt. FFFS kan ev. förtydligas för att markera att betalningarna skall vara i tid, vid förskjutning i tiden, med marknadsmässig kompensation för förseningen.
Gruppvis värdering			Lånefordringar värderas alltid individuellt, homogena grupper av fordringar med begränsat värde likartad kreditrisk får värderas kollektivt (4		Prövningen av eventuellt nedskrivningsbehov på gruppnivå enligt p. 64 görs dels för små balansposter och dels för tillgångar som har bedömts individuellt och då inte inte bedömts behöva skrivas ned (IGC E.4.7).	Bestämmelsen i 4 kap. 6 § FFFF 2003:11 är inte oförenlig med nya IAS 39, förutsatt att fordringar där det föreligger ett identifierat nedskrivningsbehov inte inkluderas i gruppen.

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
			<p>kap. 6 § FFFF 2003:11).</p> <p>Kravet på att göra avsättning för <i>transfereringsrisk</i> (4 kap. 4 h § FFFS 2003:11) kan ses som ett krav på att göra en gruppvis avsättning.</p>			<p>Det absoluta kravet beräknat ”individuellt för varje <i>land</i>” är kanske inte förenligt med IAS 39. IAS 39 bygger på att det mest lämpliga är att göra beräkningen ”individuellt för varje <i>fordran</i>”.</p>
<p>Individuell eller gruppvis bedömning av om det föreligger ett nedskrivningsbehov</p> <p>Tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde</p>	<p>Oklart om lånefordringar och andra finansiella tillgångar för vilka det inte finns ett individuellt nedskrivningsbehov kan eller bör underkastas en gruppvis prövning.</p>		<p>FFFS 2003:11 När ett kreditinstitut bedömer det som sannolikt att kreditförluster har inträffat i en grupp av lånefordringar som ska värderas individuellt men där förluster på individuella lån inte kan identifieras, skall en gruppvis reservering göras (4 kap. 4 c §).</p>		<p>P. 59.f och 64 föreskriver att en gruppvis prövning <i>alltid</i> skall göras för sådana tillgångar för vilka det inte konstaterats ett individuellt nedskrivningsbehov.</p>	<p>FFFS 2003:11 kan justeras så att det klart framgår att en gruppvis prövning <i>alltid</i> skall göras för sådana tillgångar där det inte konstaterats ett individuellt nedskrivningsbehov.</p>
<p>Vägledning för gruppering vid nedskrivningsprövning</p> <p>Tillgångar som värderas till upplupet</p>		<p>Saknas.</p>	<p>FFFS 2003:11. Fordringarna skall ha ”samma identifierbara kännetecken.” Krav på att institutet dokumenterar principerna för grupperingen. (4 kap. 4 § andra stycket).</p> <p>FFFS 2003:13 reglerar inte nedskrivning</p>		<p>Tillgångarna skall ha likartad kreditriskkaraktär (p. 64 och AG87.)</p> <p>En gruppvis reservering förutsätter att företaget har en grupp av tillgångar med likartad riskkaraktär.</p>	<p>Förutsättningen att det finns en grupp med ”likartad riskkaraktär” framgår endast indirekt av FFFS 2003:11.</p> <p>Kravet i FFFS 2003:11 på dokumentation av princi-</p>

	Gamla IAS 39	ÄRL, ÄRKL samt ÄRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
pet anskaffningsvärde			på detaljnivå.		Finns ingen grupp görs inte en gruppvis reservering (AG.87 sista meningen).	perna framgår inte explicit av IAS 39.
Kan en fordran vara osäker (impaired), även om det finns betryggande säkerhet Tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde	P. 109, 111, 113 och 115.	Saknas.	En lånefordran är inte osäker om det finns betryggande säkerhet. 4 kap. 4 § FFFS 2003:11 och 4 kap. 8 a § FFFS 2002:22 .	FFFS 2003:13 detaljreglerar inte frågan.	P. 59 hänvisar till en minskning i framtida förväntade kassaflöden. Kassaflöden hänförliga till säkerheten skall beaktas vid bedömningen av nedskrivningsbehovet.	Det kan, liksom hittills, i FFFS föreskrivas att en fordran inte är osäker om det finns betryggande säkerhet. P. 113 i äldre IAS 39 och IGC 113-1 har ersatts av p. AG84 i nya IAS 39.
Osäker fordran	P. 111: Om det är <i>sannolikt</i> att ett företag inte kommer att kunna inkassera samtliga fordringar (nominellt belopp och ränta) enligt avtalsvillkoren för lånefordringar, kundfordringar eller investeringar som hålles till förfall och som redovisas till upplupet anskaffningsvärde, föreligger ett nedskriv-	FFFS 2002:22 och FFFS 2003:11 : En osäker lånefordran är en fordran där betalningarna <i>sannolikt</i> inte kommer att fullföljas enligt kontraktsvillkoren. En lånefordran ska inte anses som osäker om det finns säkerhet för den som med betryggande marginal täcker både kapitalbeloppet och räntorna, inklusive ersättning för eventuella förseningar. Äldre IAS 39 kompletterar FFFS 2003:11: I P. 109 stadogas: Ett företag skall per varje balansdag bedöma huruvida det finns <i>objektiva omständigheter</i> som tyder på att en finansiell tillgång eller en grupp av tillgångar kan behöva skrivas ned. Om någon sådant omständighet föreligger skall företaget uppskatta tillgångens eller gruppen av tillgångars återvinningsvärde och redovisa eventuell nedskrivning i enlighet med punkt 111 (för finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde) eller punkt 117 (för finansiella tillgångar som omvärderas till verkligt värde).			Ett sådant behov föreligger om det finns <i>objektiva bevis</i> för att en förlust har inträffat efter att tillgången redovisade första gången i balansräkningen och den händelsen har påverkat förväntade kassaflöden från tillgången på ett sätt som tillförlitligt kan mätas (p. 59).	”Sannolikt” har väsentligen utmönstrats och ersatts av ”objektiva bevis för minskning i framtida kassaflöden” En tillämpning av av nya IAS 39 ryms, på denna punkt, inom nuvarande reglering i FFFS 2002:22 och FFFS 2003:11 . Eftersom ”sannolikt” inte är ett rekvisit i nya IAS 39 kan det emellertid utmönstrats ur 4 kap 4 a § FFFS 2003:11 .

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
	ningsbehov eller en kreditförlust.					
Diskontering m.m.	P. 113: Ursprungliga effektivränta för fordran med <i>fast ränta</i> . Om en fordran som hålles till förfall har <i>rörlig ränta</i> är diskonteringsräntan för beräkning av återvinningsvärde den aktuella effektiva räntan som är fastställd enligt kontraktet. I stället för en sådan beräkning av verkligt värde, kan för ett lån med <i>rörlig ränta</i> nedskrivningen beräknas utifrån ett instruments verkliga värde med användning av ett <i>observerbart marknadspris</i> (IGC 113-3).	ÅRL, ÅRKL och ÅRFL reglerar inte uttryckligen frågan. Detsamma gäller FFFS 2002:13 . 4 kap. 8 b § FFFS 2002:2 och 4 kap. 4 § FFFS 2003:11 . ”En osäker lånefordran ska värderas till det bedömda återvinningsvärdet, som beräknas enligt någon av följande värderingsmetoder: a) Det sammanlagda värdet av förväntade framtida kassaflöden som är diskonterade med lånefordrans ursprungliga effektivränta. Om lånefordran löper till <i>rörlig ränta</i> ska kassaflödena diskonteras med lånekontraktets aktuella effektivränta. b) Säkerhetens värde till den del återbetalningen är beroende av en säkerhet. Denna metod tillämpas om det finns säkerhet för lånefordran och det är sannolikt att den kommer att tas i anspråk. c) Det observerbara marknadsvärdet för lånefordran, om detta är ett tillförlitligt mått på lånefordrans återvinningsvärde. Vid tillämpning av b ska säkerheter värderas till försäljningsvärdet med avdrag för beräknade försäljningskostnader.” Under paragrafen finns <i>allmänna råd</i> . Enligt det allmänna rådet är det inte tillräckligt att basera en bedömning av nedskrivningsbehovet endast på en metod, t.ex. säkerhetens värde. Föreskriftens krav på att beräkningen skall göras enligt ”någon av följande metoder ” kan uppfattas som att en sammanvägning inte är tillåtet och att endast en metod skall väljas.			AG84: Ursprunglig effektivränta används eftersom en annan ränta skulle innebära värdering till verkligt värde. Även om lånevillkoren ändras, pga. av finansiella svårigheter hos låntagaren, beräknas nedskrivningen med den ursprungliga effektivräntan, dvs före villkorsändringen. För tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde kan nedskrivningen beräknas utifrån ett instruments verkliga värde med användning av ett <i>observerbart marknadspris</i> , oavsett om lånet löper med fast eller rörlig ränta.	Termen återvinningsvärde (recoverable amount) används inte i nya IAS 39. a) FFFS kräver inte att kassaflöden hänförliga till säkerheten beaktas vid diskontering med den ursprungliga effektivräntan. b) Säkerhetens värde är inte en egen metod enligt IAS 39. Kassaflöden hänförliga till säkerheten skall beaktas vid bedömningen av nedskrivningsbehovet. c) Observerbart marknadsvärde är förenligt med IAS 39.
Nedskrivning när det finns pant eller annan säkerhet	Om en tillgång ställs som säkerhet för lånet och ett legalt ianspråkstagande av	Säkerhetens värde till den del återbetalningen är beroende av en säkerhet. Denna metod tillämpas om det finns säkerhet för lånefordran och det är sannolikt att den kommer att tas i anspråk. Säkerheter värderas till försäljningsvärdet med avdrag för beräknade			Nuvärdesberäkningen av förväntade framtida kassaflöden hänförliga till finansiella tillgångar för vilka säkerhet finns, tar hänsyn	Nya IAS 39.AG84 kräver att förekomsten av säkerhet beaktas.

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
	denna är sannolikt skall innehavaren beräkna nedskrivningen utifrån säkerhetens verkliga värde.	försäljningskostnader			till kassaflöden som uppkommer på grund av förtida uppsägning efter avdrag för kostnader för att ianspråkta och sälja säkerheten, oavsett om förtida uppsägning är sannolik eller inte.	IAS 39 bygger på att samtliga kassaflöde diskonteras med den ursprungliga effektivräntan. Möjligtvis är det därför osäkert om ett lån kan värderas till "säkerhetens försäljningsvärde med avdrag för beräknade försäljningskostnader."
Nedskrivning av finansiella tillgångar som är "tillgängliga för försäljning" (däribland lånefordringar som hänförs till denna kategori)	ÅRL, ÅRKL och ÅRFL reglerar inte denna fråga. IAS 39 P. 118. Det belopp avseende förlust som skall tas bort från eget kapital och redovisas i nettoresultatet är skillnaden mellan anskaffningsvärde (efter avdrag för eventuella återbetalningar av nominellt belopp och amorteringar) och nuvarande verkligt värde (för egetkapitalinstrument) eller återvinningsvärde (för fordringsinstrument), efter avdrag för eventuella nedskrivningar på tillgången som tidigare redovisats i nettoresultatet. Återvinningsvärdet för ett skuldinstrument som omvärderas till verkligt värde är nuvärdet av förväntade framtida kassaflöden diskonterat till aktuell marknadsränta för	FFFS 2003:11: Lån som insititutet har meddelat får inte värderas till verkligt värde. ⁴⁴ Förvärvade lån och fordringar måste värderas till verkligt värde eller klassificeras som "hålles till förfall". FFFS 2002:22 reglerar inte denna fråga.	Saknas.	P. 68. Det belopp avseende kumulativ förlust som tas bort från eget kapital och redovisas resultaträkningen skall vara skillnaden mellan upplupet anskaffningsvärdet och nuvarande verkligt värde efter avdrag för eventuella nedskrivningar på tillgången som tidigare redovisats i resultatet. Bestämmelsen om återvinningsvärde för fordringsinstrument har tagits bort. Någon motsvarighet till IGC 118-1 till äldre IAS 39 finns inte	Den grundläggande frågan är om det, i ljuset av nya IAS 39, kan anses vara förenligt med lag och EG-direktiv att värdera lånefordringar till verkligt värde (t.ex. genom att klassificera dem som "tillgängliga för försäljning"). Om detta är möjligt så uppkommer frågan om särskilda nedskrivningsregler för sådana lån. Lånefordringar som klassificerats som "tillgängliga för försäljning" omfattas nämligen inte av samma ned-	

⁴⁴ Se s. 30 i Se s. 10 i Finansinspektionens motivpromemoria till FFFS 2003:11 (FI Dnr 03-6436-200). "Enligt vår bedömning överensstämmer förutsättningarna för klassificering av lånefordringar (enligt ÅRKL:s terminologi) som anläggningstillgång sakligt sett i allt väsentligt med förutsättningarna för när en lånefordran inte ska värderas till verkligt värde enligt IAS 39. Enligt IAS ska nämligen en anskaffningsvärdering göras av finansiella tillgångar som tillhör någon av IASKategorierna "finansiella tillgångar som hålls till förfall" eller "lånefordringar och kundfordringar som härrör från företaget". En skillnad jämfört med den förstnämnda IAS-kategorin är att klassificeringen som anläggningstillgång enligt FFFS, utöver situationen att lånefordran innehas till förfall, omfattar situationen att lånefordran innehas på lång sikt. Enligt den sistnämnda IAS-kategorin exkluderas lånefordringar som skapas i avsikt att säljas direkt eller på kort sikt från en anskaffningsvärdering. I fråga om när lånefordringar är en anläggningstillgång enligt FFFS görs visserligen inte något uttryckligt undantag för lån som ges ut i avsikt att säljas direkt eller på kort sikt. Sådana lån är dock att bedöma som omsättningstillgångar enligt ÅRKL och FFFS."

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
	en likartad finansiell tillgång.					skrivningsregler som fordringar som klassificerats som "hålles till förfall" eller "lån och fordringar".
Effektivräntan efter nedskrivning		<p>ÅRL, ÅRKL och ÅRFL liksom FFFS 2003:13 saknar uttrycklig reglering.</p> <p>4 kap. 9 § FFFS 2002:22 och 4 kap. 5 § FFFS 2003:11: Återföring ska ske med intäktsbokförda men inte betalda räntor på en lånefordran som klassificeras som osäker. Nedskrivning av räntor som balanserats i tidigare bokslut redovisas som kreditförlust. För sådana osäkra lånefordringar som värderas till det sammanlagda diskonterade värdet av förväntade framtida kassaflöden enligt redovisas förändringen av återvinningsvärdet som ränta, om bedömningen av vilka betalningar som institutet kommer att få in är oförändrad mellan bedömningstillfällena. Om däremot bedömningen av vilka belopp som institutet kommer att få in förändras mellan två bedömningstillfällen, ska värdet av denna förändring redovisas som kreditförlust eller återvinning. För sådana osäkra lånefordringar som inte värderas enligt andra stycket får obetalda räntor inte intäktsföras. Mottagna räntebetalningar för en sådan kredit redovisas fortsättningsvis enligt kontantprincipen.</p> <p><i>Allmänna råd</i> En förändring av återvinningsvärdet får redovisas som ränta, om det vid bedömningstillfället inte är möjligt att fastställa om förändringen kan hänföras till ränta eller kreditförlust.</p>		<p>Efter en nedskrivning kommer ränteintäkten att motsvara den ränta som användes för att diskontera de framtida kassaflödena när nedskrivningsbehovet fastställdes (p. AG93).</p> <p>Reversering av nedskrivning redovisas över resultatet (p. 65)</p>	<p>I 4 kap. 5 § FFFS 2003:11 överensstämmer följande med IAS 39: "För sådana osäkra lånefordringar som värderas till det sammanlagda diskonterade värdet av förväntade framtida kassaflöden redovisas förändringen av återvinningsvärdet som ränta, om bedömningen av vilka betalningar som kommer att inflyta är oförändrad mellan bedömningstillfällena. Om däremot bedömningen av vilka belopp som institutet kommer att få in förändras mellan två bedömningstillfällen, ska värdet av denna förändring redovisas som kreditförlust eller återvinning." Paragrafen kan dock utmönstras.</p>	
Om-	En omstrukturering	FFFS 2003:13 saknar regler om omstrukturering.			En omstrukturering av fordran	En omstrukturerade fordran

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
strukturering	av fordran föranleder en nedskrivning om kassaflödena, enligt de nya avtalsvillkoren, diskonterade med ursprungliga effektivräntan ger ett belopp som är lägre än det bokförda värdet (IGC 111-1).	<p>FFFS 2002:22 och FFFS 2003:11: En lånefordran anses omstrukturerad om långivaren har beviljat någon form av eftergift till följd av att låntagarens finansiella ställning försämrats eller att låntagaren fått andra finansiella problem.</p> <p>Omstrukturering av en lånefordran kan innebära</p> <p>a) att lånevillkoren modifieras med villkor som inte är marknads-mässiga,</p> <p>b) att låntagaren delvis återbetalar sitt lån genom att överlämna olika tillgångar,</p> <p>c) att långgivaren accepterar att omvandla en del av lånefordran till en ägarandel, eller</p> <p>d) att låntagaren ersätts eller kompletteras med en ny låntagare.</p> <p>Om omstruktureringen innebär att någon del av den ursprungliga lånefordran efterges utgör det som eftergivits en konstaterad kreditförlust.</p> <p>Om institutet bedömer det som sannolikt att betalningarna fullföljs enligt kontraktsvillkoren efter omstruktureringen, är lånefordran inte osäker.</p> <p>Att långgivaren beviljar låntagaren en eftergift i samband med en omstrukturering av lånefordringarna är en indikation på att fordran är osäker.</p>		föranleder en nedskrivning om kassaflödena, enligt de nya avtalsvillkoren, diskonterade med ursprungliga effektivräntan ger ett belopp som är lägre än det bokförda värdet (IG E.4.3).	kan betraktas på tre sätt. Antingen anses den inte längre vara osäker (som anges i FFFS) eller så anses den alltså vara osäker eller så anses den ursprungliga fordran utsläckt och en nu fordran uppkommen. Oavsett hur det förhåller sig med detta följer av IG E.4.3 att en nedskrivning skall redovisas. 4 kap. 4 f § FFFS 2003:11 kan utmönstras. Det kan nämnas att en omstrukturering av en <i>skuld</i> på väsentligen andra villkor skall redovisas som bortagandet av en gamla skulden och upptagandet av en ny skuld (p. 40).	

3.4 Säkringsredovisning

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
Säkrings-	Vissa principiella				Vissa principiella utgångs-	

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
instrument	utgångspunkter (p122), bl.a. varför annat än derivat endast kan säkra valutakursrisk				punkter (p72), bl.a. varför annat än derivat endast kan säkra valutakursrisk.	
	Företagets egna aktier är ingen finansiell tillgång eller skuld och kan således inte användas som säkringsinstrument (p 123).				Samma (AG.97). ⁴⁵	
Utfärdad option som säkringsinstrument (och derivat som säkrad post)	Utfärdad option kan endast säkra köpt option (p 124, jfr IGC 122.1) Annat derivat än köpt option kan inte vara säkrad post IGC (127.5).				Samma (p AG.94, jfr p. 77, IGC F.2.1, p 124).	
Förbud mot att använda vissa instrument som säkringsinstrument	En finansiell tillgång eller skuld vars verkliga värde inte kan mätas tillförlitligt kan inte vara säkringsinstrument. utom om den, är annat än deri-				En investering i ett onoterat egetkapitalinstrument ⁴⁶ som inte värderas till verkligt värde för att dess verkliga värde inte kan fastställas tillförlitligt eller ett derivat, som är länkat till ett sådant instrument och måste regleras	

⁴⁵ En emission av ett egetkapitalinstrument inte kan vara en säkrad post (IGC F.2.7).

⁴⁶ Nya IAS 39 utgår ifrån att alla andra finansiella instrument kan värderas tillförlitligt.

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
	vat, är uttryckt i utländsk valuta, ska säkra valutakursrisk, valutakomponenten kan mätas tillförlitligt. (p. 126)				genom leverans av instrumentet, får inte användas som säkringsinstrument (P. AG.96).	
Kombination av derivat som säkringsinstrument	Saknas uttrycklig reglering, men accepteras av IGC 122.1		FFFS 2002:22: Tillåtet. FFFS 2003:11 överensstämmer med äldre IAS 39.	FFFS 2003:13: Tillåtet.	Flera säkringsinstrument får ses som en helhet och får i förening användas som säkringsinstrument. Detta gäller även om vissa av riskerna i derivatinstrumenten tar ut varandra. Två eller flera finansiella instrument i förening får dock användas endast om inte något av dem är en utfärdad option eller en netto utfärdad option (p. 77, jfr IGC F.1.3, samt p. AG94 och AG120).	
Säkrad post	En säkrad post (p. 127) kan vara en enskild tillgång, eller skuld, ett bindande åtagande eller prognostiserad transaktion, en grupp tillgångar eller skuld, åtaganden eller prognosticerade transaktioner med <i>likartade</i>		FFFS 2002:22 och FFFS 2003:13: Säkringen avser endast tillgångar och skulder eller framtida betalningsflöden som fixerats i avtal. Säkringsredovisning av budgeterade flöden är enligt Finansinspektionens uppfattning inte i enlighet med god redovisningssed inom den finansiella sektorn. FFFS 2003:11 överensstämmer med äldre IAS 39.		En säkrad post (p. 9) är definierat som en tillgång, en skuld, ett bindande åtagande, en mycket sannolik prognostiserad framtida transaktion eller en nettoinvestering i en utlandsverksamhet som a) exponerar företaget för risk för förändringar i verkligt värde eller förändringar i framtida kassaflöden och	

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
	risk-egenskaper.				b) är identifierad som säkrad. Med ett bindande åtagande avses ett bindande avtal rörande ett byte av en angiven mängd resurser till ett angivet pris vid en angiven framtida tidpunkt eller flera angivna framtida tidpunkter. (p. 9).	
Poster som kan vara säkrade (Qualifying Items)					En säkrad post (AG.78) kan vara en redovisad tillgång eller skuld, ett oredovisat bindande åtagande eller ett högst sannolik förväntad framtida transaktion (prognostiserad transaktion) eller en nettoinvestering i en självständig utlandsverksamhet.	
Enskilda poster					Den säkrade posten kan vara a) en <i>enskild</i> tillgång, skuld, ett bindande åtagande eller prognostiserad transaktion eller självständig utlandsverksamhet eller	
Grupp av poster Likartade ” <i>risk-egenskaper</i> ” För portföljsäkring av ränte risk ” <i>delar</i> den säkrade risken”	Krav på delad risk exponering vid säkring av grupper av likartade tillgångar eller skulder (p. 132). Likartade tillgångar eller likartade skulder som delar den risk exponering de är identi-		Allmänna råd under 4 kap. 11 § FFFS 2002:22 : Den skyddande och den säkrade positionen består av individuellt eller gruppvis identifierade poster.	Som FFFS 2002:22.	b) en grupp tillgångar, skulder, bindande åtaganden eller prognostiserade transaktioner eller självständiga utlandsverksamheter med <i>likartade riskegenskaper</i> eller c) i en portföljsäkring av en andel av tillgångar eller skulder i en portfölj <i>delar</i> den säkrade risken.	Portföljsäkringar är undantagna från kravet på att en grupp av tillgångar eller skulder skall ha ” <i>likartade</i> ” riskegenskaper.

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
	fierade att säkra får läggas samman. Förändringen i verkligt värde, som kan tillskrivas den säkrade risken <i>för varje enskild post</i> , måste förväntas bli ungefär proportionerlig till den övergripande förändringen i verkligt värde som kan tillskrivas gruppens säkrade risk.		Positionen som ska säkras är exponerad mot en ränterisk, en aktiekursrisk, en råvaruprisrisk eller en valutakursrisk som medför att positionens verkliga värde kan komma att gå ned.			
Portföljsäk-ring⁴⁷	Saknas				Ett omfattande regelverk för verkligt värdesäkring av ränterisken i en andel av en portföljs tillgångar eller skulder infördes i IAS 39 i Mars 2004 (p.89A, AG 114-132, BC 173 – 220). Ansatsen är att den säkrade posten är ett valt belopp som dras från tillgångarna eller skulderna i en portfölj. Värdeförändringen på den säkrade posten behöver inte allokeras på enskilda tillgångar eller skulder, utan får i stället	

⁴⁷ Vid säkring av verkligt värde av ränterisk för en portfölj för den säkrade delen designeras som belopp (i stället för individuella tillgångar och skulder). Denna möjlighet infördes genom "Amendments to International Accounting Standard 39 Financial Instruments: Recognition and Measurement Fair Value Hedge Accounting for a Portfolio Hedge of Interest Rate Risk."

	Gamla IAS 39	ÄRL, ÄRKL samt ÄRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
					<p>presenteras som en separat rad i balansräkningen, på tillgångssidan om den säkrade posten är ett tillgångsbelopp respektive skuldsidan om den säkrade posten är ett skuldbelopp.</p> <p>En väsentlig aspekt gäller risken för förtida återbetalning av tillgångar. Ansatsen är att beloppet för tillgångarna bestäms i tidsintervall med hänsyn till förväntade förtida återbetalningar, alltså istället för kontraktuella återbetalningar. Skillnader mellan faktiska återbetalningar och förväntade kommer emellertid att påverka effektiviteten i säkringen.</p>	
Säkring av bindande åtaganden	Kassafördessäkring p. 137 tillämpas för bindande åtaganden.		Säkringen kan avse framtida betalningsflöden som fixerats i avtal (bindande åtaganden). Uppskjutande av orealiserade vinster och förluster (säkringsredovisning med anskaffningsvärdering; deferral hedge accounting) kan t.ex. komma ifråga vid säkring av <i>fasta kontrakt</i> som inte tagits upp i balansräkningen.		Verkligt värdesäkring tillämpas för bindande åtaganden (p. 86). Som ett alternativ får kassafördessäkring tillämpas när ett bindande åtagande säkras mot valutarisk (p. 87).	
Säkring av prognos-	Mycket sannolika prognostiserade flö-		FFFS 2003:11 överensstämmer med äldre IAS 39.		Mycket sannolika prognostiserade flöden kan säkras i en	

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
tiserade flöden	den kan vara säkrad post i en kassaflödes-säkring.		FFFS 2002:22 och FFFS 2003:13 Säkringen avser endast tillgångar och skulder eller framtida betalningsflöden som fixerats i avtal. Säkringsredovisning av <i>budgeterade flöden</i> är enligt Finansinspektionens uppfattning inte i enlighet med god redovisningssed inom den finansiella sektorn.		kassaflödessäkring, om flödena är exponerade för förändringar som ytterst kan påverka rapporterat resultat.	
Säkring av samtliga risker eller endast vissa risker	Finansiella poster får säkras mot vissa risker (p. 128). Icke finansiella poster måste säkras i sin helhet för alla risker eller mot valutarisk (p. 129).		FFFS 2002:22 Positionen som ska säkras är exponerad mot en <i>ränterisk</i> , en <i>aktiekursrisk</i> , en <i>råvaruprisrisk</i> eller en <i>valutakursrisk</i> som medför att positionens verkliga värde kan komma att gå ned.	Som 2002:22	Finansiella poster får säkras mot vissa risker (p. 81). Icke finansiella poster måste säkras i sin helhet mot alla risker eller mot valutarisk (p. 82). Om den säkrade posten är en finansiell tillgång eller skuld, kan den vara en säkrad post avseende de risker som sammanhänger med endast en del av dess kassaflöden eller verkliga värde, såsom ett eller flera utvalda avtalade kassaflöden eller delar av dem eller ett viss procent av det verkliga värdet (p. 81).	
Säkring av andel av kassaflöde					En säkrad andel av ett kassaflöde för en finansiell tillgång eller skuld måste dock vara mindre än de totala kassaflödena från tillgången eller skulden (AG.99A). ⁴⁸	En skuld vars effektiva ränta understiger LIBOR kan inte säkras som a) en andel av skulder motsvarande huvudfordran plus LIBOR och b)

⁴⁸ Införd genom tillägget till IAS 39 för portföljsäkringar gäller dock samtliga typer av säkringar..

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
						en negativ residualt post.
Den säkrade räntan behöver inte överensstämma med den avtalade räntan					Detta hindrar dock inte att en säkring av verkligt värde för ett fastförräntat lån görs till en ränta som överstiger den ursprungliga effektiva räntan på lånet, om den säkrade räntan understiger effektivräntan som skulle ha beräknats om lånet hade förvärvats vid tidpunkten för säkringen (AG.99B).	
Externa säkringsinstrument Säkring av koncerninterna poster	Krav på externa säkringsinstrument (p 134). Saknas. IGC 137.13.			Allmänna råd under 4 kap. 11 § FFFS 2003:13 "IV. Interna säkringar Redovisningslagstiftningen innebär att eventuella interna säkringar ska elimineras."	Krav på externa säkringsinstrument (p 73). Huvudregeln är att endast externa transaktioner kan vara säkrad post. Undantag för valutarisk hänförlig till koncerninterna monetära poster som resulterar i en valutaexponering som inte elimineras helt vid konsolidering. P. 80. IASB har remitterat ett förslag till förtydligande	
Säkring av verkligt värde för "core deposits"	IGC 137.3. En post som inte är upptagen kan inte säkras mot förändringar i verkligt värde.	Utrycklig reglering saknas.	Utrycklig reglering saknas.	Utrycklig reglering saknas.	IG F.2.3 Hedge accounting: core deposit intangibles. Är tillgången förvärvad och därför upptagen i balansräkningen kan den säkras. IG:n ändrades i samband med att IFRS 3 infördes.	

	Gamla IAS 39	ÄRL, ÄRKL samt ÄRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
Säkringsredovisning	Innebär symmetrisk redovisning av förändringar i verkligt värde på säkringsinstrument och säkrad post (p. 136).		I FFFS 2003:11 hänvisas i allmänna råd under 4 kap. 6 § till en bilaga 5, som motsvarar äldre IAS 39. FFFS 2002:22 och FFFS 2003:13 innehåller följande allmänna råd. Säkringsredovisning (hedge accounting) innebär att ordinarie värderingsprincipen för en av positionerna frångås under vissa förutsättningar. Genom <i>en värderingsprincip som är gemensam för positionerna</i> tar man i redovisningen hänsyn till kompenserande värdeförändringar för positioner som omfattas av särskilda säkringsåtgärder.		Säkringsredovisning innebär att förändringen i verkligt värde för säkringsinstrumentet och den säkrade posten uppväger varandra i det redovisade resultatet (p. 85). ⁴⁹	En säkring enligt IAS 39 innebär aldrig att <i>värderingsprincipen</i> för säkringsinstrumentet frångås. Vid kassaflödessäkring redovisas dock värdeförändringen på säkringsinstrumentet direkt i eget kapital istället för i resultaträkningen.
Redovisning av effektiv del vid säkring av verkligt värde			Den skyddande och den säkrade positionen redovisas i balansräkningen utan hänsyn till orealiserade värdeförändringar, om inte något annat följer nedan. På motsvarande sätt redovisas inte några orealiserade värdeförändringar i resultaträkningen, om inte något annat följer nedan. Tillämpningen av säkringsredovisning med anskaffningsvärdering begränsas till den del som förändringarna i verkligt värde för den skyddande och den säkrade positionen beloppsmässigt väsentligen eliminerar varandra. Om det utöver detta uppstår orealiserade förluster, redovisas de omedelbart i balans- och resultaträkningarna.		Bestämmelser om redovisning av vinster och förluster på den säkrade posten finns i (89.b). Där föreskrivs att den vinst eller förlust på den säkrade posten, som är hänförlig till den säkrade risken, skall justera det redovisade värdet för den säkrade posten och omedelbart redovisas i resultaträkningen. Detta gäller om en säkrad post annars värderas till anskaffningsvärde. Vinster och förluster hänförliga till den säkrade risken redovisas i resultaträkningen om den säkrade posten	FFFS 2003:11 och FFFS 2002:22 : Vid säkringsredovisning med <i>anskaffningsvärdering</i> redovisas överskjutande orealiserade förluster i resultatet men inte överskjutande orealiserade vinster. Redovisningen är således inte symmetrisk.

⁴⁹ Kravet effektivitet är symmetriskt. Det innebär för portföljsäkring av ränterisk att ineffektivitet uppkommer såväl om inlösen sker med större belopp än förväntat som om inlösen sker med lägre belopp än förväntat. Säkringens effektivitet vid förändringar i förväntningarna kan beräknas antingen med en direkt metod eller med hjälp av en approximation (IAS 39.AG126).

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
					är tillgång som är klassificerad som tillgänglig för försäljning.	
Undantag för redovisning av effektiv del vid säkring av verkligt värde för en portfölj					För portföljsäkring av ränterisk görs <i>undantag</i> från bestämmelserna i p. 89.b genom p. 89A. Verkligt värde-förändringen för det säkrade beloppet får presenteras på en separat rad i balansräkningen.	
Periodisering med ny effektivränta för den säkrade posten (vid säkring av verkligt värde).	En justering av redovisat värde för ett säkrat räntebärande finansiellt instrument skall periodiseras till resultatet (p 157). I IGC 157-1 anges att det av p. 10 följer att periodiseringen baserar sig på en omräknad effektiv-ränta.		Uttrycklig bestämmelse om att effektiv-räntan skall justeras saknas eftersom IGC 157-1 inte är en del av standarden.		För säkrade poster som värderas till upplupet värde beräknas en ny effektivränta (AG.92). Förenklingsregel för portföljsäkring: rak periodisering medges (AG92 o BC 212).	
Basis adjustment (anpassning av initialt redovisat värde m.h.t. kassaflödes-säkring)	Det initiala anskaffningsvärdet anpassas (p. 160). Detta gäller även om det är en finansiell tillgång eller finansiell skuld som blir resultatet av den prognostiserade	I Prop. 2004/05:24 föreslås ÅRL ändrad så att "basis adjustment" är möjligt.	FFFS 2003:11 motsvara äldre IAS 39.		Basis adjustment är endast tillåtet om det är en icke finansiell tillgång eller finansiell skuld som blir resultatet av den prognostiserade transaktionen (p. 98.b). Alternativet är värdeförändringen på säkringsinstrumentet periodiseras in från eget kapital (p. 98.a). Företaget skall välja ett av	Eftersom "basis adjustment" endast är tillåtet för icke finansiella tillgångar torde det normalt inte aktualiseras för finansiella företag.

	Gamla IAS 39	ÄRL, ÄRKL samt ÄRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
	transaktionen (jfr IGC 160.1).				alternativen (p. 99). Om det är en finansiell tillgång eller finansiell skuld som blir resultatet av den prognostiserade transaktionen är basis adjustment förbjudet. I stället periodiseras värdeförändringen på säkringsinstrumentet in i resultaträkningen från eget kapital (p. 97).	
Krav för giltig säkring	En säkringsrelation kvalificerar för säkringsredovisning endast om ett antal villkor är uppfyllda.				En säkringsrelation kvalificerar för säkringsredovisning endast om ett antal villkor är uppfyllda.	FFFS 2003:11 och FFFS 2002:22 innehåller en anmodan om att tillämpa säkringsredovisning i vissa fall. IAS 39 utgår ifrån att det är en förmån att tillämpa säkringsredovisning.
Dokumentation	Det grundläggande kravet är att det skall finnas en formell dokumentation. Ett annat grundläggande krav är att säkringen skall vara effektiv och att detta skall mätas.		Den skyddande och den säkrade positionen består av individuellt eller gruppvis identifierade poster. Det får inte finnas någon oklarhet om huruvida en enskild tillgång eller skuld, i eller utanför balansräkningen, omfattas av säkringsredovisning eller inte. De poster som ingår i den skyddande och den säkrade positionen enligt II.2 bör förlöpande <i>dokumenteras</i> särskilt. Bedömningen av framtida korrelationer enligt II.3 bör <i>dokumenteras</i> . Om det är uppenbart att korrelationen för en eller		Det grundläggande kravet är att det skall finnas en formell dokumentation. Ett annat grundläggande krav är att säkringen skall vara effektiv och att detta skall mätas. För <i>portföljsäkring</i> finns en särskild anvisning om vad som dokumentationen skall omfatta (AG119).	

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
			flera säkringsåtgärder kommer att vara mycket hög, t.ex. där de säkrade och skyddande positionerna består av identiska instrument och samtliga motparter har mycket hög kreditvärdighet, räcker det att dokumentera kategorivis.			
Prospektiv och retrospektiv bedömning av effektivitet					Det görs <i>två bedömningar</i> av effektivitet. Initialt skall det göras en framåtblickande bedömning av om säkringen förväntas varfa tillräckligt effektiv. För att få fortsätta tillämpa säkringsredovisning skall det göras en bedömning i efterhand att säkringen faktiskt har varit tillräckligt effektiv.	
Effektivitet bedöms åtminstone när en finansiell rapport upprättas					En bedömning av säkringens effektivitet skall som ett minimum göras varje gång företaget upprättar årsredovisning eller delårsrapport (AG.106).	
Dokumentationen kan inte upprättas i efterhand					När säkringen ingås skall det finnas formell dokumentation över säkringsförhållandet. Ett företag kan således enligt IAS 39 inte tillämpa säkringsredovisning för en period om inte dokumentationen fanns när säkringsförhållandet tillskapades. Det är nämligen inte möjligt att tillämpa säk-	

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
					ringsredovisning för ett säkringsförhållande som i och för sig hade kvalificerat och i efterhand upprätta dokumentationen.	
Dokumentationens innehåll					Dokumentationen skall både behandla övergripande och den specifika säkringstransaktionen. På ett övergripande plan skall såväl företagets mål för riskhantering och riskhanteringsstrategi avseende säkringen framgå. Mer specifikt skall dokumentation omfatta (a) identifiering av säkringsinstrumentet och (b) den säkrade post eller transaktion som sammanhänger med säkringen och karaktären på den risk som säkras.	
					Dessutom skall företaget dokumentera hur det kommer att bedöma säkringens effektivitet såvitt gäller kvittning av exponeringen för förändringar i den säkrade transaktionens kassaflöden som är hänförliga till den säkrade risken.	Dokumentationen är viktig eftersom säkringens förväntade effektivitet skall utvärderas mot den ursprungliga dokumenterade strategin.
Förväntan om att säkringen	En säkring betraktas normalt som mycket		Säkringen förväntas vara effektiv. Detta innebär att det finns en <i>hög sannolikhet för</i>		Säkringen skall <i>förväntas</i> vara <i>mycket effektiv</i> i att uppnå kvitt-	

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
är ”så gott som helt effektiv” /”mycket effektiv”	effektiv om, vid säkringens ingående och under hela dess löptid, företaget kan förvänta sig att förändringar i verkligt värde eller kassaflöden från den säkrade posten <i>så gott som helt kvittas</i> av förändringar i det verkliga värdet eller kassaflöden från säkringsinstrumentet, och de faktiska resultaten ligger inom ett intervall om 80 till 125 procent. (p. 146).		<i>att förändringarna i verkligt värde för den säkrade och den skyddande positionen kommer att uppväga varandra, dvs. att korrelationen kommer att vara mycket hög.</i>		ningar av förändringar i verkligt värde eller kassaflöden som är hänförliga till den säkrade risken (88.b). Den förväntade (prospektiva) effektiviteten skall vara mycket hög. Bestämmelsen om närapå 100 procent effektivitet har dock utmönstrats ur AG105. ⁵⁰	
Effektiviteten utvärderas mot dokumenterad strategi					Dessutom skall företaget dokumentera hur det kommer att bedöma säkringens effektivitet.	
					Den metod företaget väljer för bedömning av säkringens effektivitet beror på företagets riskhanteringsstrategi.	

⁵⁰ I äldre IAS 39. 146 föreskrevs: " En säkring betraktas normalt som mycket effektiv om, vid säkringens ingående och under hela dess löptid, företaget kan förvänta sig att förändringar i verkligt värde eller kassaflöden från den säkrade posten *så gott som helt kvittas* av förändringar i det verkliga värdet eller kassaflöden från säkringsinstrumentet, och de faktiska resultaten ligger inom ett intervall om 80 till 125 procent. Denna bestämmelse överförde till nya IAS 39.AG105. I tilläget till IAS 39 avseende portföljsäkringar togs bl.a. orden "så gott som helt kvittas" (almost fully offset) bort. Skälen för borttagandet framgår av BC136A i tilläget till IAS 39.

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
					Effektiviteten i säkringen måste kunna mätas på ett tillförlitligt sätt. Det förutsätter att såväl det verkliga värdet eller kassaflödena för den säkrade posten som det verkliga värdet på säkringsinstrumentet kan mätas på ett tillförlitligt sätt.	
Mycket effektiv			Om det uppstår differenser mellan värdeförändringen på den skyddande och den säkrade positionen som <i>inte är helt oväsentliga</i> , tyder detta på att säkringen inte är helt effektiv. Företaget <i>bör då pröva</i> om säkringsredovisningen ska avbrytas.		Företaget skall fortlöpande ha bedömt att säkringen var effektiv. Dessutom skall det vid utgången av räkenskapsperioden kunna fastställas säkringen har varit <i>mycket effektiv</i> under hela räkenskapsperioden (88.e). En bakåtblickande (retrospektiv) bedömning av den faktiska effektiviteten skall ge vi handen att effektiviteten har legat inom intervallet 80–125 procent.	
Redovisning vid avbrytande av säkring	Ett avbrytande av en säkring av verkligt värde får inga effekter. Värdeförändringarna redovisas löpande. Inte heller ett avbrytande av en kassaflödessäkring får i regel någon effekt. Ackumulerade		FFFS 2003:11 motsvarar äldre IAS 39. FFFS 2002:22 och FFFS 2003:13: Då den <i>säkrade</i> positionen realiseras eller om säkringsredovisningen med <i>anskaffningsvärdering</i> avbryts av någon annan anledning, redovisas <i>uppskjutna orealiserade förluster</i> omedelbart i resultaträkningen. Uppskjutna <i>orealiserade vinster</i> redovisas i den mån det är tillåtet enligt ordinarie värderingsregler.		Ett avbrytande av en säkring av verkligt värde innebär att inga fortsatta verkligt värdeförändringar kan bokas för den säkrade posten.. Amortering av dittills bokade värdeförändringar inleds, om inte redan påbörjat. Inte heller ett avbrytande av en kassaflödessäkring får i regel någon effekt på ackumulerade värdefö-	För kassaflödessäkringar föreskriver IAS 39 symmetrisk behandling av orealiserade vinster och förluster. Om den säkrade positionen realiseras, t.ex. att genom en försäljning, avbryts en säkring omedelbart och resultatföring sker (nya IAS

	Gamla IAS 39	ÅRL, ÅRKL samt ÅRFL	FFFS 2002:22, 2003:11	FFFS 2003:13	IAS 39 (mars 2004)	Kommentar
	<p>värdeförändringar på säkringsinstrumentet, som förts direkt mot eget kapital, redovisas enligt sedvanliga regler.</p> <p>Avbryts säkringen för att den prognostiserade transaktionen "inte längre förväntas inträffa" redovisas dock ackumulerade värdeförändringar direkt i resultaträkningen.</p>		<p>Då den <i>skyddande positionen</i> realiseras, periodiseras effekten på resultatet på ett sätt som är konsistent med resultatredovisningen för den säkrade positionen.</p>		<p>rändringarsom förts direkt mot eget kapital, de behandlas enligt sedanvanliga regler.</p> <p>Om emellertid den prognostiserade transaktionen "inte längre förväntas inträffa" redovisas dock ackumulerade värdeförändringar direkt i resultaträkningen.</p> <p>En prognostiserade transaktion som inte längre är "mycket sannolik" kan fortfarande "förväntas inträffa." I så fall avbryts säkringen utan omedelbar resultatredovisning (P. 101.c; jfr IGC 163-1 till äldre IAS 39).</p>	39.100).
Frivilligt avbrytande av säkring	<p>Det finns inget hinder mot att frivilligt avbryta en säkring.</p>	Saknas.	<p>Säkringsredovisningen avbryts bara om det inte längre finns förutsättningar för säkringsredovisning enligt eller om det har inträffat en väsentlig händelse som förändrar avsikten med den skyddande positionen.</p>		<p>Det finns inget hinder mot att frivilligt avbryta en säkring.</p>	

4 IFRS 4

4.1 Grundläggande begrepp och definitioner

Tillämpnings- område	<p>IFRS 4 gäller meddelad direkt försäkring samt avgiven och mottagen återförsäkring. Direktförsäkring där företaget är försäkringstagare omfattas inte av IFRS 4. För sådan direktförsäkring tillämpas IAS 8 (BC73 till IFRS 4). Ett företag som har förvärvat en katastrofobligation kan inneha ett direktförsäkringskontrakt alternativt ett återförsäkringskontrakt (jfr ICG 1.20 till IFRS 4).</p> <p><u>Undantag (scope exclusion):</u> <i>Produktgarantier</i> som tillverkaren, grossisten eller detaljisten själv utfärdat (omfattas av IAS 37). Tillgångar och skulder som hör till arbetsgivares pensionsplaner (omfattas av IAS 19). <i>Ansvarsåtaganden/garantier</i> som uppstått vid ett företagsförvärv (omfattas av IFRS 3). <i>Kontraktuella rättigheter och skyldigheter som är beroende av framtida nyttjande av eller rätt till nyttjande av en icke-finansiell tillgång</i> (t.ex. vissa licenser, royalties, möjliga leasing betalningar och liknade), liksom en leasetagares garanterade restvärde som finns inkluderat i en finansiell lease (IAS 17, IAS 18 och IAS 38). <i>Finansiella garantier</i> som företaget lämnar eller behåller i samband med en överlåtelse av finansiella tillgångar och finansiella skulder (IAS 39).</p> <p>Finansiella garantier som företaget lämnar eller behåller i samband med en överlåtelse av icke-finansiella tillgångar och icke-finansiella skulder till en annan part är inte undantagna (BC67 till IFRS 4). IASB har remitterat en Exposure Draft.</p> <p><u>Tillägg (scope inclusion):</u> Finansiella instrument med ”discretionary participation features” omfattas av IFRS 4 trots att de inte är försäkringskontrakt.</p>				
Definition av försäkringskontrakt	IFRS 4 IFRS 4: Ett försäkringskontrakt är ett avtal enligt vilket den ena avtalsparten (för-	ÅRL/ÅRFL Saknar definition.	FFFS 2003:11 I p. 3 till bilaga 4 i FFFS 2003:11, som är en översättning av IAS 32 ges försäkringsavtal följande definition. ”Vid tillämpning av denna standard utgör ett försäkringsavtal ett avtal som exponerar		Kommentarer FFFS 2003:13 definierar inte försäkringskontrakt utan bygger på vad som är försäkringsavtal enligt

	säkringsgivaren) accepterar väsentlig försäkringsrisk från en annan avtalspart (försäkringstagaren) genom att acceptera att kompensera försäkringstagaren om en specificerad osäker framtida händelse (den försäkrade händelsen) negativt påverkar försäkringstagaren.		försäkringsgivaren för identifierade förlustrisker på grund av händelser eller omständigheter som inträffar eller upptäcks inom en viss tid, däribland dödsfall (vid livförsäkring, försäkringstagarens överlevnad), sjukdom, invaliditet, skada på egendom, skada på annan och avbrottsskada. Avtal som har formen av försäkringsavtal, men som huvudsakligen innebär en överföring av finansiella risker (se punkt 43), skall emellertid redovisas enligt denna standard. Exempel är vissa slag av finansiella återförsäkringar och kapitalförsäkringar med avkastningsgarantier. Företag som har förpliktelser till följd av försäkringsavtal uppmanas att överväga om denna standard bör tillämpas vid klassificering och upplysning om dessa förpliktelser.”		FRL. ⁵¹ I 2 kap. 10 § finns dock bestämmelser om att vissa försäkringsavtal skall redovisas efter sin substans i stället för sin legala form. Reglerna i IAS/IFRS bygger helt på precisa definitioner så ett korrekt införande av reglerna måste bygga på dessa definitioner Observera att <i>investeringskontrakt</i> <u>inte</u> är ett definierat begrepp i IAS/IFRS.
	IFRS 4				Kommentarer
Försäkringsrisk	<i>Försäkringsrisk</i> är annan risk än finansiell risk överförd från innehavaren av ett kontrakt till utgivaren av kontraktet. Vad som är finansiell risk – och således inte försäkringsrisk – är risken för möjlig framtida förändring i en eller flera finansiella variabler såsom priset på värdepapper, råvarupris, valutakurs, pris - eller räntindex och kreditrating. En icke-finansiell variabel som inte är specifik för parterna ger också upphov till finansiell risk. Är variabeln specifik för parterna är det en försäkringsrisk om risken har överförts från en avtalspart till en annan avtalspart.				Definitionen av försäkringskontrakt enligt IFRS 4 innebär att det måste finnas en osäker händelse vars negativa effekter för försäkringstagaren är en avtalsenlig

⁵¹ Termen försäkringsavtal används bl.a. följande föreskrifter från Finansinspektionen:

Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 1995:32) om information avseende skadeförsäkring

Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 1995:35) om motortävlingsförsäkring

Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 1995:52) angående god försäkringsmäklarsed

Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 1996:18) om utbildningskrav för den som verkat som försäkringsmäklare utanför Sverige

Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (2003:1) om kollektiv konsolidering. Finansinspektionens allmänna råd (2000:3) om styrning, intern information och intern kontroll inom försäkringsbolag och understödsföreningar

Finansinspektionens föreskrifter (2003:7) om information till livförsäkringstagare

Finansinspektionens föreskrifter (2003:9) om maximiräntesats för beräkning av livförsäkringsavsättningar och vissa andra försäkringstekniska avsättningar

				förutsättning för betalning. En sådan avtalsmässig förutsättning innebär inte att försäkringsgivare är skyldig att undersöka huruvida händelse faktiskt orsakade en negativ effekt, utan ger försäkringsgivaren rätt att vägra betala om denne inte finner att händelsen orsakade en negativ effekt.
Försäkrad hänselse	<i>Försäkrad</i> händelse är en osäker framtida händelse som omfattas av ett försäkringsavtal och som skapar försäkringsrisk.			Saknas i redovisningsföreskrifterna.
Försäkringsrisk	<i>Försäkringsrisk</i> förutsätter en risköverföring vilket i sin tur förutsätter att det finns en risk att överföra.			Ett avtal som enbart skapar en ny risk är inte ett försäkringsavtal enligt IFRS 4.
Väsentlig försäkringsrisk	<i>Försäkringsrisk</i> är väsentlig om, och endast om, en försäkrad händelse kan orsaka att en försäkringsgivare ger väsentliga ytterligare fördelar in något scenario (med undantag för scenarion som saknar kommersiell substans). IFRS 4 B.23			FRL har ansetts kräva att fondförsäkring måste innehålla minst 1 % försäkringsrisk. Sådana avtal överför inte väsentlig försäkringsrisk enligt IGC 1.3 till IFRS 4.
Borttagande av försäkringskontrakt från balansräkningen	P. 14.c IFRS 4 En försäkringsskuld tas bort från balansräkningen enligt samma regler som gäller för finansiella skulder enligt IAS 39. En försäkringsgivare skall ta bort ett försäkringsavtal (eller del av ett försäkringsavtal) endast när det utsläcks – det vill säga när den förpliktelse som är angiven i avtalet fullgörs, annulleras eller förfaller. Förutsättningar för borttagandet (IAS 39.39). Närmare förutsättningar för borttagandet (IAS 39.AG57, AG59 och AG61).			Borttagande av försäkrings-tillgång är inte reglerat. Ansågs alltför kontroversiellt (BC105 till IFRS 4).
	IFRS 4	ÅRL/ÅRFL	FFFS	Kommentarer

Övertagna försäkringsbestånd	IFRS 4 p. 31 (jfr p. 32): Övertagna försäkringar värderas till verkligt värde vid anskaffningstidpunkten. Det finns valfrihet beträffande presentationen.		2 kap. 9 § FFFS 2003:13: Om ett försäkringsföretag har tagit över försäkringstekniska avsättningar från ett annat försäkringsföretag, enligt bestämmelserna i 15 kap. 1–7 §§ försäkringsrörelselagen (1982:713), ska beståndsöverlåtelsen redovisas över balansräkningen.	Illustrative Example 4 till IFRS 3 kundlistor uppfyller definitionen av immateriell tillgång och värderas separat från goodwill.
Brutto-redovisning	IFRS 4 p. 14.d innebär att normala regler för netto-redovisning i IAS 1.32 tillämpas (BC106 till IFRS 4). IAS 32 förbjuder netto-redovisning om det inte krävs eller är tillåtet enligt någon standard.	Saknar särregler utöver de grundläggande redovisningsprinciper i 2 kap. 4 § ÅRL.	2 kap. 4 § FFFS 2003:13 Fordringar och skulder upptagna i bilaga 1 under posterna C.IV Depåer hos företag som avgivit återförsäkring och GG Depåer från återförsäkrare måste bruttoredovisas även om det finns: 1. en sakrättslig rätt att kvitta förpliktelse, och 2. en avsikt att avveckla förpliktelse netto eller att avveckla dem samtidigt. 2 kap. 1 § 2003:11 innehåller regler om pantförskriften egendom men reglerna om nettorredovisning har utmönstrats i förhållande till 2 kap. 5 § FFFS 2002:22 .	Reglerna i 2 kap. 4 § FFFS 2003:13 om netto-redovisning kan i ett enskilt fall möjligen komma i konflikt med IFRS 4 p. 14.d (Jfr beträffande säkerhet i form av kontanter IGC D.1.1 till nya IAS 39).
Skadeförsäkringsavtal med ”annan ekonomisk innebörd”	IAS/IFRS klassificeringsregler gäller. Om ett avtal exempelvis uppfyller reglerna för finansiellt instrument enligt IAS 39 så klassificeras det enligt den standarden.		2 kap. 10 § FFFS 2003:13 Om ett direktförsäkringsföretag ingått ett avtal om återförsäkring av skadeförsäkring och avtalet har en ekonomisk innebörd som avviker från dess legala form, ska avtalet redovisas i enlighet med den ekonomiska innebörden. Med direktförsäkringsföretag menas enligt dessa föreskrifter sådana försäkringsföretag som uteslutande eller huvudsakligen bedriver direkt försäkringsrörelse.	Regeln i FFFS kan antingen tas bort eller också utvidgas så att den omfattar alla försäkringsföretag och återförsäkring av skadeförsäkring.
Återförsäkring	IFRS 4 p. 14.d ställer krav på brutto-redovisning.		4 kap. 12 § första stycket FFFS 2003:13: Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar ska tas upp till belopp som motsvarar återförsäkrarens ansvar för försäkringstekniska avsättningar enligt ingångna återförsäkringsavtal.	4 kap. 12 § FFFS 2003:13 första stycket är förenligt med IFRS 4.

4.2 Värderingsregler

	IFRS 4	ÄRL/ÄRFL	FFFS	Kommentarer
Betryggande antaganden	<p>IFRS 4 medger att betryggande antaganden fortsatt tillämpas för försäkringskontrakt (antingen hela kontraktet direkt eller en del som har blivit "unbundled" (p. 10-12).</p> <p>P. 24 i IFRS 4 (jfr p. 28) Det är tillåtet ändra redovisningsprinciper så att försäkringsåtaganden värderas med aktuell marknadsränta och värdeförändringar redovisas i resultatet. Diskontering med aktuell marknadsränta får begränsas till vissa <i>utvalda</i> (designated) åtaganden. För <i>sådana</i> utvalda åtaganden får redovisningsprinciperna även i övrigt anpassas</p>	<p>4 kap. 9 § hänvisar till 7 kap. 1 och 2 §§ FRL. Föreskrifter som meddelats med stöd av bemyndigandena i sistnämnda lagrum får därför betydelse för redovisningen av posterna i balansräkningen (prop. 1995/96:10 Del 4 s. 277).</p>	<p>Allmänna råd under 4 kap. 15 § FFFS 2003:13 hänvisar till inspektionens föreskrifter om högsta antagande för räntan.</p> <p>4 kap. 18 § FFFS 2003:13: Diskontering är inte tillåtet för åtaganden vars genomsnittlig återstående är kortare än fyra år (tredje stycket b). Diskonteringsträntan skall bygga på en försiktig uppskattning (tredje stycket f). Antagandet får dock inte överstiga en historiskt beräknad avkastning för de senaste fem åren (tredje stycket g).</p> <p>Prop. 2004/05:24en s. 119: "Några direkta regler för hur identifierade försäkringskontrakt skall redovisas och värderas ryms inte i IFRS 4. Där uttalas endast att företagen kan fortsätta att tillämpa tidigare redovisningsprinciper enligt befintliga nationella regler för redovisning och värdering av dessa. Byte av redovisningsprincip får ske endast under förutsättning att relevansen och tillförlitligheten i redovisningen ökar. Exempelvis får övergången inte innebära att företaget upphör att diskontera försäkringstekniska avsättningar eller att avsättningarna värderas med överdriven försiktighet." IFRS 4 kräver inte ändring för att undvika "överdriven försiktighet". Man får dock inte "öka överdrifterna" ytterligare (IFRS 4 p. 29).</p>	

	<p>så att aktuella skattningar och antaganden används.</p> <p>En försäkringsgivare som på detta sätt "valt ut" vissa försäkringsåtaganden skall tillämpa aktuella antagande till dess åtagandena har utsläckts.</p>			
Försäkrings- tekniska av- sättningar	<p>IFRS 4 hindrar inte att ett företag fortsätter med en metod som innebär att kassaflöden först skattas med en ränta och sedan diskonteras tillbaka med en högre ränta (BC137 till IFRS 4).</p>	<p>4 kap. 9 § ÅRFL hänvisar till 7 kap. 1 och 2 §§ FRL. I 7 kap. stadgas att om flera försäkringsföretag ansvarar solidariskt för en försäkring, skall vid beräkningen av det enskilda försäkringsbolagets avsättningar endast beakta den del av försäkringen som enligt avtal mellan bolaget belöper på bolaget.</p>	<p>4 kap. 15 § FFFS 2003:13: Till den del livförsäkringsavsättningen (DD.2) avser försäkringsföretagets ansvarighet för löpande försäkringar ska den beräknas enligt s.k. ozillmerad metod. En zillmerad metod får dock användas som en approximation under förutsättning att negativa värden sätts till 0. Särskilda bestämmelser om förutbetalda anskaffningskostnader lämnas i 13 och 14 §§.</p>	<p>Regeln synes inte oförenlig med IFRS 4. IFRS 4 ger dock utrymme för att använda andra antaganden.</p>
Försäkrings- tekniska avsätt- ningar /forts.		<p>I 7 kap. 1 § andra stycket FRL (jfr 4 kap. 9 ÅRFL) stadgas att om flera försäkringsföretag ansvarar solidariskt för en försäkring, skall vid beräkningen</p>	<p>4 kap. 20 § FFFS 2003:13: Vid koassurans mellan EES-försäkringsgivare som uppfyller kraven i koassuransdirektivet 78/473/EEG ska avsättningen för oregrulerade skador för ett svenskt försäkringsföretags andel minst uppgå till den nivå som skulle uppnås om man tillämpade de regler som gäller för den ledande koassuradören.</p>	<p>I Proposition 2005/05:24 föreslås att kopplingen mellan FRL och ÅRFL skall tas bort. Det betyder att t.ex. regler samförsäkring kan tas in i FFFS.</p>

		av det enskilda försäkringsbolagets avsättningar endast beakta den del av försäkringen som enligt avtal mellan bolaget belöper på bolaget.		
	IFRS 4 medger, men kräver inte, att försäkringsavtal ska värderas till verkligt värde till den del som villkoren är kopplade till finansiella tillgångar och skulder. En ändring av redovisningsprinciperna måste dock innebära en förbättring gentemot tidigare, vilket är svårt i den utsträckning verkligt värde tillämpas.		4 kap. 21 § FFFS 2003:13 : Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk (EE) ska värderas till verkligt värde till den del som villkoren är kopplade till finansiella tillgångar och skulder. Till de delar som villkoren är kopplade till aktuariella och övriga risker ska värderingen göras konsistent med bolagets värderingsprinciper vid redovisning av sådana riskers inverkan på resultat och ställning. FFFS gör inte någon uppdelning i försäkringskontrakt och investeringskontrakt (finansiella instrument). Ovan har konstaterats att: ”Derivat som har unit-link egenskaper är nära relaterade till värdekontrakt som är <i>försäkringskontrakt</i> eller <i>finansiellt instrument</i> , om betalningarna som är kopplade till unit-link andelarna värderas till aktuella andelsvärden som avspeglar det verkliga värdet på fondtillgångarna. Med unit-link egenskaper avses avtalsvillkor som föreskriver att betalning skall med ett belopp motsvarande andelar i en intern eller extern investeringsfond.” (Nya IAS 39. AG33.g). Nuvarande regler är alltså förenligt med IAS/IFRS men är inte det enda alternativet.	Den preliminära bedömningen för fas II är att värdering till verkligt värde kommer att krävas (BC6 till IFRS 4). Det är inte lämpligt att nu avlägsna sig från en sådan värdering. När redovisningsreglerna blir helt frikopplad synes en hänvisning till ”bolagets värderingsprinciper vid redovisning av sådana riskers inverkan på resultat och ställning” leda till ”rundgång”. Värderingen åtagandena påverkar direkt resultat och ställning.
Liability adequacy test		4 kap. 9 § ÅRFL hänvisar idag bl.a. till 7 kap. 1 § första stycket FRL. Där anges att avsättningarna skall motsvara belopp som behövs för att bolaget	IFRS 4 : En bedömning av huruvida det bokförda värdet av försäkringsavsättningen behöver ökas (eller det bokförda värdet minskas på beslätade förutbetalda anskaffningskostnader eller immateriella tillgångar), baserat på en undersökning av framtida kassaflöden (och hänsyn tagen till inbäddade derivat och garantier). Kräver befintliga redovisningsprinciper omedelbar redovisning i resultaträkningen av hela underskottet, när aktuella skattningar av samtliga framtida kas-	Det ligger utanför fas 1 (och IFRS 4, se BC101) att a) specificera när existerande kontrakt börjar och framtida kontrakt börjar, b) om och hur kassaflöden diskonteras för att ta hänsyn

		<p>vid varje tidpunkt skall kunna uppfylla alla åtaganden som skäliga kan förväntas uppkomma med anledning av ingångna försäkringsavtal.</p> <p>Jfr även 4 kap. 17-18 §§ FFFS 2003:13 (avsättning för kvardröjande risker)</p>	<p>saflöden visar att avsättningen är otillräcklig, så har företaget en acceptabel metod för att testa om avsättningarna är tillräckliga.</p> <p>I annat fall måste det undersökas om avsättningens bokförda värde överstiger en avsättning beräknad enligt IAS 37 och, om så inte är fallet, avsättningen ökas. Prövningen görs på portföljnivå för avtal som är förenade med likartade risker och som hanteras som en portfölj.</p> <p>De BR-poster som omfattas av testet är:</p> <p>Avsättning för ej intjänade premier Avsättning för kvardröjande risker Avsättning för kända skador Avsättning för okända skador Avsättning för återbäring och rabatter Relaterade förutbetalda anskaffningskostnader Immateriella tillgångar som redovisas i koncernredovisningen till följd av ett företagsförvärv. Vissa immateriella rättigheter hänförliga till samgåenden eller beståndsoverlåtelse undantas i IFRS 4 p. 33.</p>	<p>till tidsvärdet av pengar och justera för risk och osäkerhet,</p> <p>c) huruvida skuld tillräcklighetstestet tar hänsyn till både tidsvärdet och "intrinsic value" för inbäddade optioner, och garantier, och</p> <p>d) huruvida ytterligare förluster på grund av kuld tillräcklighetstestet redovisas genom att minska det bokförda värdet för förutbetalda anskaffningskostnader eller genom att öka den försäkringstekniska avsättningen.</p>
	IFRS 4 saknar denna regel.		4 kap. 12 § femte stycket FFFS 2003:13: Vid tillämpningen av andra–fjärde styckena ska återförsäkringsavtal som har ett direkt samband med varandra värderas tillsammans.	Det saknas regler i IAS/IFRS om när flera transaktioner bör ses som en (jfr BC54 till IFRS).
Förutbetalda anskaffningskostnader	IFRS 4 p. 13.a: Kriterierna i IAS 8 p. 10-12 behöver inte tillämpas när redovisningsprinciperna för försäkringskontrakt utvecklas, inte heller "related acquisition costs" (BC116-119).	4 kap. 8 § ÅRFL föreskriver att förutbetalda anskaffningskostnader skall tas upp som tillgång. Ingen ändring föreslagen i Prop. 2004/05:24..	4 kap. 13 § FFFS 2003:13 Med anskaffningskostnader menas sådana driftskostnader som varierar med och som direkt eller indirekt är relaterade till anskaffning eller förnyelse av försäkringsavtal. Driftskostnader av allmän karaktär, såsom kostnader för allmän marknadsföring, skall inte medräknas. Försäkringsföretag skall bara aktivera sådana anskaffningskostnader för försäkringsavtal, eller homogena och uppföljningsbara grupper av avtal, som bedöms generera en marginal som minst täcker anskaffningskostnaderna. Vidare skall försäkringsföretag som bedriver livförsäkringsrörelse upprätta en plan som anger hur aktiverade anskaffningskostnader för enskilda avtal eller homogena och uppföljningsbara grupper av avtal ska täckas.	Bestämmelserna om förutbetalda anskaffningskostnad är förenlig med IFRS så vitt gäller försäkringskontrakt. IFRS 4 ger dock företagen rätt att förbättra sin redovisning. Förutbetalda anskaffningskostnader gäller inte för

	<p>Detta gäller dock <i>försäkringskontrakt</i>. Avtal som nationellt har setts som försäkringsavtal men som enligt IAS 39 är finansiella instrument (t. ex. investeringskontrakt) omfattas ej av denna regel.</p>		<p>Planens förutsättningar skall prövas årligen. Utgångspunkten är att aktiveringen av anskaffningskostnader grundas på den gällande planen. Exempel på driftskostnader som kan aktiveras är provisioner till säljare och mäklare, kostnader för marknadsföring av försäkringsprodukter, löner och andra kostnader för säljare, kostnader för handläggning av nya försäkringsavtal, samt kostnader för underwriting. Utgifter för IT-system för nya försäkringsprodukter bör dock inte aktiveras som förutbetalad anskaffningskostnad. Om det är förenligt med god redovisningssed får sådana utgifter aktiveras som immateriell tillgång.</p> <p>4 kap. 14 § FFFS 2003:13 Avskrivningsplan för förutbetalda anskaffningskostnader. <i>Nedskrivning</i> behandlas i sjätte stycket.</p>	<p>finansiella instrument. En tillämpning av IAS 18 kan dock ge ett snarlikt resultat (se nedan).</p> <p>Om nämnda regler skall vara obligatoriska för investeringskontrakt så måste 4 kap. 13 och 14 §§ FFFS 2003:13 ändras. Prövningen av om nedskrivning bör ske ingår i ett s.k. ”liability adequacy test” (p. 15 och 17 i IFRS 4) för <i>försäkringskontrakt</i>.</p>
<p>Transaktionskostnader resp. kostnader för att säkerställa rätten att tillhandahålla investerings-tjänster</p>	<p>P. 14.iii i bilagan till IAS 18 behandlar kostnader för att säkerställa rätten att tillhandahålla investeringstjänster. Sådana kostnader tas upp som tillgång till skillnad från transaktionskostnader</p>		<p><i>Transaktionskostnader</i> är kostnader direkt hänförliga till utgivandet av finansiella instrument.</p> <p><i>Anskaffningskostnader</i> för att säkerställa rätten att tillhandahålla portföljförvaltningstjänster (“investment management services)</p> <p>Anskaffningskostnader tas upp som tillgång när fyra förutsättningar är uppfyllda.</p> <p>Det är fråga om:</p> <ol style="list-style-type: none"> nödvändiga särkostnader som är direkt hänförliga till säkerställandet av rätten att erhålla ersättning för utförda portföljförvaltningstjänster som kan identifieras separat mätas tillförlitligt och (d) som sannolikt kan återhämtas <p>Aktiverade anskaffningskostnader skrivs ner i takt med att företaget erhåller den matchande intäkten</p> <p>För finansiella skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde beaktas transaktionskostnader vid bestämningen av anskaffningsvärdet och påverkar den effektiva räntan</p>	<p>Kostnader för att säkerställa rätten att tillhandahålla investeringstjänster är en form av ”förutbetalad anskaffningskostnad” för investeringskontrakt (finansiella instrument).</p> <p>För sådana avtal för vilka det tas upp en förutbetalad kostnad blir utrymmet att använda en marknadsbaserad diskonteringsränta mindre.</p>

<p>Test av nedskrivningsbehov</p>	<p>IFRS 4 p. 20 (och p. 14.e) ställer krav på test av nedskrivningsbehov (impairment) för cedentens återförsäkringstillgångar mht återförsäkringsgivarens förmåga att fullgöra återförsäkringsavtalet (BC108 till IFRS 4).</p>		<p>4 kap. 12 § andra till fjärde stycket FFFS 2003:13: Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar ska skrivas ned till återvinningsvärdet, om ett direktförsäkringsföretags redovisade värden enligt ett avtal om avgiven återförsäkring av skadeförsäkring väsentligt överstiger summan av förväntade framtida inbetalningar (+), utbetalningar (-) och marknadsmässig återförsäkringspremie (+) för framtida återförsäkringsskydd (återvinningsvärdet [+/-]). (Om återvinningsvärdet är negativt och inte kan beaktas genom en nedskrivning, ska beloppet redovisas som en ökning av posten skulder avseende återförsäkring (HH.II). Återvinningsvärdet ska beräknas enligt en vedertagen försäkringsmatematisk metod. <i>Betalningar ska diskonteras endast om återförsäkrarens ansvar avser försäkringstekniska avsättningar som diskonteras.</i> Nedskrivningen eller skuldökningen ska återföras när det skett en väsentlig förändring i de antaganden som ledde fram till beslutet om nedskrivning eller skuldföring. En återföring får inte medföra att det redovisade värdet överstiger vad som skulle ha redovisats i balansräkningen om försäkringsföretaget inte gjort någon nedskrivning eller skuldföring. Återföringen ska redovisas som en intäkt i resultaträkningen.</p>	<p>FFFS ställer mer långtgående krav än IFRS 4. IFRS 4 bygger dock på att företaget skall fortsätta med sina tidigare redovisningsprinciper endast om en avvikelse inte innebär en förbättring. Bestämmelsen kan därför behållas åtminstone som en grundläggande regel från vilken avvikelser, möjligen, kan accepteras. Kravet på diskontering endast om återförsäkrarens ansvar avser försäkringstekniska avsättningar som diskonteras förhindrar omedelbara vinster vid tecknandet av återförsäkring. IAS har övervägt en reglering (BC109-BC113) men stannat för att ta in en bestämmelse om upplysningsskyldighet i IFRS 4 p. 37.b.</p>
<p>Deposit accounting</p>	<p>Deposit accounting p. 10-12 i IFRS 4. Uppdelning kan behöva ske för avtal som innehåller både en försäkringskomponent och insättningskomponent (deposit component definieras i appendix A till IFRS 4) Insättningskomponent definieras som en avtalsenlig komponent som <i>inte</i> redovisas som ett derivat enligt IAS 39 och skulle ha omfattats av IAS 39 om den hade varit ett separat instrument (appendix A till IFRS 4) <i>Uppdelning förutsätter alltid att insättningskomponenten kan värderas separat.</i> Är denna förutsättning uppfylld: a) skall uppdelning ske om försäkringsgivarens redovisningsprinciper i annat fall inte kräver att samtliga rättigheter och förpliktelser hänförliga till insättningskomponenten tas upp i balansräkningen, och</p>	<p>Deposit accounting saknar förebild i nuvarande regelverk (med undantag från vad som kan tänkas följa av 2 kap. 10 § FFFS 2003:13).</p>		

	b) får uppdelning ske om försäringsgivarens redovisningsprinciper kräver att samtliga rättigheter och förpliktelser hänförliga till insättningskomponenten tas upp i balansräkningen, oavsett på vilken basis dessa rättigheter och förpliktelser värderas			
Utjämnings-avsättning	P. 14.a i IFRS 4 förbjuder utryckligen katastrof och utjämningsavsättningar för försäkringskontrakt som ej existerar på balansdagen.	Gamla 4 kap. 9 § ÅRFL hänvisar bl.a. till 7 kap. 1 § första stycket 5 som anger att FTA förlutsutjämnning skall göras för kreditförsäkring som avses i 12 kap. 9 a § FRL (utjämningsavsättning). Ingen hänvisning till FRL finns i nya 4 kap. 9 §	Prop. 2004/05:24 s. 121: "Även om den föreslagna bestämmelsen, såsom Finansinspektionen varit inne på, inte inrymmer alla alternativ som kan tänkas komma att tillåtas i den slutliga internationella försäkringsredovisningsstandarden, ger bestämmelsen utrymme för förändringar i den kompletterande normgivningen, t.ex. så att utjämningsavsättningar inte behöver redovisas som avsättning (skuld) i årsredovisningen." I allmänna råd under 4 kap. 22 § FFFS 2003:13 anges att föreskrifter och allmänna råd om säkerhetsreserv är intagna i särskilda föreskrifter.	Enligt FRD och ÅRFL gäller alljämt följande uppställning: DD. Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring) 1. Ej intjänade premier och kvardröjande risker 2. Livförsäkringsavsättning 3. Oreglerade skador 4. Återbäring och rabatter 5. Utjämningsavsättning 6. Övriga försäkringstekniska avsättningar.
Discretionary participating feature	IFRS 4 p. 34 och 35: Försäkringsavtal och finansiella instrument kan innehålla en "discretionary participating feature" Med "discretionary participating feature" avses en på avtal grundad rätt att som ett tillägg till garanterade förmåner få ytterligare förmåner: a) som sannolikt kommer att utgöra en väsentlig del av de sammanlagda förmånerna enligt avtalet, b) vars belopp eller betalningstidpunkt enligt avtalet försäringsgivaren bestämmer efter eget skön, och c) som enligt avtalet baserar sig på i) utvecklingen en specificerad pool eller typ av avtal ii) realiserade och/eller orealiserade vinster på en specificerad pool av tillgångar som innehas av utgivaren eller iii) vinst eller förlust för företaget, en fond annan som gett ut avtalet. Mottagna premier för försäkringsavtal med rätt till en skönmässigt bestämd andel får i sin helhet tas upp som intäkt. En "discretionary participating feature" får redovisas som en separat komponent av eget kapital (gäller även finansiella instrument, IFRS 4 p. 35.c). Utgivaren skall ta upp varje vinst eller förluts hänförlig till en egetkapitalinstrument som en omföring (allocation) av resultatet (profit or loss), inte som kostnad eller intäkt (IFRS 4 p. 34.c; jfr p. 35).			Beträffande finansiella instrument med "Discretionary participating feature" måste garanterade element lägst värderas i enlighet med IAS 39 (IFRS 4 p. 35.b).

FINANSINSPEKTIONEN
2004-11-25